

ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๐ มกราคม - เมษายน ๒๕๕๐

جامจุรั

สื่อเชื่อมสายใย น้ำใจน้องพี่ 9







กุหลาบ “จุฬาลงกรณ์” ภาพถ่ายจากสวนบริเวณหน้าพิพิธภัณฑ์พระตำหนักดาราภิรมย์ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙



สารบัญ

๐๕

บทบรรณาธิการ

๐๖

บันทึกจดหมายเหตุ

พระปฐมบรมราชูปถัมภกแห่งจุฬาฯ

๐๘

ใจจุฬาฯ

อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒๘

ร่มเกล้าชาวจุฬาฯ

สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา

สิริโสภาคีพัฒนวงศ์

๓๘

จุฬารุ่นนี้

สารอธิการบดี

๔๔

คนจุฬาฯ

ชมรมดนตรีไทย

๕๐

จามจุรีรำลึก

เปิดหนังสือมหาวิทยาลัย

๖๐

เกร็ดจุฬาฯ

ถวายเป็นมงคลหรือไม่? อย่างไร? และเมื่อไร?

๖๔

เที่ยวจุฬาฯ

พิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีทางภาพ ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ

เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

๗๒

กิจกรรมจามจุรี



เจ้าของ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คณะบรรณาธิการที่ปรึกษา
ประธานคณะบรรณาธิการที่ปรึกษา
ศาสตราจารย์ ดร.เทียนฉาย กีระนันทน์
คณะบรรณาธิการที่ปรึกษา
คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ
นายเกียรติสม กลิ่นสุวรรณ
นางสาวจิตรา ก่อนันทเกียรติ
รองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี
นางจุฬารัตน์ นีรัตศยกุล
คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี
รองศาสตราจารย์ธทอง จันทรางศุ
เกสัชกรหญิงนุชนาฏ กิตติวรรณท์
ดร.ประสาร ไตรรัตนวรกุล
รองศาสตราจารย์ นพ.ปรีดา หัตถ์ประดิษฐ์
เกสัชกรหญิงภควดี ศรีภิรมย์
ศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิศิริ
นายยอดเยี่ยม เทพรานนท์
เกสัชกรหญิงยุวดี พัฒนาวงศ์
เกสัชกรหญิงเยาวเรศ อุปมายนต์
นายวินิจชัย ไชสูงเนิน
รองศาสตราจารย์ศรัวงศ์ สุมิตร
อาจารย์สวัสดิ์ จงกล
นายสิทธิชัย พูลเพชร
นายสุชิน ประสงค์บัณฑิต
เกสัชกรหญิงสุนันทา พันธุ์วรรณ
ศาสตราจารย์ ดร.สุรพล วิรุฬห์รักษ์
เกสัชกรหญิงสุดวง วิติสสัยากร
ทันตแพทย์หญิงอดิษฐ์ มาลากุล ณ อยุธยา
นายอนาวิน วณิชวิทย์
เกสัชกรหญิงออร์ศ คงพานิช
นายอานนท์ ศักดิ์วรวิชญ์
พลโทนายแพทย์อำนาจ บาลี
คณะอำนวยการ
ประธานคณะอำนวยการ
รองศาสตราจารย์ศรัวงศ์ สุมิตร
คณะอำนวยการ
นางนัยนา พรหมมลมาศ
นายสมบุญณ์ อิชยาวรกุล
นายธรรมบุญ พันพืง
นายรัชชาล ศรีสละ
นางวลัยพร โกศลวัฒน์
นางกิงกาญจน์ หงษ์ร้อน
นายมนัสชัย ทรัพย์รุ่งเรือง
สำนักงานนิสิตเก่าสัมพันธ์
ผู้อำนวยการ
นางสุกัญญา คำชู
อาคารจามจุรี ๒ ชั้นล่าง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โทร.๐-๒๒๑๘-๓๓๕๙-๖ alumni_relations@chula.ac.th
บรรณาธิการจัดการ
นายสมบุญณ์ อิชยาวรกุล
คณะบรรณาธิการ
นายมนัสชัย ทรัพย์รุ่งเรือง นางกิงกาญจน์ หงษ์ร้อน
บรรณาธิการศิลปกรรม
นายสุรัชย์ สัจจะรัตนะโชติ
ผลิตและจัดพิมพ์
บริษัท ไอเดียเมกเกอร์ จำกัด โทร.๐-๒๔๒๒-๘๐๘๐



บทบรรณาธิการ

ปี ๒๕๕๐ ปีมหามงคลยิ่งใหญ่ของชาวไทย พลกนิกรทุกหมู่เหล่าพร้อมใจกันเผยแพร่พระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระบรมธรรมิกราช พระมหารธรรมราชาผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ทรงตรากตรำพระวรกายเพื่อคุณูปการอันใหญ่หลวงแก่ประชาชนและประเทศชาติเป็นอนเนกอนันต์ นิตยสารจามจุรีขอพระราชทานโอกาสนี้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการแสดงความจงรักภักดีเผยแพร่พระเกียรติคุณให้ขจรขยายสืบไปด้วยการน้อมนำโครงการต่าง ๆ อันเนื่องมาจากพระราชดำริมาลงไว้นิตยสารต่อเนื่องกันในปีนี้อย่างตลอดทั้งปี

ความสำคัญของปีนี้สำหรับชาวจุฬาฯ นอกเหนือจากเป็นปีมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเจริญพระชนมพรรษาครบ ๘๐ พรรษาแล้ว ปี ๒๕๕๐ ยังเป็นปีที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถือกำเนิดครบ ๙๐ ปีอีกด้วย ดังนั้นเมื่อท่านผู้อ่านพลิกไปในฉบับจะพบเรื่องราวสมัยเก่าของจุฬาฯ ที่บางท่านอาจจะทันยุค บางท่านอาจจะล้ำยุค แต่สามารถมาพบกันที่จุดเดียวกันได้ในจามจุรีแห่งนี้เอง และเมื่อพูดถึงเรื่องราวในอดีตแล้วก็ต้องนำท่านผู้อ่านกลับมาพบกับเรื่องราวในปัจจุบันด้วย ข้อเขียนของท่านอธิการบดีที่นอกจากจะอวยพรปีใหม่ให้กับพี่น้องสัชมพู่แล้วยังกล่าวถึงความเป็นมาและเป็นไปของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในฐานะสถาบันการศึกษาเดียวของประเทศไทยที่ได้รับการจัดอันดับเป็นหนึ่งใน ๒๐๐ อันดับมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดในโลกด้วย

เรื่องราวที่น่าสนใจยังมีอีกมากมายจนเกินกว่าจะบรรยายด้วยเนื้อที่เพียงเท่านี้จึงอยากจะเชิญชวนให้ชาวจามจุรีทุกคนรีบพาตัวเองเข้าสู่โลกของชาวจุฬาฯ ณ บัดนี้

ศรวิรงค์ สุมิตร
บรรณาธิการที่ปรึกษา

คณะผู้จัดทำขอกราบขอบพระคุณผู้มีอุปการะคุณ อาทิ สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ ท่าวาสุกรี หอประวัติแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักงานสารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้งศาสตราจารย์ศักดา ศิริพันธุ์ ที่กรุณาเอื้อเฟื้อรูปภาพต่าง ๆ ที่สวยงามและหายากให้กับนิตยสารจามจุรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภวิพร ชำนิโรคนานต์ ที่ได้กรุณาตรวจแก้ต้นฉบับบทความร่่มเกล้าชาวจุฬาฯ นอกจากนี้คณะผู้จัดทำขอกราบขอบพระคุณสำหรับคำชมต่าง ๆ ที่มีต่อนิตยสารและขอยกคุณความดีทั้งหลายที่มีในหนังสือฉบับนี้ให้กับนิสิตเก่าทุกท่านที่กรุณาสละเวลาเขียนบทความอันเปี่ยมล้นด้วยสาระให้กับนิตยสารจามจุรี ส่วนคำแนะนำต่าง ๆ นั้น คณะผู้จัดทำขอน้อมรับไว้ด้วยความพระขอบคุณอย่างยิ่งและจะพยายามปรับปรุงทั้งรูปแบบและเนื้อหาให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นต่อไปพร้อมกับได้รับความไว้วางใจจากทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้จัดทำหนังสือจามจุรีอันมีค่ายิ่งกับชาวจุฬาฯ



บันทึกจดหมายเหตุ สวัสดิ์ จงกล นิสิตเก่าคณะอักษรศาสตร์ ปีการศึกษา ๒๕๓๒-๒๕๓๕

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระปฐมบรมราชูปถัมภ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลังจากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ปรับปรุงงานของกรมมหาดเล็กเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๓๗^(๑) ในครั้งนั้นได้จัดให้มีระบบสอนและฝึกอบรมภาคทฤษฎีและเน้นการปฏิบัติด้วยการมอบหมายงานแก่ผู้ที่พ่อแม่ถวายตัวเป็นมหาดเล็กตามที่เหมาะสม หลังจากฝึกหัดเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว จึงมีการคัดเลือกผู้ที่มี “คุณวุฒิสมควร” ไปรับราชการในหน้าที่มหาดเล็ก และกระทรวงอื่นบ้าง







^(๑) ระเบียบการโรงเรียนมหาดเล็ก
รัตนโกสินทร์ศก ๑๒๒. พระราชดำรัสใน
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว.
น. ๑๕.
^(๒) นิทานโบราณคดี. จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. **ประวัติจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ๒๔๕๙-๒๕๐๙. กรุงเทพฯ
:โรงพิมพ์ของสมาคมสังคมาศสตร์แห่ง
ประเทศไทย ๒๕๑๐.** น. ๑-๒.
^(๓) ระเบียบการโรงเรียนมหาดเล็ก
รัตนโกสินทร์ศก ๑๒๒. น. ๑๕.
^(๔) ———. น. ๑๘.
^(๕) นิทานโบราณคดี. น. ๑-๒.
^(๖) ———. น. ๕.
^(๗) ระเบียบการโรงเรียนมหาดเล็ก
รัตนโกสินทร์ศก ๑๒๒. น. ๑๙.

ในขณะเดียวกันสมเด็จพระ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ^(๑) เมื่อครั้งทรงเริ่มงานปฐม
เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยเมื่อ **พ.ศ. ๒๔๓๕** ได้ทรงแก้ไขปัญหาการขาดแคลน
บุคลากรเข้าทำงานในกระทรวงมหาดไทย โดยเฉพาะโครงการกระจายอำนาจสู่ภูมิภาค
และท้องถิ่นจึงได้ทรงจัดการฝึกอบรมเยาวชนที่สำนักงานสมุหนเทศาภิบาลมณฑลอยุธยา
เพื่อบรรจุเข้ารับราชการในกระทรวงมหาดไทย ครั้งนั้นมีสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ
กรมขุนมรุพงษ์ศิริพัฒน์สมุหนเทศาภิบาลมณฑลอยุธยาทรงรับผิดชอบการดำเนินงาน
ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชดำริว่า ราชการบ้าน
เมืองเปลี่ยนแปลงผิดไปกว่าเดิม โดยเฉพาะต้องการผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่จะ
ปฏิบัติราชการให้เหมาะกับกาลสมัย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ปรับปรุงงานของ
กรมมหาดเล็กเมื่อวันที่ **๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๔๑**^(๒) แบ่งงานของกรมมหาดเล็กเป็น
๔ กลุ่ม เรียก เวรศักดิ์ เวรสิทธิ์ เврฤทธิ เврเดช มีหน้าที่แบ่งกันชัดเจน เพื่อให้เหมาะสม
กับบทความฉบับนี้จะขอกล่าวย่อ ๆ ที่เกี่ยวกับกำเนิดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยคือ

เวรเดช

เวรเดชเป็นที่รวบรวมมหาดเล็กที่ยังไม่เข้ารับราชการ หัวหมื่นเป็นตำแหน่งผู้บังคับ
บัญชาของมหาดเล็กแต่ละเวร มีบรรดาศักดิ์เป็น**เจ้าหมื่น** ภารกิจสำคัญของเวรเดชนั้น
คือการสั่งสอนฝึกอบรมให้นักเรียนมีความรู้และความสามารถพร้อมที่จะออกรับราชการ
ในกระทรวงต่าง ๆ ที่ตั้งขึ้นใหม่ งานของเวรเดชนี้เป็นต้นเค้าของการตั้งสำนักฝึกหัดวิชา
ข้าราชการฝ่ายพลเรือนโรงเรียนมหาดเล็ก โรงเรียนข้าราชการพลเรือนของพระบาท
สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในเวลาต่อมา

ในการปรับปรุงงานกรมมหาดเล็กครั้งนั้นพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าสมมติวงษ์โรทัยทรง
บังคับบัญชาการในหน้าที่จางวางมหาดเล็ก (ตำแหน่งผู้บังคับบัญชาสูงสุดของกรม
มหาดเล็ก)^(๔)

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๑ สมเด็จพระ กรมพระยาดำรงราชานุภาพได้กราบบังคมทูลรายงาน
การดำเนินงานปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินต่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัวว่า^(๕) ประเพณีเดิมที่ข้าราชการ และข้าราชการบริพารมักจะนำบุตรของตนเข้าเฝ้า
ถวายตัวเป็นมหาดเล็กเพื่อรับการฝึกหัดงานให้มีความรู้ความสามารถระดับหนึ่ง
เจ้ากระทรวงจะกราบบังคมทูลให้รับพระราชทานสัญญาบัตรเข้าทำงานตามกระทรวง
ต่าง ๆ แต่หลังปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๓๕ เป็นต้นมา
ความจำเป็นที่ต้องรับคนเข้าทำงานโดยไม่ผ่านการเป็นมหาดเล็กมาก่อน ทำให้พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่ทรงรู้จักข้าราชการเหล่านั้นเลย นอกจากนั้นงานหลายกระทรวง
ต้องการผู้มีความรู้ความสามารถหลากหลายและต้องการผู้เข้าทำงานเป็นการด่วน หาก
จัดการฝึกอบรมเป็นระบบและให้มีการเรียนรู้งานของมหาดเล็กพร้อมกับการเรียนวิชา
ข้าราชการพลเรือนตามความต้องการของหน่วยราชการก็จะเป็นการสนองพระราช
ประสงค์ทั้งสองประการคือ การปรับปรุงกรมมหาดเล็กที่ทรงกระทำอยู่ และการฝึก
อบรมกุลบุตรให้เรียนรู้วิชาพลเรือนสาขาต่าง ๆ อีกด้วย พระบาทสมเด็จพระจุลจอม
เกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเห็นด้วยกับคำกราบบังคมทูลของสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอพระองค์นี้
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งสำนักฝึกหัดวิชาข้าราชการฝ่ายพลเรือนเมื่อ
พ.ศ. ๒๔๔๒^(๖)

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
พระยาวิสุทธ สุนัยศักดิ์ สังกัดกรมมหาดเล็ก (เคยตามเสด็จและถวายการสอนแก่
สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้าวชิราวุธฯ ซึ่งเสด็จพระราชดำเนินไปทรงศึกษาที่
ประเทศอังกฤษ) ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักฝึกหัดวิชาข้าราชการฝ่ายพลเรือน
แต่เนื่องจากคนทั่วไปมักจะเรียกชื่อตามชื่อของเจ้าของโรงเรียน เช่น สำนักดาบพุทธ
โสรวรรย์ สำนักพระอาจารย์ป็น สำนักฝึกหัดวิชาข้าราชการฝ่ายพลเรือนซึ่งคงจะยาวไป
สำหรับคนทั่วไป พ่อแม่ผู้ปกครองและชาวบ้านจึงเรียก “โรงเรียนพระยาวิสุทธ” สมเด็จพระ
กรมพระยาดำรงราชานุภาพจึงกราบบังคมทูลขอพระราชทานชื่อให้ตรงกับจุดประสงค์
และการดำเนินงานที่แท้จริงของสำนักนี้ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึง
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เรียกชื่อใหม่ว่า **โรงเรียนมหาดเล็ก** เมื่อวันที่ ๑ เมษายน
พ.ศ. ๒๔๔๖^(๗)

พระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระปรีชาญาณแห่งโรงเรียนมหาดเล็ก

ระหว่าง พ.ศ.๒๔๔๒ ถึงวันที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ.๒๔๕๓ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระมหากษัตริย์คุณแก่สำนักฝึกหัดวิชาข้าราชการฝ่ายพลเรือนและโรงเรียนมหาดเล็กหลายประการ เรื่องที่ชาวจุฬาฯ ควรทราบมีดังนี้

พ.ศ.๒๔๔๒ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นักเรียนโรงเรียนมหาดเล็กมีสิทธิแต่งเครื่องแบบและประดับเครื่องยศของนักเรียนโรงเรียนราชสำนัก ซึ่งเป็นเครื่องแบบฉลองพระองค์ของสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เครื่องแบบดังกล่าวมีอยู่ ๖ แบบ **เครื่องแบบที่หนึ่ง** ประกอบด้วยกางเกงขาสั้นสีดำ เสื้อนอกคอปิดแขนยาวสีขาว (เรียกกันว่าเสื้อราชปะแตน) หมวกหนึบสีดำประดับดุมมหาดเล็ก รองเท้าหุ้มส้นสีดำ ถุงเท้ายาวสีดำ **เครื่องแบบแบบที่สอง** ประกอบด้วยกางเกงยาวสีขาว เสื้อนอกคอปิดแขนยาวสีขาว อินทรรูสีบานเย็นเป็นสามเหลี่ยมหน้าจั่ว มีแถบสีทองติดขวางตามยาวสำหรับนักเรียนชั้นปีที่ ๑ ส่วนนักเรียนชั้นปีที่ ๒ และ ๓ ไม่มีมีแถบสีทองแต่มีพระปรมาภิไธยย่อ (จปร.) ประดับบนอินทรรู หมวกทรงหม้อตาล มีเข็มพระเกี้ยวติดหน้าหมวก รองเท้าหุ้มส้นสีดำ คาคกระบี

มหาดเล็ก **เครื่องแบบแบบที่สาม**

คล้ายแบบที่สอง แต่เป็นกางเกงขา

ยาวสีดำมีแถบทองติดตรงกลาง

ของขอบกางเกงด้านนอก นักเรียน

ชั้นปีที่สองและสามขัดกระบีตาม

คำสั่งเหมือนแบบที่สอง **เครื่อง**

แบบแบบที่สี่ กางเกงยาวสีดำ

คล้ายแบบที่สามเสื้อนอกแขนยาว

สีดำด้านหน้าปกมีลายสมปัก

รองเท้าหุ้มส้นสีดำ สวมหมวกทรง

ยอด(หมวกที่มีพู่เหมือนทหาร

มหาดเล็กชุดเต็มยศ) ขัดกระบี

สำหรับนักเรียนชั้นปีที่สองและสาม

เครื่องแบบแบบที่ห้า ผ้าม่วงโจ

กระเบนสีกรมท่า เสื้อนอกแขนยาว

คอปิดสีขาว รองเท้าหุ้มส้นสีดำ

ถุงเท้ายาวสีขาว (เหมือนเครื่อง

แบบมหาดเล็กแต่งทำงานทุกวัน

ที่พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน)

เครื่องแบบแบบที่หก เรียกชุดเดินป่าใช้สำหรับฝึกวิชาการตำรวจเวลาเรียนภาคสนาม

เครื่องแบบทั้งหมดนี้พ่อแม่ผู้ปกครองจัดซื้อจัดหาให้ลูกหลานใช้เฉพาะ แบบที่ ๑ และ

แบบที่ ๒ เครื่องแบบแบบที่เหลือนักเรียนจะไปเบิกจากพระคลังมหาสมบัติ เมื่อกรม

มหาดเล็กหรือโรงเรียนกำหนดให้นักเรียนแต่งเครื่องแบบแบบต่าง ๆ ตามหมาย

กำหนดการของพระราชพิธีแต่ละครั้ง ปัจจุบันนี้สีตจจุฬาฯ ยังใช้เฉพาะเครื่องแบบแบบ

ที่สอง และเรียกเครื่องแบบดังกล่าวว่าเป็น**เครื่องแบบพระราชทาน**

๑๙ มีนาคม พ.ศ.๒๔๔๔ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้โรงเรียน

มหาดเล็กอัญเชิญพระเกี้ยวเป็นตราหัวกระดาดสำหรับใช้เป็นตราประจำ

โรงเรียน

๑๓ กรกฎาคม พ.ศ.๒๔๔๕ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ผู้บังคับการ

โรงเรียนมหาดเล็กมีสิทธิใช้พระเกี้ยวมีลายกนกอยู่ด้านข้างเป็นตราประจำชาด

ของโรงเรียน ตรานี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้

เสนาดิกระทรงต่าง ๆ เท่านั้นมีสิทธิใช้ตราประจำชาดใช้ประทับตราบนลายเซ็น

เสนาบติในเอกสารสำคัญของราชการ นับเป็นพระมหากษัตริย์คุณอย่างหาที่สุดมิได้ที่

ทรงยกย่องให้ผู้บริหารสูงสุดของสถาบันนี้เท่ากัระดับเสนาบติ ตราประจำชาดของ

จุฬาฯ เป็นตราอย่างซึ่งมีด้ามทำด้วยงาประทับตราพระเกี้ยวบนเอกสารสำคัญ





พัฒนาการสำคัญของโรงเรียนมหาดเล็ก

๒๓ กันยายน พ.ศ.๒๔๔๖ โรงเรียนมหาดเล็กใช้ระบบนักเรียนรุ่นพี่ช่วยนักเรียนรุ่นน้องในด้านการเรียนและปรับปรุงตนเองให้เป็นตามนโยบายของโรงเรียน นักเรียนรุ่นพี่ที่เรียนหนังสือเก่งมีความประพฤติดีจะได้รับแต่งตั้งจากโรงเรียนให้เป็น**ครูณัติ** (school prefect) เพื่อทำหน้าที่ช่วยโรงเรียนดังกล่าวข้างต้น

๒๔ ธันวาคม พ.ศ.๒๔๔๖ โรงเรียนมหาดเล็กได้ออกคำสั่งกำชับให้อาจารย์ ครูและนักเรียน ทำใจและปฏิบัติในการฝึกหัดให้นักเรียนมีความอดทน มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ทั้งนี้เพื่อสนองพระบรมราโชบายในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวให้นักเรียนโรงเรียนมหาดเล็กมีความอดทน มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ทั้งนี้เพราะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชปรารภแก่ผู้บริหารและครูอาจารย์โรงเรียนมหาดเล็กให้ใส่ใจฝึกอบรมนักเรียนในเรื่องดังกล่าว เพราะทรงมีพระวิตกว่า “คนหนุ่ม ๆ จะโตขึ้นเป็น “พ่อเล้งยม” “พ่อสงวน” เสียหมดคือ เป็น **ผู้ที่เล้งยมสงวนตัวไม่รู้จักทนความลำบากอันใด เรียนรู้แค่จะคิดจะพูดแล้วทำการอันใดไม่ได้**”

๒๖ สิงหาคม พ.ศ.๒๔๕๐
โรงเรียนมหาดเล็กอนุญาตให้นักเรียนจัดตั้ง**สมาคมนักเรียน** (“สโมสรนิสิต” ในปัจจุบัน) มีจุดมุ่งหมาย ๔ ประการคือ ๑) ฝึกทำการโดยลำพังตนเอง ๒) ฝึกให้มีความองอาจกล้าหาญในที่ประชุม ๓) ให้มีการ “แลกเปลี่ยนแลสืบสนธิความรู้แก่กันและกัน” ๔) ให้ฝึก “บำรุงความสามัคคีกันเ็นทางที่ชอบ” ให้จัดกิจกรรมซึ่งมีประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและส่วนรวม เช่น ๔.๑) เปิดโอกาสให้แสดงโวหาร ๔.๒)ให้อ่านเรื่องต่าง ๆ ๔.๓) จัดทำ “หนังสือพิมพ์ชาวสด” ๔.๔) จัด “การสนทนาที่สนุกและเป็นประโยชน์” สโมสรนี้นักเรียนเป็นสามัญสมาชิก อาจารย์และกรรมการโรงเรียนเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์

ธันวาคม พ.ศ.๒๔๕๐ โรงเรียนมหาดเล็กได้ออกประกาศให้ข้าราชการและนักเรียนโรงเรียนมหาดเล็กทราบว่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระราชกระแสว่าประชาชนทั่วไปและข้าราชการใช้ถ้อยคำไม่ถูกต้อง ทางโรงเรียนจึงออกประกาศให้ครูอาจารย์เข้มงวดกวดขันในการจัดการเรียนให้นักเรียนเข้าใจและใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง ทั้งในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน

๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๔๕๐ เนื่องจากพระราชสำนักกำหนดให้วันเสาร์วันอาทิตย์เป็นวันหยุดราชการ โรงเรียนมหาดเล็กจึงกำหนดวันหยุดเรียนประจำสัปดาห์เป็นวันเสาร์ วันอาทิตย์แทนวันโกนวันพระ แต่โรงเรียนอนุญาตให้นักเรียนไปถือศีลฟังเทศน์ในวันพระได้ ไม่ถือเป็นวันลา เพียงขอให้แจ้งให้ครูอาจารย์ทราบ ยิ่งกว่านั้นโรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนไปฟังเทศน์และมีครูพาไปด้วยเนื่องจากถือว่าเป็นการศึกษาอย่างหนึ่ง

๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๔๕๑ โรงเรียนประกาศให้นักเรียนทราบว่า อาจารย์ของโรงเรียนมหาดเล็ก ๒ ท่านได้รับคัดเลือกให้ไปปฏิบัติราชการในหน้าที่ “ประจำพระองค์” ของพระบรมวงศานุวงศ์ ผู้บัญชาการโรงเรียนมหาดเล็กได้ขอให้อาจารย์ทั้งสองท่าน “ถืออยู่เสมอว่าตนเป็นอวัยวะส่วนหนึ่งของโรงเรียนมหาดเล็ก แลเป็นธุระที่จะแสดงความคิดเห็นการงานโรงเรียนมหาดเล็กต่อข้าพเจ้าอยู่เสมอ ถ้าพูดกับข้าพเจ้าแล้วความเห็นยังแตกต่างกันอยู่ ขอให้หนังสือยื่นข้าพเจ้ายืนยันความเห็นไว้ให้เป็นหลักฐานสำหรับผู้มีปัญญาคะได้วินิจฉัยต่อไป”

นี่เป็นนโยบายมาตรการและกิจกรรมซึ่งโรงเรียนมหาดเล็กยึดถือปฏิบัติในเรื่องความสามัคคี ความกล้าทางจริยธรรม และความเป็นผู้นำ ผู้ทรงภูมิปัญญาและภูมิธรรมของผู้บริหาร





๙ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๔๕๑ โรงเรียนมหาดเล็กได้ออกประกาศว่าผู้มีสิทธิ์แต่ง
เครื่องแบบและเครื่องยศโรงเรียนราชสำนัก โดยเฉพาะเครื่องแบบมหาดเล็ก
ต้องประพฤติปฏิบัติชอบอย่างเคร่งครัด มีความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว ทั้งนี้จะต้องเป็นผู้ที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์
ส่วนตน ทั้งนี้เพื่อให้ทุกคนศึกษาหาความรู้ อบรม ชัดเกลادنเพื่อตอบสนอง
พระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเป็นการรักษาชื่อเสียง
ของโรงเรียนมหาดเล็กตามกระแสพระราชนิยมในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ที่จะให้นักเรียนมหาดเล็กยึดดังกล่าวข้างต้นจะเป็นการรักษาชื่อเสียงเกียรติคุณ
ของโรงเรียนมหาดเล็ก

๒ พฤษภาคม พ.ศ.๒๔๕๒ โรงเรียนมหาดเล็กออกคำสั่งให้หลวงวิเทศวิธานาศาสตร์
ทำหน้าที่นายกลสโมสรของนักเรียนในโรงเรียนมหาดเล็ก เป็นผู้จัดการหนังสือพิมพ์
นักเรียน (ต้นกำเนิดหนังสือมหาวิทยาลัยเมื่อเป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) และเป็นผู้
ตรวจการเล่าเรียนของโรงเรียน เพื่อพัฒนามาตรฐานการเรียนการสอนและการบริหาร
กิจการนักเรียน



พ.ศ.๒๔๕๒ โรงเรียนมหาดเล็กได้ออก
ประกาศย้ำหลักการสำคัญหนึ่งของ “จรรยา”
ของนักเรียนโรงเรียนมหาดเล็กให้ทุกคน
ปฏิบัติคือ การยึดหลักความจริง
และหลักความรับผิดชอบ

๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๔๕๒ โรงเรียน
มหาดเล็กได้ออกประกาศเตือนให้นักเรียน
ทราบว่าการที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอม
เกล้าเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระมหา
กรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ พระราชทานเบี้ย
เลี้ยงและเงินรางวัลแก่นักเรียนนั้น มิได้ทรงมี
พระราชประสงค์ให้นักเรียนมีนิสัยสุร่ยสุร่าย
ไม่รู้จักค่าของเงิน แต่ทรงมุ่งหวังให้ใช้เงินเพื่อ
อุดหนุนการเรียนโดยเฉพาะการซื้อหนังสือ
เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กว้างขวางลึกซึ้งมากขึ้น
ส่วนเงินรางวัลนั้นมีพระราชประสงค์ที่จะส่ง
เสริมกำลังใจให้มีอุตสาหะเล่าเรียนให้ดียิ่ง ๆ

ขึ้นไป และมุ่งมั่นที่จะรับการฝึกอบรมขัดเกลาให้มีคุณธรรม จริยธรรมดีอยู่เสมอ

๒๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๔๕๒ โรงเรียนมหาดเล็กได้ออกประกาศให้นักเรียนซึ่งฝึกภาค
ปฏิบัติในพระบรมมหาราชวังโดยเฉพาะงานเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททราบว่านักเรียน
ทุกคนจะต้องสังเกตและเสนอรายงานในการปฏิบัติงานแต่ละครั้งว่า ๑) มีใครมาเฝ้าบ้าง
๒) มีการอะไรบ้าง ๓) มีพระราชกระแสเรื่องใดบ้าง ๔) เรื่องซึ่งมีความสำคัญซึ่งควรเรียนรู้
และรายงาน คำสั่งนี้เป็นแบบฉบับของการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนมหาดเล็กเกี่ยวกับการ
ฝึกงานภาคปฏิบัติว่าต้องสังเกต เขียนรายงาน และอภิปรายเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติ
งานในห้องเรียน

๒๓ ตุลาคม พ.ศ.๒๔๕๓ โรงเรียนมหาดเล็กได้จัดเวร (ประกอบด้วยครูอาจารย์และ
นักเรียน) เข้าเฝ้าเฝ้าหน้ามณฑลพิธีงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัวทุกวันจนถึงวันงานถวายพระเพลิงพระบรมศพ

ระหว่าง พ.ศ.๒๔๕๓- พ.ศ.๒๔๕๔ โรงเรียนมหาดเล็กได้จัดเวรเฝ้าหน้าพระบรม
โกษฐพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทุกวัน

ระหว่าง พ.ศ.๒๔๔๒ ถึง ๓๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๔๕๓ นักเรียนและโรงเรียนมหาดเล็ก
ได้ค่อย ๆ สร้างระบบการพัฒนานักเรียนให้มีคุณสมบัติสอดคล้องกับปณิธานของ
โรงเรียน ระบบดังกล่าวเป็นมรดกสืบทอดมาเป็นคำขวัญทั้ง ๕ ของจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ได้แก่ สามัคคี (unity) ประเพณี (tradition) อาวุโส (seniority) ระเบียบ (order)
และ น้ำใจ (spirit)





พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็น
พระมหากษัตริราชเจ้า
ผู้ทรงคุณอันประเสริฐ
มีพระราชอัธยาศัย
และพระราชจริยาวัตร
อันงดงาม มั่นคงในทศ
พิศราชธรรมตลอดระยะ
เวลาแห่งการครองสิริราช
สมบัติ ทรงมีพระราชหฤทัย
เอื้ออาทรห่วงใยอย่างลึกซึ้งกับ
พสกนิกรไทยทั่วประเทศ ทรง



ถือว่าทุกข์สุขของราษฎรประดุจดังทุกข์สุขของพระองค์
เอง ทรงคิดค้นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็น
จำนวนมากเพื่อช่วยเหลือเหล่าพสกนิกรให้พ้นจากสภาพ
ความฝืดเคืองไปสู่ความพออยู่ พอกิน สมดังพระราช
ปณิธานที่พระราชทานเป็นพระปฐมบรมราชโองการในพระราช
พิธีบรมราชาภิเษก ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ พระบรมมหาราช
วังเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๙๓ ความว่า
“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่ง
มหาชนชาวสยาม”

อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

จากพระปฐมบรมราชโองการดังกล่าว แม้จะล่วงแต่ก็ได้
ความหมายลึกซึ้งแสดงให้เห็นถึงพระราชปณิธานตั้งมั่นที่จะ
ทรงอุทิศพระวรกาย พระราชหฤทัย และหยาดพระเสโท
บำเพ็ญพระราชกรณียกิจ เพื่อให้เกิดความร่มเย็นเป็นสุขทั่ว
แผ่นดินไทย ด้วยเหตุนี้การเสด็จพระราชดำเนินไปทรง
เยี่ยมเยียนราษฎรจึงเป็นพระบรมราโชบายที่จะทรงทราบถึง
ทุกข์สุขสภาพความเป็นอยู่และปัญหาที่แท้จริงของราษฎร ทรง
เล็งเห็นว่าประเทศไทยจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาไปในทุก ๆ
ด้าน เพื่อให้เกิดความเจริญทัดเทียมกับนานาประเทศ และเพื่อ
ให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน เคยมีพระราช
ดำรัสว่า “ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่อยากจน” ดังนั้น การ
ต่อสู้กับศัตรูคือความยากจนของราษฎรทรงถือเป็นพระ
ราชภาระที่จะต้องทรงคิดค้นหาวิธีการ ทดลองปฏิบัติเป็น
โครงการนำร่องด้วยพระองค์เอง ก่อนที่จะพระราชทาน
เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ใจฟูฟ้า คณะบรรณาธิการ เรียบเรียงและคัดลอกบางส่วนจาก หนังสือ “อันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ ๖๐ ปี ครองราชย์ ประโยชน์สุข ประชาชนภูมิ” จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการ
พิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)





นับตั้งแต่ที่เสด็จขึ้นครองสิริราชสมบัติทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบันเป็นจำนวนทั้งสิ้นกว่า ๓,๐๐๐ โครงการทุกโครงการล้วนเกิดขึ้นจากน้ำพระราชหฤทัยในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมุ่งหวังให้ปวงพสกนิกรไทยได้พ้นจากความทุกข์ยากในการดำรงชีวิต ดังนั้น โครงการต่าง ๆ ที่ทรงคิดค้นจึงครอบคลุมในหลายสาขา อาทิ ทางด้านการเกษตร การพัฒนาแหล่งน้ำและการชลประทาน การแพทย์และสาธารณสุข การศึกษาวิจัย ค้นคว้า ทดลอง เป็นต้น การนำโครงการในพระราชดำริของพระองค์มาถ่ายทอดให้พสกนิกรได้ตระหนักถึงพระวิริยะอุตสาหะ พระอัจฉริยะ และพระราชหฤทัยที่ห่วงใยพสกนิกรของพระองค์นั้นยากที่จะบรรยายไว้ในหน้ากระดาษจะไม่ว่า จะจำนวนเท่าใดได้หมด แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อที่จะบันทึกโครงการดังกล่าวไว้ในหัวใจของชาวจามจุรีทุกคนอันเนื่องในปณิธานของสมเด็จพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พี่น้องสี่หมูปู่ทุกท่านจะได้ร่วมรับรู้ สัมผัสและซาบซึ้งไปกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตลอด ๖๐ ปีแห่งการครองราชย์ตลอดทุกฉบับของนิตยสารจามจุรีในปีนี้อย่างต่อเนื่อง

จากแนวพระราชดำรินำมาสู่การแก้ไขปัญหาของชาติพอ



จะจำแนกเป็นหัวข้อหลักได้ ๖ ประการคือ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคม ปัญหาด้านการเมืองการปกครอง การบริหารงานแบบบูรณาการเพื่อการแก้ไขปัญหาของชาติด้านการบริหารงาน พระราชดำริกับการวางแผนพัฒนาประเทศ และพระปรีชาสามารถเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ซึ่งในฉบับแรกของปีนี้จะขอกล่าวถึงพระราชดำรินด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับต่อไปจะกล่าวถึงการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคมและปัญหาด้านการเมืองการปกครอง และจบในฉบับสุดท้ายของปีในเรื่องของการบริหารงานแบบบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาของชาติด้านการบริหารงาน พระราชดำริกับการวางแผนพัฒนาประเทศ และพระปรีชาสามารถอันเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ปรากฏการณ์ของดิน น้ำ ลม ไฟ ป่า และคน เป็นความสัมพันธ์ทางธรรมชาติที่ถูกมองว่าเป็นเรื่องธรรมดาของทรัพยากรที่เปลี่ยนแปลงและอยู่ใกล้ตัว โดยหาใช่ไม่ว่าปรากฏการณ์ของทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้ หากไม่เข้าใจหรือไม่เข้าถึง ก็ไม่สามารถทำให้ความจริงของชีวิตถูกต้องได้ ดังนั้นเรื่องธรรมดา ๆ ของทรัพยากรจึงไม่เป็นทรัพยากรธรรมดาอย่างที่มองเห็น แต่เป็นทรัพยากรอันมีคุณค่าที่เราต้องคิดสร้าง คิดรักษา คิดใช้ประโยชน์ให้ถูกต้องและอยู่ร่วมกันให้ยาวนาน เพราะทรัพยากรธรรมชาติ แท้ที่จริงคือ ชีวิต นั่นเอง

แนวพระราชดำริในการแก้ไขปัญหา

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมคือการเข้าใจถึงความจริงในทฤษฎีความสมดุลของธรรมชาติ อันได้แก่ ป่าไม้ น้ำ ดินและสิ่งมีชีวิต ซึ่งพึ่งพิงกันอย่างมีปฏิสัมพันธ์และเชื่อมโยงด้วยวิถีทางธรรมชาติอย่างเป็นวัฏจักร หลักใหญ่คือการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีสภาพดีขึ้น ดังจะเห็นได้ว่าพระราชกรณียกิจและโครงการพระราชดำริต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่เป็นการส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น โดยเฉพาะการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ แหล่งน้ำ และฟื้นฟูสภาพดิน ซึ่งแนวพระราชดำริสามารถนำมาสรุปไว้ได้ดังนี้

๑) ทรัพยากร “ป่าไม้”

ป่าไม้ คือ ทรัพยากรที่อำนวยประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่สิ่งมีชีวิต ถือเป็นหัวหน้ากลุ่มทรัพยากรธรรมชาติที่มีหน้าที่รักษาสสมดุล ควบคุมสภาพดินฟ้าอากาศให้อยู่ในสภาพปกติ รักษาต้นน้ำลำธาร ความชุ่มชื้นให้แก่ดิน เป็นแหล่งรวมพืชพันธุ์ พืชพันธุ์ และแหล่งอาหาร และที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย ซึ่งหากสามารถมีต้นไม้มากขึ้นหรือป่าจำนวนมากก็จะทำให้ทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ เพิ่มจำนวนหรืออุดมสมบูรณ์มากขึ้น ในทางตรงข้ามถ้าป่าลดจำนวนลงยิ่งน้อยเท่าไรความสามารถในการควบคุมทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ก็จะลดลงหรือขาดแคลนตามไปด้วยในที่สุด ดังนั้นจึงทรงมุ่งมั่นที่จะเพิ่มจำนวนของป่าไม้ให้มากขึ้นเพื่อเกื้อกูลแก่ธรรมชาติอื่น ๆ ได้แก่ น้ำ ดิน และเอื้อประโยชน์ต่อมนุษย์พร้อม ๆ กัน

๑.๑) การปลูกป่า ๓ อย่าง ให้ประโยชน์ ๔ อย่าง

“...การปลูกป่า ๓ อย่างแต่ให้ประโยชน์ ๔ อย่าง ซึ่งได้ไม้ ผล ไม้สร้างบ้าน และไม้ฟืนนั้น สามารถให้ประโยชน์ได้ถึง ๔ อย่างคือ นอกจากประโยชน์ในตัวเองตามชื่อแล้วยังสามารถให้ประโยชน์อื่นที่ ๔ ซึ่งเป็นข้อสำคัญคือสามารถช่วยอนุรักษ์ดินและต้นน้ำลำธารด้วย...” และได้ทรงอธิบายเพิ่มเติมว่า

“...การปลูกป่า ถ้าให้ราษฎรมีประโยชน์ให้เขาอยู่ได้ให้ใช้วิธีปลูกไม้ ๓ อย่าง แต่มีประโยชน์ ๔ อย่าง คือ ไม้ใช้สอย ไม้กินได้ ไม้เศรษฐกิจ โดยปลูกทรงรับการชลประทาน ปลูกรับซับน้ำ และปลูกอุดช่องโหลตามร่องห้วย โดยรับน้ำฝนอย่างเดียว ประโยชน์ที่ ๔ คือ ได้ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ...” พระบรมราโชวาทในงานปิดการสัมมนาการเกษตรภาคเหนือ ณ งานเกษตรภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๒๔





ตัวอย่างโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ จังหวัด สกลนคร ที่มีการปลูกไม้ใช้สอย ไม้กินได้และไม่เศรษฐกิจ ซึ่งทำให้เขาที่เคยถูกบุกรุกทำลายจนมีสภาพแห้งแล้งกลับฟื้นคืน สภาพอุดมสมบูรณ์ร่มเย็นและชุ่มชื้นตลอดปี หรือโครงการพัฒนาลุ่มน้ำห้วยฮ่องไคร้ฯ ซึ่งมีการปลูกไม้เพื่อใช้สอยและเศรษฐกิจ เช่น ไม้สัก ไม้แดง ไม้ไผ่ หวาย ไม้พินเชื้อเพลิง เช่น ไม้กระถินยักษ์ ไม้กินได้ เช่น สะเดา แค ขี้เหล็ก มะไฟ มะขาม บ่อม มะเกี้ยง ซึ่งล้วนแต่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและให้ประโยชน์ คือ ช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร

๑.๒) การปลูกป่าทดแทน

“...การปลูกป่าทดแทนจะต้องทำอย่างมีแผนโดยการดำเนินการไปพร้อมกับการพัฒนาชาวเขา ในกรณีเจ้าหน้าที่ป่าไม้ชลประทานและฝ่ายเกษตรจะต้องร่วมกันสำรวจต้นน้ำในบริเวณพื้นที่รับผิดชอบเพื่อวางแผนปรับปรุงต้นน้ำและพัฒนาอาชีพราษฎรได้อย่างถูกต้อง สำหรับต้นไม้ที่ปลูกทดแทนป่าไม้ที่ถูกทำลายนั้น ควรใช้ต้นไม้โตเร็ว ที่มีประโยชน์หลาย ๆ ทาง ควบคู่กันไป และควรปลูกพืชคลุมแนวร่องน้ำต่าง ๆ เพื่อยึดผิวดิน และให้เก็บรักษาความชุ่มชื้น นอกจากนี้จะต้องสร้างฝายเล็กเพื่อหนูนน้ำส่งไปตามเหมืองไปใช้ในพื้นที่เพาะปลูก ๒ ด้าน ซึ่งจะทำให้ น้ำค่อย ๆ แผ่ขยายออกไปทำความชุ่มชื้นให้บริเวณนั้นด้วย ในการนี้จะต้องอธิบายให้ราษฎรรู้ว่าการที่ปริมาณน้ำตามแหล่งน้ำธรรมชาติลดลงนั้น ก็เพราะมีการทำลายป่าต้นน้ำโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์...” พระราชดำรัสวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ.๒๕๒๐ ณ สถานีหลวงพัฒนาชาวเขา จังหวัดเชียงใหม่

ตัวอย่างเช่น โครงการปลูกปาสิริเจริญวรรษ จังหวัดชลบุรี ซึ่งมีการปลูกไม้มีค่าประเภทต่าง ๆ กว่า ๔๐ ชนิด ผสมผสานกัน เพื่อความกลมกลืนตามธรรมชาติ

๑.๓) ป่าเปียก

เป็นกลยุทธ์การพัฒนาป่าไม้โดยใช้ทรัพยากรน้ำเข้ามาช่วยในการสร้างแนวป้องกันไฟเพื่อป้องกันไฟไหม้ป่าในระยะยาว **แนวพระราชดำริป่าเปียกจึงเป็นทฤษฎีการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้โดยใช้ความชุ่มชื้นช่วยให้ป่าเขียวชอุ่มตลอดเวลา จึงทำให้ไฟป่าเกิดได้ยาก**

ตัวอย่างโครงการป่าเปียกที่ชัดเจนก็คือ โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ ซึ่งพัฒนาป่าโดยการกระจายความชุ่มชื้นไปสู่ผืนป่าด้วยการผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำ ส่งน้ำด้วยท่อและเจาะรูให้น้ำหยดเป็นระยะ ๆ การส่งน้ำด้วยคลองไส้ไก่ และคูคลองก้างปลา ทำให้ผืนป่ามีความชุ่มชื้น ใบไม้ที่ร่วงหล่นลงมา จะผุสลายกลายเป็นปุ๋ยพัฒนาหน้าดิน และเป็นการลดโอกาสในการเป็นเชื้อเพลิงก่อให้เกิดเป็นไฟป่าได้ หรืออีกตัวอย่างหนึ่งคือ โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จังหวัดเพชรบุรี มีสภาพภูมิประเทศค่อนข้างลาดชัน มีปัญหาชะล้างพังทลายของดิน ทำให้มีความแห้งแล้งอย่างรุนแรง ซึ่งได้ดำเนินการแก้ไขโดยวิธีการสร้างฝายชะลอความชุ่มชื้นและทำแนวร่องน้ำตามแนวระดับ contour เพื่อให้ดินอุ้มน้ำไว้และเป็นแนวป้องกันไฟเป็นอย่างดี

๑.๔) การปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก

“...ทั้งป่านั้นไว้ ๕ ปี ตรงนั้น ไม่ต้องไปทำอะไรเลย แต่ป่าเจริญเติบโตเป็นป่าสมบูรณ์ โดยไม่ต้องปลูกสักต้นเดียว...คือว่าการปลูกป่านั้น สำคัญอยู่ที่ปล่อยให้เขาขึ้นเอง...” พระราชดำรัส วันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๓๗

กลยุทธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนี้เป็นไปตามหลักการกฎธรรมชาติ อาศัยระบบวงจรป่าไม้ และการทดแทนตามธรรมชาติ เป็นวิธีแยบยล ง่าย และประหยัดที่สุด ไม่ต้องเสียอะไร แต่ผลที่ได้กลับมามีคุณค่ามหาศาล

โครงการปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก ที่ดำเนินการมาเป็นเวลานานและเห็นผลชัดเจน คือ โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาชะงุ้ม อำเภอบัวชุม จังหวัดราชบุรี ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริ “...ให้ช่วยดูแลรักษาป่า อย่าไปรังแกป่า ถ้าปล่อยให้ไว้ไม่ให้เกิดไฟไหม้ ระยะเวลา ๓๐-๔๐ ปี ป่าแห่งนี้จะคืนสภาพจากป่าเต็งรังเป็นป่าเบญจพรรณ...” พระราชดำริ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๓๙

๑.๕) การปลูกป่าในที่สูง

พระองค์ทรงให้ใช้ไม้ประเภทที่มีเมล็ดทั้งหลายขึ้นไปปลูกบนยอดเขาที่สูง เมื่อโตแล้วออกฝักออกเมล็ดก็จะลอยตกลงมาแล้วงอกขึ้นเองในที่ต่ำต่อไป เป็นการขยายพันธุ์โดยธรรมชาติ เป็นการปลูกป่าที่อาศัยหลักธรรมชาติพลังแรงโน้มถ่วงของโลก คือสิ่งที่อยู่พื้นที่สูงย่อมตกลงสู่ที่ต่ำกว่าเสมอ ซึ่งทำให้ประหยัดพลังงาน และค่าใช้จ่ายในการปลูกป่า

ตัวอย่าง โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ งานพัฒนาป่าไม้ ซึ่งดำเนินการปลูกป่าในที่สูง โดยการพัฒนาแมกไม้ธรรมชาติที่มีอยู่ให้สามารถเจริญเติบโตกระจายเมล็ดพันธุ์ตามธรรมชาติรวมทั้งการปลูกไม้ในที่สูง เช่น ไม้กระถินยักษ์ ให้โปรยเมล็ดพันธุ์ลงสู่ด้านล่างเพื่อให้เจริญเติบโตได้เองตามธรรมชาติ หรือโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นน้ำหนาว อำเภอภูหลวง จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งมีพื้นที่ป่า ๑๔๗,๐๐๐ ไร่ และมีการปลูกไม้ยืนต้นคืนสู่ธรรมชาติ ทำให้ป่าบริเวณน้ำหนาวเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

๑.๖) การพัฒนาป่าไม้ด้วยน้ำชลประทานแบบง่าย ๆ หรือฝายชะลอความชุ่มชื้น

“...การฟื้นฟูอนุรักษ์บริเวณต้นน้ำ ซึ่งมีสภาพแห้งแล้งโดยเร่งด่วน โดยทดลองใช้วิธีใหม่ เช่น การผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำในระดับบนลงไปตามแนวร่องน้ำต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ความชุ่มชื้นค่อย ๆ แผ่ขยายออกไป สำหรับน้ำส่วนที่เหลือก็จะไหลลงอ่างเก็บน้ำในระดับต่ำลงไป เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางด้านงานเกษตรกรรม ควรปลูกป่าทดแทนตามแนวร่องน้ำ ซึ่งมีความชุ่มชื้นมากกว่าบริเวณสันเขาจึงทำให้เห็นผลเร็ว เป็นการประหยัดกล้าไม้ และปลอดภัยจากไฟป่า เมื่อร่องน้ำมีความชุ่มชื้นขึ้นลำดับต่อไปก็ควรสร้างฝายต้นน้ำเป็นระยะ ๆ เพื่อค่อย ๆ กักน้ำไว้แล้วต่อท่อไม้ไผ่ส่งออกทั้งสองฝั่งร่องน้ำอันเป็นการช่วยแผ่ขยายแนวความชุ่มชื้นออกไปตลอดแนวร่องน้ำ...” พระราชดำริ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๒๗ ณ โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จังหวัดเชียงใหม่

ตัวอย่าง โครงการพัฒนาพื้นที่ทุ่งห้วยช้าง จังหวัดลำพูน ซึ่งมี การรวมกลุ่มของชาวบ้านมาร่วมกันสร้างป่า ควบคู่กับการ ก่อสร้างฝายเล็ก ๆ แบบเรียงด้วยหินแบบง่ายผสมคอนกรีตฝาย คอกหมูหินทิ้งขนากับถุงบรรจุดินและฝายแบบคอนกรีต เสริมเหล็ก

๑.๗) การปลูกป่าในใจ คือการปลูกป่าลงบนแผ่นดิน ความต้องการอยู่รอดของมนุษย์ทำให้ประชากรมนุษย์ บริโภคและใช้สอยทรัพยากรธรรมชาติอย่างสิ้นเปลือง มนุษย์ หรือคนจึงเป็นทรัพยากรเดียวในกลไกธรรมชาติที่ก่อภัยผล ประโยชน์จากทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อประโยชน์แก่กลุ่มชนของ ตนเอง และสร้างความเสียหายแก่สิ่งแวดล้อม ดังเช่น พระราช นิพนธ์พระมหากษัตริย์ได้ตรัสว่า “...นับแต่อุปราชจนถึงคนรักษา ช้าง คนรักษาม้า และนับแต่คนรักษาม้าจนถึงอุปราช และโดย เฉพาะเหล่ามาตย์ ส่วนจาริกในโมหภูมิทั้งนั้น ... พวกนี้ขาดทั้ง ความรู้วิชาการ ทั้งความรู้ทั่วไป คือความสำนึกธรรมดา พวกนี้ ไม่รู้แม้แต่ประโยชน์ส่วนตน พวกนี้ชอบผลมะม่วง แต่ก็ทำลาย ต้นมะม่วง...” (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ, ๒๕๔๒: ๑๐๘-๑๐๙)

ตัวอย่างโครงการปลูกป่าในใจคนแห่งหนึ่งซึ่งทรงเล็งเห็น และรับสั่งไว้เมื่อวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๒๖ ว่า “...หากปล่อย ทั้งไว้จะกลายเป็นทะเลทรายในที่สุด...” ก็คือ ที่ศูนย์ศึกษาการ พัฒนาห้วยทรายฯ ทรงมีพระราชประสงค์ให้พัฒนาพื้นที่แห่งนี้ เป็นศูนย์ศึกษาการพัฒนาด้านป่าไม้เอนกประสงค์ โดยให้ ราษฎรที่เข้าทำกินอยู่เดิมได้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าไม้ ได้ประโยชน์จากป่าไม้และไม่ทำลายป่าไม้อีกต่อไป

๒) ทรัพยากร “น้ำ”

นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จเถลิงถวัลยราช สมบัติ ทรงพระอุทสาหะเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรไทย ทั่วทุกภูมิภาค ทรงประจักษ์แจ้งในทุกข์สุขราษฎร ทรงทราบว่า ราษฎรในชนบทยากจนเพราะการประกอบอาชีพเกษตรกรรมไม่ ได้ผล เนื่องจากขาดแคลนน้ำ ทรงตระหนักดีว่า “น้ำ” มีความ สำคัญต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตของราษฎรใน ชนบท ทั้งน้ำใช้อุปโภคบริโภค และน้ำเพื่อการเกษตร ดังพระ ราชดำรัส ณ สวนจิตรลดา เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ.๒๕๒๙ ความตอนหนึ่งว่า “...หลักสำคัญต้องมีน้ำบริโภค น้ำใช้ น้ำเพื่อ การเพาะปลูก เพราะว่าชีวิตอยู่ที่นั่น ถ้ามีน้ำคนอยู่ได้ ถ้าไม่มีน้ำ คนอยู่ไม่ได้ ไม่มีไฟฟ้าคนอยู่ได้ แต่ถ้ามีไฟฟ้าไม่มีน้ำคนอยู่ไม่ ได้...” ซึ่งวิธีการบริหารจัดการน้ำตามแนวพระราชดำริสรุป ได้ดังนี้

๒.๑) การบริหารจัดการน้ำท่วม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานแนวพระ ราชดำริการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม โดยเริ่มตั้งแต่ต้นน้ำด้วยการ **ฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร** เพื่อให้สามารถซึมซับน้ำฝนที่ตกบริเวณ ต้นน้ำไว้แล้วค่อยปล่อยออกมาสู่ลำน้ำธรรมชาติได้อย่างต่อ เนื่อง ตลอดจน**ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน** ซึ่งเป็น สาเหตุของแม่น้ำลำคลองตื้นเขิน หากปริมาณน้ำท่ามีมากก็ทรง ให้**สร้างแหล่งน้ำ**ชนิดต่าง ๆ ตามความเหมาะสมเพื่อรองรับน้ำ นั้นไว้ ตลอดจนการผันน้ำเข้าสู่ที่ลุ่มอื่น เพื่อให้น้ำไหลลงสู่ ทะเลในปริมาณที่ไม่เข้าท่วมจนสร้างความเสียหายแก่ราษฎร

ซึ่งแนวพระราชดำริดังกล่าว ได้แก่ การสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำ การก่อสร้างทางผันน้ำ การปรับปรุงสภาพลำน้ำ การสร้างคัน กันน้ำ การระบายน้ำออกจากพื้นที่ลุ่ม การหาความสัมพันธ์ของ ระดับน้ำและปริมาณน้ำปากแม่น้ำเจ้าพระยา

๒.๒) การบริหารจัดการน้ำแล้ง แนวพระราชดำริที่สำคัญได้แก่ **การทำฝนหลวง** อันเป็น กระบวนการจัดการทรัพยากรน้ำในบรรยากาศมาใช้ประโยชน์ โดยการเหนี่ยวนำไอน้ำในบรรยากาศให้กลั่นตัวเป็นละอองน้ำ เมื่อละอองน้ำรวมตัวหนาแน่นจะเกิดเป็นเมฆ จากนั้นจึงเร่งให้ เมฆมีการรวมตัวกันหนาแน่นและเพิ่มปริมาณมากขึ้นจนเกิด เป็นฝนตก อีกประการหนึ่งคือการพัฒนาแหล่งน้ำผิวดินอันเป็น กระบวนการบริหารจัดการน้ำจากแหล่งน้ำผิวดินที่มีอยู่ตาม ธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ซึ่งพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริไว้หลาย ประเภท ขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศและแหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำ ฝายทดน้ำ ขุดลอกหนองบึง ประตุระบายน้ำ สระเก็บน้ำ

๒.๓) การบริหารจัดการน้ำเสีย แนวพระราชดำริที่สำคัญประการแรกคือ **น้ำดีไล่น้ำเสีย**



เป็นวิธีการใช้น้ำที่มีคุณภาพดีช่วยผลักดันน้ำเน่าเสียออกไปและ ช่วยให้น้ำเน่าเสียมีสภาพเจือจางลง ประการที่สอง**เครื่องกรอง น้ำธรรมชาติ**เป็นการทดลองใช้ผักตบชวาซึ่งเป็นวัชพืชที่ ต้องการกำจัดอยู่แล้วมาทำหน้าที่ดูดซับความโสโครกรวมทั้ง สารพิษจากน้ำเน่าเสีย ประการที่สาม**สระเติมอากาศชีวภาพ บำบัด**เป็นการจัดการน้ำเสียโดยใช้เครื่องจักรกลเติมอากาศมา ช่วยเพิ่มออกซิเจนละลายน้ำ ประการที่สี่**การผสมผสาน ระหว่างพืชน้ำกับระบบเติมอากาศ**เป็นการใช้ธรรมชาติผสม กับเทคโนโลยีด้วยการสร้างบ่อดักสารแขวนลอยและปลูกต้นกก อียิปต์เพื่อดับกลิ่น ปลูกผักตบชวาเพื่อดูดสิ่งโสโครกและโลหะหนัก จากนั้นใช้กังหันน้ำชัยพัฒนาและแผงท่อเติมอากาศให้กับ น้ำเสียตามความเหมาะสม ประการที่ห้า**การบำบัดน้ำเสีย ด้วยระบบบ่อบำบัดและพืชน้ำ**ประกอบด้วย ๔ ระบบคือ ระบบบ่อบำบัดน้ำเสีย ระบบบ่อบีโอฟิล์ม ระบบหญ้ากรองและ ระบบบำบัดน้ำเสียโดยใช้ป้าชายเลน ประการสุดท้ายคือการ เติมอากาศโดยใช้กังหันน้ำชัยพัฒนา





๓) ทรัพยากร “ดิน”

ดินในโลกมีมากมายนับหลายหมื่นชนิด สำหรับในประเทศไทยมีดินไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ชนิด แต่ละชนิดมีลักษณะทางเคมีและกายภาพที่สามารถระบุได้ตามหลักวิทยาศาสตร์แตกต่างกันไป บางชนิดก็มีความเหมาะสมในการนำมาใช้ทำการเกษตร บางชนิดก็เป็นดินที่มีปัญหาและมีข้อจำกัดต่าง ๆ ในการนำมาใช้ประโยชน์ ด้วยเหตุที่ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ซึ่งมีประชากรไม่น้อยกว่า ๔๐ ล้านคน และใช้พื้นที่ทำการเกษตรไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๒ ของเนื้อที่ทั้งประเทศ ดังนั้น ปัญหาเรื่องการผลิตและการเสื่อมโทรมของทรัพยากรดินที่ใช้กันมานาน จึงเป็นปัญหาที่จะต้องมีการจัดการที่เหมาะสมโดยเร่งด่วน และอย่างต่อเนื่องก่อนที่ทุกสิ่งทุกอย่างจะเข้าสู่ภาวะวิกฤติ

พระราชดำริเกี่ยวกับการจัดการดิน หรือการพัฒนาดิน คือ **การทำให้ดินทั้งหลายเหมาะแก่การปลูกพืชการเกษตร** ซึ่งจำเป็นต้องทำให้ดินมีคุณสมบัติต่าง ๆ ได้แก่ มีแร่ธาตุอาหารพอเพียง ไม่เปรี้ยว ไม่เค็ม มีอินทรีย์วัตถุที่ได้จากการย่อยสลายเศษพืชโดยจุลินทรีย์อย่างพอเพียง มีความชื้นเหมาะสมและร่วนซุย

ประเภทของดินที่มีปัญหาของประเทศไทยและแนวพระราชดำริในการแก้ไขปัญหา ได้แก่

๓.๑) ดินทราย

ดินทรายมีลักษณะโปร่งน้ำและรากพืชผ่านไปได้ง่ายมีอาหารพืชอยู่น้อยในฤดูฝน ต้นไม้ที่ปลูกจะงอกงามดี เพราะมีน้ำบริบูรณ์แต่ฤดูแล้งมีน้ำไม่เพียงพอต้นไม้มักเหี่ยวแห้ง ต้นไม้ที่ปลูกใหม่มักจะตาย เพราะร้อนและแห้งจัด วิธีแก้ไขก็ต้องเพิ่มความชื้นและเพิ่มอินทรีย์วัตถุแก่ดินให้มากขึ้น

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอนมสรวง จ.ฉะเชิงเทรา เป็นตัวอย่างความสำเร็จที่สามารถแก้ไขปัญหาดินทรายมีแร่ธาตุน้อย อันมีสาเหตุมาจากคนทำลายป่าแล้วปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพดและมันสำปะหลัง ซึ่งทำให้ดินจืดและกลายเป็นดินทรายไปในที่สุด ในฤดูแล้งแรงลมจะพัดเอาหน้าดินไปหมด ในฤดูฝนหน้าดินจะถูกชะล้างไปกับกระแสน้ำ

วิธีการแก้ไขตามแนวพระราชดำริ

- สร้างอ่างเก็บน้ำจำนวน ๑๘ แห่ง ในพื้นที่ลุ่มน้ำโจน ซึ่งเป็นลุ่มน้ำหลักของโครงการ เพื่อนำน้ำไปใช้พัฒนาการเกษตร และขณะเดียวกันก็เป็นประโยชน์ด้านการชลน้ำ ทำให้เพิ่มความชุ่มชื้นแก่ดินและช่วยฟื้นฟูสภาพป่าไม่ให้คืนสู่ความอุดมสมบูรณ์
- ที่ดินบริเวณร่องห้วย เป็นดินไม่มีปัญหา จัดทำแปลงสาธิตการพัฒนาการเกษตรตามแนว “ทฤษฎีใหม่” โดยการขุดสระน้ำเพื่อเป็นแหล่งน้ำสำรอง
- ที่ดินบริเวณที่มีความลาดชันและเป็นที่ดอน ให้ปลูกแฝกตามแนวระดับเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน พร้อมแบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ เพื่อปลูกแฝกสำหรับเพิ่มความชุ่มชื้นให้แก่พื้นที่สวนสมุนไพร ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ ปลูกไม้ผล และพืชล้มลุกปลอดสารพิษ การปลูกไม้ผลและพืชล้มลุกจำเป็นต้องมีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยหมัก เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดินอย่างต่อเนื่อง สำหรับน้ำใช้รดพืชใช้น้ำจากอ่างซึ่งส่งมาตามคลองชลประทานขนาดเล็ก

หลังจากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลากว่า ๒๐ ปี พื้นที่ดินของศูนย์ฯ ได้รับการพัฒนาเป็นพื้นที่สีเขียวสามารถปลูกพืชต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ปัญหาการชะล้างพังทลายของดินหมดไป สามารถใช้เป็นพื้นที่สาธิตหรือพื้นที่ตัวอย่างของการพัฒนาดินทรายเสื่อมโทรมได้

๓.๒) ดินเป็นหินกรวดและแห้งแล้ง

ดินเป็นหิน กรวด มีลักษณะเช่นเดียวกับดินทราย หน้าดินถูกชะล้างจนเกลี้ยงเหลือแต่หินและกรวด ซึ่งพืชไม่สามารถเจริญเติบโตได้

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งตั้งอยู่บริเวณป่าขุนแม่กวง แต่สภาพป่าถูกบุกรุกทำลายไปมากทำให้หน้าดินถูกกระแสน้ำและลมพัดพาจนหมด เนื่องจากไม่มีป่าหรือต้นไม้คอยพยุงไว้ วิธีการแก้ไขตามแนวพระราชดำริมีดังนี้

- สร้างอ่างเก็บน้ำและฝายตามร่องห้วยฮ่องไคร้ และห้วยแม่ลาย เป็นระยะ ๆ เพื่อเก็บกักน้ำและสร้างความชุ่มชื้นให้แก่ป่าและดิน
- เมื่อมีความชุ่มชื้น ป่าเริ่มฟื้นตัว แปรสภาพเป็นป่าสมบูรณ์
- มีการปลูกเสริมบ้างตามความจำเป็น เมื่อมีป่าหน้าดินก็ไม่



ถูกชะล้างพังทลายอีกต่อไป

- บริเวณพื้นที่ลาดชันน้อย พื้นฟูดินที่เป็นกรวด ทรายและลูกรัง โดยปลูกพืชที่เหมาะสมและทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ ใช้น้ำอินทรีย์เพื่อปรับปรุงดิน และปลูกแฝกตามแนวระดับ เพื่อยึดดินและป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน
 - พื้นที่ใกล้อ่างเก็บน้ำห้วยฮ่องไคร้ ทำนาเพื่อเป็นตัวอย่าง
 - อ่างเก็บน้ำต่าง ๆ โดยเฉพาะอ่างห้วยฮ่องไคร้ มีความจุ ๓ ล้านลูกบาศก์เมตร ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโครงการให้เลี้ยงปลาแล้วให้ราษฎรจับไปขายได้ในรูปของสหกรณ์
- ผลของการพัฒนาในช่วง ๑๖ ปี ที่ผ่านมา ป่าในพื้นที่โครงการได้แปรสภาพเป็นป่าเกือบสมบูรณ์ แหล่งต้นน้ำของห้วยฮ่องไคร้ ได้กลับฟื้นคืนสภาพดั้งเดิม การชะล้างพังทลายของดินหมดไป ดินในพื้นที่หุบเขาที่มีความลาดชันน้อย ได้รับการฟื้นฟูทำการเกษตรควบคู่ไปกับการรักษาป่า และสภาพแวดล้อมซึ่งราษฎรสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ในพื้นที่อื่น ๆ









๓.๓) ดินดาน ดินแข็ง และดินลูกรัง

ดินดานหรือดินแข็ง และดินลูกรัง มีลักษณะเป็นดินเนื้อละเอียด น้ำหนักมาก น้ำและอากาศผ่านเข้าออกได้ยาก ฤดูแล้งจะแห้งแข็งแต่กระแหว รากไม้แทรกเข้าไปได้ยาก จึงปลูกพืชได้ไม่ค่อยเจริญเติบโต

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดินดาน ดินลูกรัง ตามแนวพระราชดำริ โดยใช้วิธีดังนี้

- สร้างอ่างเก็บน้ำตามลำน้ำหลัก เพื่อเก็บกักน้ำรักษาความชุ่มชื้น และนำน้ำไปใช้อย่างประหยัดตามความจำเป็น

- ฟื้นฟูไม้เศรษฐกิจทางการเกษตร เช่น ไม้ผล และพืชล้มลุกปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด ปลูกพืชตระกูลถั่วแล้วไถกลบ และปลูกหญ้าแฝกขวางแนวลาดเทขนานกันหลาย ๆ แนวเพื่อป้องกันไม่ให้น้ำดินถูกชะล้างพังทลาย ลดปริมาณน้ำไหลบ่าผ่านหน้าดินและรักษาความชุ่มชื้น

ผลของการดำเนินงานในช่วงเวลา ๒๐ ปีที่ผ่านมา สภาพพื้นที่ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ซึ่งเคยเป็นพื้นที่เสื่อมโทรม ในปัจจุบันได้แปรสภาพเป็นพื้นที่สีเขียวและมีสภาพแวดล้อมดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน



๓.๔) ดินถูกชะล้าง

ดินถูกชะล้าง คือ ดินที่อุดมสมบูรณ์ แต่ถูกกระแสน้ำและลมพัดพาเอาหน้าดินที่มีอินทรีย์วัตถุอันเป็นประโยชน์ต่อการเจริญเติบโตของพืชไปหมด

พื้นที่ที่มีปัญหาดินถูกชะล้าง และได้นำแนวพระราชดำริไปดำเนินการจนประสบผลสำเร็จ อาทิเช่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่พระราชทานตั้งขึ้นตามภูมิภาคต่าง ๆ ๖ ศูนย์ ซึ่งมีการปลูกแฝกเพื่อป้องกันการพังทลายของหน้าดินตามลักษณะของสภาพพื้นที่ ดังนี้

- ปลูกโดยรอบแปลงเกษตรกรรม
- ปลูกลงในแปลง ๆ ละ ๑ แถว
- สำหรับแปลงพืชไร่ให้ปลูกตามร่องสลับกับพืชไร่
- การปลูกหญ้าแฝกบนพื้นที่ภูเขา โดยปลูกหญ้าแฝกตามแนวขวางของความลาดชันและในร่องน้ำของภูเขา เพื่อป้องกันการพังทลายของหน้าดินและช่วยเก็บความชื้นในดินไว้

- การปลูกหญ้าแฝกเหนือบริเวณแหล่งน้ำปลูกแฝกเป็นแนวป้องกันตะกอนดินและกรองของเสียต่าง ๆ ที่ไหลลงในแหล่งน้ำ

- การปลูกหญ้าแฝกบริเวณร่องน้ำขนาดเล็ก ให้ปลูกเป็นรูปตัว “^” โดยให้ปลายแหลมชี้ขึ้นในทางต้นน้ำ ขา ๒ ข้าง พาดวางร่องน้ำไปตามความลาดชันเพื่อกันดินและกระจายการไหลของน้ำ

ประโยชน์ที่ได้รับคือ หน้าดินถูกชะล้างน้อยลงสามารถเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจได้หลากหลาย และยังช่วยไม่ให้เกิดน้ำป่าไหลหลากก่อความเสียหายแก่พืชผลไร่นาของราษฎรบริเวณใกล้เคียง

๓.๕) ดินเปรี้ยวหรือดินพรุ

พรุคือที่ลุ่มสนุ่น (สนุ่น คือซากผุพังของพืชพรรณทับถมอยู่มาก) ส่วนดินพรุตามระบบอนุกรมวิธาน ทางปฐพีวิทยา หมายถึง ดินที่มีอินทรีย์วัตถุสะสมอยู่เป็นจำนวนมาก เป็นชั้นหนาอย่างน้อย ๕๐ เซนติเมตรขึ้นไป และน้ำท่วมขังพื้นที่พรุอยู่เป็นน้ำจืด มีสภาพความเป็นกรดระหว่าง ๔.๕-๖.๐ อินทรีย์วัตถุที่ทับถมกันเป็นเวลานาน จนแปรสภาพเป็นดินอินทรีย์นั้น มีสภาพเป็นอินทรีย์คาร์บอนที่มีความเป็นกรดกำมะถันสูง พอจะอนุมานได้ว่าผู้ที่ทำลายป่าพรุคือคนที่มีความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ นุกรุกทำลายป่าแผ้วถางป่าพรุ เพื่อทำการกสิกรรม และจับสัตว์น้ำ สัตว์บก โทะที่เกิดจากการกระทำก็คือ ทำให้ดินและน้ำของพื้นที่บริเวณนั้นกลายเป็นกรดอย่างรุนแรงไม่สามารถทำการกสิกรรม หรือนำมาบริโภคได้ สัตว์น้ำต่าง ๆ สูญหายหมดไป

วิธีการแก้ไขดินเปรี้ยวตามแนวพระราชดำริเป็นวิธีการที่ตรงข้ามกับวิธีการทั่วไปที่ต้องการลดปัญหา แต่เป็นการสร้างหรือเพิ่มให้ปัญหามีความรุนแรงขึ้นด้วยกระบวนการที่ทรงเรียกว่า **แก้งัดดิน** เป็นกระบวนการเร่งปฏิกิริยาทางเคมีของดินที่มีแร่กำมะถันหรือสารประกอบไฟโรท์ โดยการทำให้ดินแห้ง และเปื่อยสลับกัน เมื่อดินแห้งดินจะสัมผัสกับอากาศ ทำให้แร่กำมะถันกลายเป็นออกไซด์ของเหล็กและซัลเฟต เมื่อทำให้ดินเปียก ซัลเฟตจะผสมกับน้ำกลายเป็นกรดอีกครั้ง เมื่อดิน ถูกแก้งัด สลับไปสลับมา จนกลายเป็นดินที่เปรี้ยวหรือเป็นกรดจัด จนพืชไม่สามารถขึ้นและเติบโตได้ จึงให้หาทางแก้ไขความเป็นกรดจัดของดินโดยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาสได้รับสนองพระราชดำริในการเสาะหาวิธีที่ดีที่เหมาะสมที่สุดคือการใช้น้ำชะล้างดินควบคู่กับการใช้ปูนผนวกกับการควบคุมระดับน้ำใต้ดินให้อยู่ลึกไม่เกิน ๑ เมตร เพื่อป้องกันไม่ไห้แร่กำมะถันที่อยู่ในดินชั้นล่างสัมผัสกับอากาศในดินและปลดปล่อยกรดกำมะถันออกมา เมื่อกรดกำมะถันมีน้อย ดินเปรี้ยวน้อยลง ทรงเรียกว่า ระบบซักผ้า โดยใช้น้ำจืดชะล้างน้ำเปรี้ยวออกไป ยิ่งบ่อขึ้นความเปรี้ยวก็ลดน้อยลง เมื่อมีปัญหาดินเปรี้ยวไม่มากก็สามารถปลูกพืชได้และปรับปรุงดินชั้นบนให้สามารถปลูกข้าว ถั่ว พืชผัก ผลไม้ ตลอดจนสามารถเลี้ยงปลาในบ่อได้





๓.๖) ดินเค็ม

ดินเค็ม คือ ดินที่มีเกลืออยู่ในปริมาณมาก มีความเป็นด่างสูง จนมีผลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช เกลือในดินเค็มของภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่เป็นเกลือแกง ซึ่งอยู่ในรูปของโซเดียมคลอไรด์ สาเหตุของดินเค็มเกิดจากการสร้างอ่างเก็บน้ำบนพื้นที่ที่มีชั้นหินเกลืออยู่ใต้ดินหรือการตัดไม้เพื่อทำนาเกลือ ทำให้เกลือใต้ดินเกิดการละลายและกระจายสู่ผิวดินมากยิ่งขึ้น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำริในการแก้ไขปัญหาดินเค็มโดยใช้ระบบชลประทานในการล้างเกลือที่ตกค้างบริเวณผิวดินและบริเวณลำห้วย เพื่อให้น้ำในลำห้วยเจือจางสามารถนำมาใช้สอยได้ตามปกติ

ตัวอย่าง โครงการในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น โครงการแก้ไขปัญหาดินเค็มบริเวณห้วยบ่อแดง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ซึ่งมีการทำนาเกลือบริเวณลำห้วยจึงมีพระราชดำริให้ขุดลอกลำห้วยบ่อแดงพร้อมยกคันดินให้สูง เพื่อป้องกันน้ำเกลือไหลลงสู่ห้วยตกค้าง และเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนาข้าวสามารถใช้น้ำในการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ได้ ผู้ประกอบการทำนาเกลือทั้งหลายจะต้องจัดพื้นที่ส่วนหนึ่งที่



บริเวณลานตากเกลือ ขุดเป็นสระเก็บน้ำขนาดใหญ่สำหรับรองรับน้ำเค็มที่ปล่อยทิ้งจากลานตากเกลือทั้งหมด เก็บไว้ในสระเพื่อรอการระเหยหรือไหลลงในดินโดยบ่อขนาดเล็ก ๆ ที่ขุดขึ้น เพื่อระบายน้ำลงสู่ชั้นน้ำเค็มใต้ดินที่สูบขึ้นมา ขนาดของสระน้ำดังกล่าวจะมีขนาดและความลึกเท่าใดต้องกำหนดให้สัมพันธ์กับปริมาณน้ำที่จากลานตากเกลือและความสามารถของน้ำในสระที่ไหลลงไปได้ดิน ทั้งนี้ ให้มีความสมดุลพอดีกันโดยไม่ทำให้น้ำเค็มไหลลงไปยังลำห้วยข้าง ๆ อีกต่อไป ดังนั้นระบบการทำนาเกลือสินเธาว์ที่ได้มาตรฐานตามแนวพระราชดำริจึงมีบ่อรับน้ำทั้งจากลานตากเกลือและการกำจัดโดยการอัดน้ำเหล่านี้สู่ชั้นเกลือที่สูบขึ้นมา ซึ่งสามารถป้องกันน้ำเค็มที่ระบายจากลานตากเกลือมิให้ไหลลงในร่องน้ำและพื้นที่ข้างเคียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔) การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านขยะและอากาศเป็นพิษ

๔.๑) การจัดการขยะ

แนวทางการศึกษาการกำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรตามพระราชดำริ เป็นการแบ่งพื้นที่ฝังกลบขยะออกเป็น ๒ ส่วนคือ ส่วนแรก ให้ใช้ก๊าซจากขยะให้หมดก่อน ต่อจากนั้นก็นำขยะไปร่อนแยกส่วนประกอบ ส่วนที่เหลือที่ยังสามารถใช้เป็นเชื้อเพลิงได้ให้นำไปเผา เพื่อที่จะนำเอาพลังงานความร้อนไปใช้ประโยชน์ เมื่อเกิดเตาถ่านขึ้นก็นำไปผสมกับวัสดุที่เหมาะสมเพื่ออัดเป็นแท่ง ซึ่งอาจสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการก่อสร้างต่อไปได้ เมื่อพื้นที่ส่วนแรกว่างลงก็สามารถนำขยะมาฝังกลบได้ใหม่

ส่วนที่สอง ในขณะที่ดำเนินการร่อนแยกขยะในพื้นที่ส่วนแรก ก็ใช้ประโยชน์จากก๊าซควบคู่กันไปด้วย เมื่อก๊าซหมดแล้วจึงดำเนินการลักษณะเดียวกันกับที่ได้ดำเนินการในพื้นที่ส่วนแรก ซึ่งถ้ากระทำได้อย่างต่อเนื่องโดยจัดเวลาให้เหมาะสมก็จะทำให้มีพื้นที่ฝังกลบหมุนเวียนตลอดไป

ตัวอย่างโครงการที่เห็นผลชัดเจน ได้แก่ โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยฯ ตำบลแหลมผักเบี้ย จังหวัดเพชรบุรี เริ่มต้นด้วยการสร้างท่อระบายเพื่อรวบรวมน้ำเสียในเขตเทศบาล ณ จุดนี้ทำน้ำที่เป็นบ่อดักขยะ ถูกลาสดัก เศษพืช และตะกอนแขวนลอยออก เพื่อลดความสกปรก จากนั้นน้ำเสียจะไหลเข้าท่อระบายตามระบบน้ำล้นไปสู่บ่อบำบัดหลัก ได้แก่ บ่อตกตะกอน บ่อบำบัด ๓ จุด และบ่อปรับคุณภาพน้ำ ก่อนปล่อยลงสู่ป่าชายเลนต่อไป นอกจากนี้ยังมีระบบบ่อบำบัดรอง ซึ่งเป็นระบบบึงชีวภาพ คือปล่อยน้ำเสียให้ไหลผ่านบ่อดินต้นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า จำนวน ๔ บ่อ โดยภายในบึงจะปลูกพืชที่มีรากประเภทกกและอ้อ ซึ่งพืชน้ำเหล่านี้จะช่วยดูดซับสารพิษให้น้อยลงก่อนที่จะนำจะล้นออกจากบึงเป็นน้ำดีที่ไม่ก่อมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

๔.๒) การจัดการอากาศเป็นพิษ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับมลภาวะเป็นพิษต่าง ๆ ที่เรียกว่า “Green House Effect” โดยใช้วิธีธรรมชาติ และให้นักวิชาการหรือศูนย์ศึกษาฯ ดำเนินการศึกษาวิจัยปริมาณของออกซิเจนที่ต้นไม้ผลิตออกมา คือ การศึกษาปริมาณคาร์บอนในพืชต่าง ๆ เมื่อเป็นดังนี้จะสามารถกำหนดจำนวนคาร์บอนไดออกไซด์ที่พืชดูดซับเข้าไป และจำนวนออกซิเจนที่พืชคายออกมา และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกันจะสามารถทราบได้ว่า พืชชนิดใดสามารถดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ได้ดีกว่า หรือสามารถคายออกซิเจนได้มากที่สุด ก็จะมีการส่งเสริมให้มีการปลูกต้นไม้ชนิดนั้นให้มาก และนอกจากจะช่วยลดคาร์บอนไดออกไซด์ในบรรยากาศแล้วยังเพิ่มปริมาณออกซิเจนซึ่งเป็นการบรรเทาปัญหาปฏิกิริยาเรือนกระจกได้อีกวิธีหนึ่ง

“อันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ยังมีต่อเนื่องอีก ๒ ตอน ในฉบับที่ ๒ และ ๓ ของปี ๒๕๕๐ นี้ เพื่อที่จะถ่ายทอดโครงการพระราชดำริตลอด ๖๐ ปีครองราชย์ให้ท่านผู้อ่านได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้



พระประวัตติ

สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ

เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี

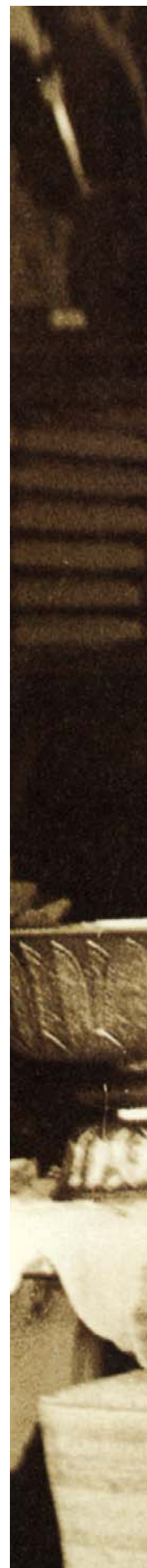
“ฉันขอกล่าวต่อท่านทั้ง
ปวงว่า จะพยายาม
บำเพ็ญตนเพื่อ
ประโยชน์แก่บ้านเมือง
ด้วยความจงรักภักดีต่อ
บ้านเกิด และต่อองค์
พระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระ
ประมุขของชาติ ทั้งจะ
ได้รับการเกียรติศักดิ์แห่ง
ความเป็นราชันารีใน
มหากับริบรมราชวงศ์
ไว้ชั่วชีวิต”

นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๐ เป็นต้นมา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ได้รับความเอาพระราชนุหทัยใส่ติดตามความก้าวหน้าจาก
องค์พระประมุขและพระบรมวงศานุวงศ์เสมอมา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยก็ได้รับสนองพระราชปณิธานด้วยการเป็น
สถาบันหลักในการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาของชาติ
สร้างบุคลากรรับใช้ประเทศชาติ นับแต่เริ่มสถาปนาจวบจน
ปัจจุบันและสืบเนื่องไปในอนาคต

สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี พระราชธิดาพระองค์เดียวในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎ
เกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นหนึ่งในพระราชวงศ์ผู้ทรงพระคุณ แก่
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยทรงปฏิบัติพระราชกิจในการสืบสาน
พระราชกรณียกิจนานาประการที่สมเด็จพระบรมชนกนาถได้ทรง
พระราชดำริริเริ่มไว้ ทรงทำนุบำรุงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดย
ประการต่าง ๆ อาทิ พระราชทานทุนประเดิมก่อสร้างห้องสมุด
กฎหมายในอาคารเทพวาราวดี ซึ่งเป็นอาคารหลังใหม่ของคณะ
นิติศาสตร์ พร้อมทั้งพระราชทานพระอนุญาตให้อัญเชิญพระนาม
มาเป็นชื่อห้องสมุดดังกล่าวว่า “ห้องสมุดกฎหมาย เพชรรัตน”
นอกจากนี้ยังทรงพระกรุณาเสด็จมาทรงเป็นประธานในงานต่าง ๆ
ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น เช่น เสด็จมาทรงเปิดอาคารมหาธีรราชานุสรณ์
สถาบันวิทยบริการ ในโอกาส ๖๖ ปีแห่งการสถาปนามหาวิทยาลัย
และเสด็จมาทรงเปิดนิทรรศการเฉลิม พระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ
มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในวาระวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ
๑๒๐ ปี และ ๘๔ ปีแห่งการสถาปนามหาวิทยาลัย

วันอาทิตย์ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๔๐ เป็นวันพิเศษที่ชาวจุฬาฯ
ได้มีโอกาสรับเสด็จและเข้าเฝ้าสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้า
เพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ในพิธีถวายชัยมงคลเนื่องใน
ศุภมงคลวโรกาสฉลองพระชนมายุ ๖ รอบ หลังจากทรงลง
พระนามในสมุดเยี่ยม ณ เรือนภะรตราชาแล้ว ศาสตราจารย์
ดร.เทียนฉาย กิริสนันท์ อธิการบดีในขณะนั้นกราบทูลถวายรายงาน
ความก้าวหน้าของมหาวิทยาลัยและถวายชัยมงคล ศาสตราจารย์
ดร.เกษม สุวรรณกุล นายกสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทูลเกล้าฯ
ถวายของที่ระลึกเป็นเข็มทิศบรรจุในกล่องไม้ ภายในมีแผ่นทองคำ
จารึกว่า “จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทูลเกล้าฯ ถวายเนื่องใน
ศุภมงคลวโรกาสฉลองพระชนมายุครบ ๖ รอบ ณ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย” และในวันศุกร์ที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๑ ณ วังรินฤดี
สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล
นายกสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นำคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัย
เข้าเฝ้าเพื่อทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
กิตติมศักดิ์ เพื่อเฉลิมพระเกียรติในฐานะที่ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์การ
ศึกษาและการสาธารณสุขของชาติ

เนื่องในโอกาสสถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยครบ ๙๐ ปี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขอนำเสนอพระประวัติและพระกรณียกิจ
ของสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้า เพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี เพื่อแสดงความกตัญญูตเวทิตาและเสริมพระเกียรติคุณ
ให้แผ่ไพศาลสืบไป





อมร เอี่ยมताल นิสิตเก่าบัณฑิตวิทยาลัยปีการศึกษา ๒๕๓๙-๒๕๔๐ **ร่วมเกล้าชาวจุฬาฯ**

สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี พระราชกุมารีพระองค์เดียวในพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระนางเจ้าสุวัทนา พระวรราชเทวี (พระนามเดิม เครือแก้ว อภัยวงศ์) ธิดาพระยาอภัยภูเบศร (เลื่อม อภัยวงศ์) กับคุณเล็ก บุนนาค ประสูติ ณ พระที่นั่งเทพสถานพิลาศในหมู่พระมหามณเฑียร เมื่อวันอังคารที่ ๒๔ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๖๘ อันเป็นเวลาก่อนที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจะเสด็จสวรรคตเพียง ๑ วัน สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ทรงมีโอกาสเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทเพียงครั้งเดียวโดยเจ้าพระยารามราฆพ (ม.ล.เพ็ญ พึ่งบุญ) เป็นผู้นำเข้าเฝ้าถวายทอดพระเนตร

การเสด็จสู่สวรรคาลัยอย่างกะทันหันของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวในขณะ que พระนางเจ้าสุวัทนาฯ มีพระชนมายุเพียง ๒๐ พรรษา และพระราชธิดามีพระชนมายุเพียง ๒ วัน นับเป็นการเปลี่ยนแปลงในชีวิตอย่างใหญ่หลวง พระนางเจ้าสุวัทนาฯ ต้องทรงครองพระองค์ในฐานะพระวรราชเทวีพร้อมกับอัครพระเกียรติศักดิ์แห่งพระราชธิดา พระนางเจ้าสุวัทนาฯ ได้ทรงสละความสุขส่วนพระองค์และถวายพระอภิบาลสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ด้วยความวิริยะอุตสาหะสนองพระมหากรุณาธิคุณแห่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โดยสมบูรณ์ อีกทั้งยังได้รับพระกรุณาธิคุณจากสมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้าที่ทรงพระเมตตาเอาพระราชหฤทัยใส่ทั้งด้านพระอนามัยและความเป็นอยู่มาโดยตลอด ด้วยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสฝากพระราชธิดาไว้ก่อนเสด็จสวรรคต

สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ เริ่มทรงพระอักษรเมื่อมีพระชนมายุ ๕ พรรษา โดยมีหม่อมเจ้าหญิง พิจิตรจิราภา เทวกุล อาจารย์ใหญ่โรงเรียนราชินีและโรงเรียนราชินีบน พร้อมด้วยครูพิศ ภูมิรัตน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนราชินีเป็นผู้ถวายพระอักษร ณ พระตำหนักสวนหงส์ พระราชวังดุสิต โดยหม่อมเจ้าหญิงพิจิตรจิราภาจะเสด็จไปถวายพระอักษรในช่วงเช้า ส่วนครูพิศถวายพระอักษรตลอดวัน เมื่อเริ่มทรงพระอักษรนั้นมีพระสหายร่วมศึกษาด้วยได้แก่ ม.ร.ว. กอบศรี เกษมสันต์ ซึ่งสมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวีพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้าพระราชทานมาเป็นพระสหาย ด.ญ.โรสลิน เสวตศิลา ซึ่งพระยาอินทราธิบดีสีหราชรองเมืองผู้เป็นบิดานำขึ้นถวายตัว และ ด.ญ.งามเจ็ดอนิรุทธเทวา ซึ่งพระยานิรุทธเทวาผู้เป็นบิดานำขึ้นถวายตัววิชาที่ทรงพระอักษร ได้แก่ วิชาภาษาไทย วาดเขียน และการคำนวณ นอกจากนั้นยังทรงเล่นกีฬาต่าง ๆ เช่น โครเกต แบดมินตัน วิ่งเปี้ยว กระโดดเชือก เป็นต้น ทั้งยังทรงเล่นละครกับพระสหาย ทรงเป็นกันเองกับพระสหายทุกคนที่ร่วมศึกษา สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ทรงเจริญวัยขึ้น จึงได้เสด็จไปทรงพระอักษร ณ โรงเรียนราชินี เมื่อพ.ศ. ๒๔๗๖ ทรงมีหมายเลขประจำพระองค์ ๑๙๔๗ ระหว่างที่ทรงพระอักษร ณ โรงเรียนราชินีนั้น หม่อมเจ้าหญิง พิจิตรจิราภา เทวกุล ทรงเป็นอาจารย์ใหญ่ และเป็นพระอาจารย์ผู้ทรงดูแลการทรงพระอักษรอย่างใกล้ชิดและยังถวายพระอักษรเป็นพิเศษในช่วงเย็นด้วย

เนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ.๒๔๗๕ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลสมัยนั้นกับพระราชวงศ์ไม่สู้ราบรื่นนัก อีกทั้งสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ทรงมีปัญหาเรื่องพระอนามัย อีกทั้งเพื่อทรงหลีกเลี่ยงความไม่สงบอันเนื่องจากการเมือง ในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ พระนางเจ้าสุวัทนาฯ ได้ทรงนำเสด็จสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ไปทรงพระอักษรและประทับรักษาพระอนามัย ณ ประเทศอังกฤษ ตลอดระยะเวลากว่า ๒๐ ปี ที่ประทับอยู่ ณ ประเทศอังกฤษ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ และพระชนนี ได้พระราชทานพระวโรกาสให้ชาวไทยในประเทศอังกฤษเข้าเฝ้าและพระราชทานพระกรุณาแก่กิจการต่าง ๆ ของชาวไทยอยู่เสมอ เป็นที่ประจักษ์แก่ผู้ที่ได้มีโอกาสเข้าเฝ้าโดยทั่วกันว่าสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ มีพระจริยวัตรที่งดงาม มีน้ำพระทัยที่เปี่ยมด้วยพระกรุณา มีพระวาทะที่สุภาพนุ่มนวล ทรงวางพระองค์อย่างเหมาะสม ไม่ทรงถือพระองค์

เมื่อเสด็จนิวัติประเทศไทยเป็นการถาวรในพุทธศักราช ๒๕๐๒ แล้ว สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ได้ประทับ ณ วังรื่นฤดี สุขุมวิท ๓๘ ตราบจนปัจจุบัน การประทับอยู่ในกรุงเทพฯ ทำให้ทรงมีเวลาส่วนพระองค์น้อยลง ด้วยทรงตั้งพระทัยมั่นในการบำเพ็ญพระกรณียกิจอย่างสม่ำเสมอ ทรงแบ่งเบาพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เป็นอเนกประการ โดยเฉพาะการเสด็จแทนพระองค์ไปทรงปฏิบัติพระกรณียกิจต่าง ๆ

เมื่อสมัยที่สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอและสมเด็จพระเจ้าลูกเธอในรัชกาลปัจจุบันยังทรงพระเยาว์ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ได้เสด็จไปทรงเยี่ยมราษฎรตามหัวเมืองทั้งใกล้ไกล พร้อมพระราชทานความช่วยเหลือแก่ประชาชนผู้ยากไร้อย่างสม่ำเสมอ เมื่อสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอและสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทรงเจริญพระชนมายุขึ้นกระทั่งทรงสามารถแบ่งเบาพระราชกรณียกิจได้ กอปรกับสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ มีพระชนมายุสูงขึ้น จึงได้เสด็จไปทรงเยี่ยมราษฎรในถิ่นทุรกันดารน้อยลง

แม้สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ได้เสด็จไปประทับ ณ ประเทศอังกฤษเป็นเวลากว่า ๒๐ ปี แต่พระองค์ยังทรงรักและนิยมความเป็นไทยอย่างยิ่ง ดังที่ศาสตราจารย์เกียรติคุณ คุณหญิงศรีนาถ สุริยะ พระอาจารย์ในสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ได้บันทึกไว้ สรุปความว่า **“เมื่อได้เสด็จนิวัติประเทศไทยเป็นการถาวรในพุทธศักราช ๒๕๐๒ แล้ว ก็ทรงนิยมใช้แต่ของไทย โปรดฉลองพระองค์ผ้าไหมไทยที่ตัดเย็บในประเทศ ทรงรองพระบาทและกระเป๋าทรงถือที่ผลิตในประเทศ ส่วนพระสุคนธ์นั้น สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ โปรดน้าอบไทยเป็นอย่างยิ่ง ทรงใช้น้าอบไทยตั้งแต่พระชนมายุประมาณ ๑๐ พรรษากระทั่งปัจจุบัน ”**









ด้านการใช้ภาษาไทยนั้น สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ รับสั่งภาษาไทยถูกต้องชัดเจนเสมอ จะมีพระดำรัสเป็นภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติเท่านั้น ทั้งยังไม่โปรดให้ผู้ใดกราบทูลภาษาไทยปนภาษาต่างประเทศ หากคำในภาษาต่างประเทศคำใดมีศัพท์บัญญัติในภาษาไทยแล้ว ก็ต้องกราบทูลด้วยคำไทยเท่านั้น เป็นต้นว่า “ลือคประตุ” ให้กราบทูลว่า “ลงกลอนประตุ” “เน็ตคลุมผม” ให้กราบทูลว่า “ร่างแหคลุมผม” “ทีวี” ให้กราบทูลว่า “โทรทัศน์” “แอร์” ให้กราบทูลว่า “เครื่องปรับอากาศ”

เป็นที่ทราบกันดีว่าพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้นโปรดความเรียบง่าย ไม่เอิกเกริกยุ่งยากและสิ้นเปลืองเกินความจำเป็น สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ก็เช่นเดียวกัน ทรงเป็นแบบอย่างในการประหยัด ทรงใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง โดยเฉพาะการใช้ไฟฟ้า ไม่โปรดให้ผู้ใดเปิดไฟไว้ล่วงหน้า และเมื่อเสด็จออกจากห้องใดก็ทรงปิดไฟด้วยพระองค์เอง นอกจากนี้ เมื่อครั้งพระพลานามัยยังสมบูรณ์ ก็ทรงควบคุมการใช้จ่ายเงินส่วนพระองค์ด้วยการลงบันทึกรายรับ-รายจ่ายในสมุดทรงบันทึกอย่างละเอียดรอบคอบ

สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ทรงเปี่ยมด้วยพระกตเวทิตาธรรมต่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวอย่างมั่นคง พระกิจวัตรสำคัญประจำวันคือการตั้งพระกระยาหารสังเวทพระบรมอัฐิทุกเวลาเช้าและกลางวัน ตอนค่ำก็ทรงสวดมนต์ถวายพระราชกุศลและถวายราชสักการะด้วยดอกไม้รูปเทียน สืบเนื่องมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ตราบนานเท่านี้

สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ทรงปฏิบัติพระกรณียกิจอันเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองนานัปการ ทรงสนพระทัยในการพัฒนาการศึกษาและกิจการต่าง ๆ ที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถทรงก่อตั้งไว้ ทรงอุทิศพระองค์ดำเนินรอยตามเบื้องพระยุคลบาทสนองพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระบรมชนกนาถและสมเด็จพระอัยยิกา อาทิต ทรงพระกรุณาพระราชทานเงินส่วนพระองค์บำรุงกิจการของโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย (โรงเรียนมหาดเล็กหลวงที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นแทนวัดประจำรัชกาล) และทรงเอาพระทัยใส่อย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในคราวที่ทรงเจริญพระชนมายุ ๓ รอบ ได้ทรงพระกรุณาพระราชทานเงินก่อสร้าง “ตึกเพชรรัตน” เพื่อพระราชทานเป็นอาคารเรียนวิทยาศาสตร์แก่โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย ยิ่งไปกว่านั้น ในยามที่พระพลานามัยอ่อนวัย ก็ได้ทรงปฏิบัติพระกรณียกิจแทนพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในโอกาสชดสมัยคล้ายวันสวรรคตพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายนของทุกปี อีกทั้งเสด็จแทนพระองค์ในพิธีพระราชทานประกาศนียบัตรและรางวัลแก่นักเรียนวชิราวุธวิทยาลัย ในพิธีนี้ ได้ทรงพระกรุณาพระราชทานพระดำรัสเป็นข้อคิดแก่นักเรียนเป็นประจำทุกปี เช่นในพุทธศักราช ๒๕๒๗ได้พระราชทานพระโอวาทถึงความตอนหนึ่งว่า

“...ในขณะที่เดียวกันก็ใคร่เตือนสตินักเรียนไว้ด้วยว่า ความสำเร็จในชีวิตของคนเรานั้นมิได้ขึ้นอยู่กับวิชาความรู้อย่างเดียว ยังต้องอาศัยคุณสมบัติอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบอีกมาก จึงขอให้นักเรียนทุกคนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน หมั่นฝึกฝนตนเองให้ถึงพร้อมด้วยความรู้ความสามารถ และคุณสมบัติอื่น ๆ ทั้งในกายและในจิตใจ จักได้สามารถสร้างความสำเร็จ สร้างอนาคตที่งดงามให้แก่ตนเอง และสามารถบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคมและชาติบ้านเมืองได้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป...”

นอกจากนี้สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ยังทรงรับโรงเรียนที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชทรัพย์สมทบการก่อสร้างหรือทรงมีส่วนเกี่ยวข้องไว้ในพระอุปถัมภ์ ได้แก่ โรงเรียนปรีณสโรแยลส์วิทยาลัย และโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ในจังหวัดเชียงใหม่ และโรงเรียนศรีอยุธยา ทั้งยังทรงพระอุตสาหะเสด็จไปทอดพระเนตรกิจการของโรงเรียนดังกล่าวด้วย ยิ่งไปกว่านั้น ในคราวที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ทรงดำรงพระยศพันโทหญิง ตำแหน่งผู้บังคับการกองพันทหารราบที่ ๒ กรมผสมที่ ๕ ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนเป็นกรมทหารราบที่ ๑๕ ค่ายวชิราวุธ จังหวัดนครศรีธรรมราช อันเป็นหน่วยงานทหารที่ถือกำเนิดขึ้นจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ได้เสด็จไปทรงตรวจพลสวนสนามและทรงพระกรุณาพระราชทานเงินจัดตั้ง “ทุนเพชรรัตนการุณ” เพื่อเป็นทุนการศึกษาของบุตรหลานข้าราชการทหารในกรมเมื่อพุทธศักราช ๒๕๑๒

ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๔ได้ทรงรับโรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์เพชรอาวุธวิทยาไว้ในพระอุปถัมภ์ พร้อมทั้งพระราชทานทุนก่อสร้างอาคารเรียนหลังใหม่ทดแทนอาคารเรียนเดิมซึ่งคับแคบและชำรุด โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนในกรมทหารราบที่ ๑๑ รักษาพระองค์ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเคยเป็นนายทหารพิเศษประจำกรม และเมื่อพุทธศักราช ๒๕๒๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ทรงเป็นนายทหารพิเศษประจำกรมทหารราบที่ ๑๑ รักษาพระองค์ เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๔๕ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ในฐานะนายทหารพิเศษประจำกรม ก็ได้เสด็จไปทรงเป็นประธานในงานฉลอง ๑๐๐ ปีแห่งการสถาปนากรมนี้

สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ผู้ทรงพระยศนาวาเอกแห่งกองทัพเรือ ยังได้ทรงสนองพระเดชพระคุณสมเด็จพระบรมชนกนาถ โดยการพระราชทานทุนประเดิมจัดสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ ฐานทัพเรือสัตหีบ และพระราชทานพระวโรกาสให้คณะกรรมการดำเนินงานจัดสร้างเข้าเฝ้ารับพระราชทานแผ่นทอง เงิน นาก ที่ทรงเจิมแล้วเพื่ออัญเชิญไปหล่อพระบรมรูป เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๔๕

มูลเหตุแห่งการจัดสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ดังกล่าวนั้นสืบเนื่องจากพระมหากษัตริย์องค์หนึ่งที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีต่อกองทัพเรือไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการที่ได้ทรงใช้พระราชกุศโลบายอันแยบคายเพื่อระงับปัญหาเรื่องที่ดินโดยทรงประกาศกันเขตที่ดินบริเวณนี้ไว้เป็นที่ดินส่วนพระองค์เพื่อจะได้ใช้ในราชการแห่งราชนาวิในเวลาต่อมา ดังที่ปรากฏเป็นฐานทัพเรือสัตหีบในปัจจุบัน

ด้านการสาธารณสุขที่สืบเนื่องจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ได้ทรงอุปถัมภ์กิจการของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย และวชิรพยาบาลซึ่งสมเด็จพระบรมชนกนาถได้พระราชทานกำเนิดไว้ อาทิ ทรงพระกรุณาพระราชทานเงินบำรุงตึกมงกุฎเพชรรัตน ที่พระนางเจ้าสุวัทนา พระวรราชเทวี พระชนนีทรงสร้างไว้ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์อย่างสมำเสมอ กับทั้งทรงรับมูลนิธิวชิรพยาบาล และโครงการก่อสร้างอาคารเวชศาสตร์ลูกจันทน์และศูนย์โรคหัวใจไว้ในพระอุปถัมภ์ นอกจากนี้ทรงอุปถัมภ์กิจการของวิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครอันเป็นวิทยาลัยแพทยซึ่งดำเนินงานร่วมกับวชิรพยาบาลด้วย

พระกรณียกิจสำคัญอีกประการหนึ่งที่สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ได้ทรงสนองพระราชปณิธานในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้แก่กิจการลูกเสือ-เนตรนารี โดยได้ทรงรับคณะลูกเสือแห่งชาติไว้ในพระอุปถัมภ์และเสด็จไปทรงเยี่ยมค่ายในงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติเป็นประจำ ทั้งยังทรงพระกรุณาพระราชทานเงินก่อสร้าง “เรือนพยาบาลเจ้าฟ้าเพชรรัตน”

สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ทรงรับเป็นประธานโครงการจัดสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ ค่ายหลวงบ้านไร่ จังหวัดราชบุรี ทรงรับสมาคมสโมสรลูกเสือวิสามัญกรุงเทพฯ ค่ายลูกเสือเพชรรัชต์ และสโมสรเนตรนารีเพชรารุญ จังหวัดสมุทรสาคร ไว้ในพระอุปถัมภ์ตลอดทั้งยังทรงสนับสนุนกิจการรักษาดินแดนซึ่งมีกำเนิดมาจากกองเสือป่าในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยทรงรับสมาพันธ์สมาคมสตรีอาสาสมัครรักษาดินแดน และสมาคมสตรีอาสาสมัครรักษาดินแดนไว้ในพระอุปถัมภ์

สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ มีพระกรุณาธิคุณในการทำนุบำรุงมรดกทางสถาปัตยกรรมในรัชกาลที่ ๖ อีกด้วย กล่าวคือบรรดาพระราชนิเวศน์ที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างไว้ นั้น หากความทราบฝ่าพระบาทว่าแห่งใดชำรุดทรุดโทรม ก็ทรงรับเป็นประธานโครงการบูรณะปรับปรุง ส่งผลให้การบูรณะพระราชนิเวศน์ต่างๆ สำเร็จลุล่วง เช่น ได้ทรงรับเป็นประธานกรรมการอำนวยการบูรณะพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม พร้อมทั้งมีลายพระหัตถ์พระราชทานพระบรมราชพระวินิจฉัยในการดำเนินงานความว่า

“...ข้าพเจ้าเห็นสมควรดำเนินการโดยเริ่มจากพระตำหนักขาลิมมคลอสน์เป็นแห่งแรก พระตำหนักดังกล่าวมีสภาพภายในทรุดโทรม ถ้าปล่อยทิ้งไว้อาจจะแตกหักเสียหาย หากทรงงบประมาณของทางราชการคงจะไม่ทันการณ์ ข้าพเจ้าเห็นสมควรเปิดโอกาสให้ข้าราชการบริพารขนาดเล็ก ตลอดจนราชสกุล ตระกูลต่างๆ ที่ได้รับพระราชทานพระมหากษัตริย์คุณพระราชทานนามสกุล และพสกนิกรทั่วราชอาณาจักรได้มีโอกาสแสดงกตัญญู กตเวทิตาต่อพระองค์ ร่วมใจร่วมกำลังจัดหาหรือบริจาค เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล โดยข้าพเจ้ารับเป็นประธาน...”

ในการบูรณะพระราชนิเวศน์มฤตทายวัน จังหวัดเพชรบุรี ก็ได้ทรงสนับสนุนโดยทรงรับมูลนิธิพระราชนิเวศน์มฤตทายวันไว้ในพระอุปถัมภ์ ทรงพระกรุณาพระราชทานเครื่องใช้ส่วนพระองค์ บางส่วนของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระนางเจ้าสุวัทนา พระวรราชเทวี ไปจัดแสดง ทั้งยังเสด็จไปทอดพระเนตรความเรียบร้อยของพระราชนิเวศน์อย่างสม่ำเสมอในทุกคราวที่เสด็จไปทรงพักผ่อนพระอิริยาบถ ณ พระตำหนักพัชราลัย หัวหิน ส่วนการบูรณะพระราชวังพญาไทที่ปัจจุบันตั้งอยู่ในบริเวณโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า นั้น สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ได้ทรงรับชมรมคนรักวังซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนโครงการบูรณะพระราชวังพญาไทไว้ในพระอุปถัมภ์ พร้อมทั้งทรงรับเป็นประธานจัดการแสดงมหาอุปการการกุศล “มัทนา” เพื่อหารายได้สมทบทุนเพื่อการบูรณะพระราชวังดังกล่าวด้วย จะเห็นได้ว่าการที่สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ทรงเอาพระทัยใส่ในการบูรณะซ่อมแซมงานทางด้านสถาปัตยกรรมเหล่านี้ นอกจากเป็นการฉลองพระเดชพระคุณในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวแล้ว ยังนับว่าได้ทรงอนุรักษ์มรดกทางสถาปัตยกรรมของชาติให้ดำรงอยู่เป็นศรีสง่าแก่บ้านเมืองสืบต่อไป

สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ทรงเป็นกำลังสำคัญในการเผยแพร่พระเกียรติคุณของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวให้ปรากฏแพร่หลาย โดยทรงก่อตั้งและทรงรับเป็นประธานกรรมการดำเนินงานมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดังความในลายพระหัตถ์พระราชทานพระดำริในการจัดตั้งมูลนิธิ ว่า

“...ด้วยหวัชราวุธานุสรณ์ที่ฉันได้วางศิลาฤกษ์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐ นั้น บัดนี้คงสร้างเกือบจะเสร็จแล้ว ฉันจึงคิดว่าน่าจะจัดตั้งมูลนิธิหวัชราวุธานุสรณ์ขึ้น เพื่อช่วยเหลือกิจการของหวัชราวุธานุสรณ์และเผยแพร่พระเกียรติของสมเด็จพระบรมชนกนาถของฉัน...”









มูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ดำเนินงานตามที่ทรงวางนโยบายด้วยการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเผยแพร่พระอัจฉริยภาพให้เป็นที่ประจักษ์สืบเนื่องมาโดยลำดับ เช่น การจัดแสดง *พระบรมราชูปถัมภ์* ซึ่งเป็นนิทรรศการถาวรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ หอวชิราวุธานุสรณ์ ภายในบริเวณหอสมุดแห่งชาติ ท่าวาสุกรี โครงการจัดแสดงละครจากบทพระราชนิพนธ์ โครงการจัดพิมพ์สารานุกรมพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว การจัดพิมพ์บทพระราชนิพนธ์ต่างๆ รวมทั้งวชิราวุธานุสรณ์สาร นอกจากนี้มูลนิธิ ยังมอบทุนวิจัยแก่ผู้ทำวิจัยอันเนื่องในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวอีกด้วย

สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ทรงได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาล ทั้งในฐานะที่เป็นพระประมุขแห่งพระราชวงศ์และในฐานะที่เป็นพระทายาทของสมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า เมื่อสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ทรงเจริญพระชนมายุ ๕ รอบในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งการพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุ ณ อุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม และได้เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ ได้พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับพระราชทานน้ำพระมหาสังข์และเหรียญรัตนาภรณ์รัชกาลที่ ๙ ชั้นที่ ๑ พร้อมทั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเลี้ยงพระกระยาหารกลางวัน ณ พระที่นั่งบรมพิมานในพระบรมมหาราชวัง และเมื่อทรงเจริญพระชนมายุ ๖ รอบในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ก็ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุ ณ อุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามและรับพระราชทานน้ำพระมหาสังข์ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐานพระราชวังดุสิต

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเอาพระราชหฤทัยใส่ในการส่วนพระองค์ของสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ เพื่อให้ทรงสำราญพระอิริยาบถและพระหฤทัย ทรงไว้ว่างพระราชหฤทัยโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ เสด็จไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ในงานพระราชพิธี รัฐพิธี หรือพิธีต่าง ๆ อยู่เสมอ นอกจากนี้ยังพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ทรงร่วมในราชพิธีสำคัญต่าง ๆ อยู่เป็นนิจ เช่น พระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พระราชพิธีรัชดาภิเษก พระราชพิธีสถาปนาเฉลิมพระนามาภิไธยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระราชพิธีกาญจนาภิเษก เป็นต้น รวมตลอดถึงงานพระราชทานเลี้ยงรับรองพระราชอาคันตุกะสำคัญ เช่น การรับเสด็จสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ แห่งสหราชอาณาจักร

ในคราวใดที่สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ทรงจัดงานสำคัญหรืองานอันเนื่องด้วยกิจการสาธารณกุศล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ก็ได้พระราชทานพระมหากรุณาธิคุณสนับสนุนเกื้อกูลกิจการนั้น ๆ รวมถึงทรงรับเชิญเสด็จฯ ไปทรงเป็นประธานในงานที่สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ทรงจัดและพระราชทานเงินเพื่อการกุศลต่าง ๆ ที่สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ทรงอุปถัมภ์บำรุงเสมอมา

ทุกคราวที่สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ได้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะมีพระราชดำรัสถามว่าทรงพระสำราญหรือไม่ และต้องพระประสงค์ประการใดอยู่เสมอ คราวหนึ่งเมื่อสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ทรงพระประชวร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จไปทรงเยี่ยมพระอาการ ณ โรงพยาบาลศิริราช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชปฏิสันถารในเรื่องเพลงและดนตรีเพื่อให้สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ ทรงพระสำราญ

สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ทรงดำรงพระองค์อย่างสง่างามสมกับพระอิสริยยศกิตติขงขัตติยราชนารีแห่งพระบรมราชจักรีวงศ์เสมอมา ครั้งหนึ่งทรงพระราชทานพระดำรัสแก่ผู้เข้าเฝ้าถวายชัยมงคลในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ เมื่อพุทธศักราช ๒๕๒๘ ณ โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย ความตอนหนึ่งว่า

“...ฉันขอกล่าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์แก่บ้านเมืองด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุขของชาติทั้งจะได้รักษาเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารีในมหากับริบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต...”

กาลเวลาที่ผ่านมาย่อมเป็นที่ประจักษ์ชัดว่าสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอฯ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ได้ทรงบำเพ็ญพระกรณียกิจอันก่อประโยชน์ต่อแผ่นดินเฉกเช่นเดียวกับพระบรมวงศานุวงศ์ในราชวงศ์จักรีที่ได้ปฏิบัติเป็นแบบอย่างต่อเนื่องมานับแต่อดีตถึงปัจจุบัน พระกรณียกิจทั้งปวงล้วนแสดงให้เห็นถึงความกตัญญู กตเวทิตาต่อสมเด็จพระบรมชนกนาถ รวมทั้งการสนองพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสมดังพระปณิธานข้างต้นโดยบริบูรณ์

จุฬารัตน์

ศาสตราจารย์ คุณหญิงสุชาดา กีระนันทน์ อธิการบดี นิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ปีการศึกษา ๒๕๐๖-๒๕๐๗

สารอธิการบดี

ในนามของบุคลากรและนิสิตปัจจุบันของ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดิฉันขอส่งความระลึกถึง
มายังนิสิตเก่าทุกท่านในวาระขึ้นปีใหม่ ๒๕๕๐
ขอพระบารมีของสมเด็จพระปิยะมหาราชและสมเด็จพระ
มหาธีรราชเจ้า พระผู้พระราชทานกำเนิดและ
ทรงสถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และพระบารมี
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ
ได้โปรดคุ้มครองพิทักษ์รักษานิสิตเก่าทุกท่านและครอบครัว ให้ท่านมีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง
ปราศจากทุกข์ปราศจากภัย และประสบแต่สิ่งที่ดีงาม มีความสุขความเจริญ สามารถทำคุณประโยชน์
ต่อสังคมและประเทศชาติยิ่งๆ ขึ้นไป





สำหรับปีที่ผ่านมา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังป็นมหาวิทยาลัยเดียวของประเทศไทยที่ได้รับการจัดอันดับอยู่ใน ๒๐๐ อันดับมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดในโลกโดย The Times Higher Education Supplement โดยเป็นมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดในโลกอันดับที่ ๑๖๑ และได้รับการจัดอันดับเป็นอันดับที่ ๘๐ ของมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดด้าน Biomedicine อันดับที่ ๗๓ ของมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดด้าน Social Sciences และอันดับที่ ๙๕ ของมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดด้าน Technology แม้ว่าคะแนนรวมที่ได้รับปีนี้สูงกว่าปีก่อน แต่อันดับโดยรวมตกลงมาบ้างจากเดิม ในขณะที่อันดับของเฉพาะสาขาวิชาดีขึ้นเล็กน้อย ซึ่งแสดงว่ามหาวิทยาลัยอื่นมีการพัฒนาที่ดีขึ้น และหลายประเทศได้ทุ่มเททรัพยากรให้กับมหาวิทยาลัย เพื่อปรับคุณภาพของมหาวิทยาลัยให้ได้รับการจัดอันดับโลกที่ดีขึ้น ชาวดีอีกประการหนึ่งคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับการจัดอันดับจาก Webometrics ซึ่งเป็นการจัดอันดับมหาวิทยาลัยที่ให้ข้อมูลทาง web ที่ดีที่สุดเป็นอันดับที่ ๕๐๙ ของโลก นำหน้ามหาวิทยาลัยอื่นในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม การได้รับการจัดอันดับโลกเช่นนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติม แต่มหาวิทยาลัยก็ถือเป็นภารกิจหลักที่ต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป และยังต้องทำงานกันอย่างหนักต่อไป โดยเฉพาะการสร้างผลงานด้านวิจัยที่เป็นงานบุกเบิกองค์ความรู้ใหม่ เพื่อให้มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งความรู้และแหล่งอ้างอิงของแผ่นดินตามวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย

ปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ ที่ผ่านมานี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ร่วมเฉลิมฉลองการครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้วยกิจกรรมทางวิชาการหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดนิทรรศการ “ได้ร่วมพระบารมีพระบรมมหาราช” ณ อาคารมหาจุฬาลงกรณ์ ระหว่างเดือน มิถุนายน ถึง กันยายน ๒๕๔๙ โดยมีการประชุมวิชาการทุกวันศุกร์ระหว่างนั้น ในหัวข้อต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับนิทรรศการ โดยความร่วมมือของคณาจารย์ บุคลากร และนิสิต โดยเฉพาะอาจารย์หลายท่านที่กรุณารับผิดชอบงานนี้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ยังจัดทำหนังสือ “ได้ร่วมพระบารมีพระบรมมหาราช” เพื่อแสดงถึงความเป็นธรรมราชาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผ่านพระราชกรณียกิจต่างๆ ที่ทรงบำเพ็ญตลอดระยะเวลาที่ทรงครองสิริราชสมบัติ หนังสือเล่มนี้ คาดว่าจะจัดพิมพ์เสร็จในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๕๐

ในปีการศึกษา ๒๕๔๙ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีนิสิตทั้งหมดจำนวน ๓๔,๐๕๕ คน ในปีนี้ มหาวิทยาลัยรับนิสิตใหม่จำนวน ๑๑,๑๐๕ คน เป็นปริญญาตรี ๕,๗๖๖ คน และบัณฑิตศึกษา ๕,๓๓๙ คน มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน ๘,๔๑๑ คน จุฬฯ มีคณาจารย์จำนวน ๒,๙๐๙ คน และมีบุคลากรสายสนับสนุนประมาณ ๔,๖๑๐ คน มีหลักสูตรมากกว่า ๔๘๘ สาขาวิชา มีการเปิดและปรับปรุงหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา มีการพัฒนาการเรียนการสอน และมีผลงานวิจัยที่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับ

นานาชาติในปีที่ผ่านมา ๘๙๗ เรื่อง และคณาจารย์ นักวิจัย รวมทั้งนิสิตได้รับรางวัลต่างๆ จำนวน ๑๓๕ รางวัล

สำหรับปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ นี้ เป็นปีมหามงคลวโรกาสอีกปีหนึ่งเนื่องจากเป็นปีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะมีพระชนมายุ ๘๐ พรรษา เพื่อเฉลิมฉลองในวโรกาสนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้จัดกิจกรรมหลายประการในปีนี้ เช่น โครงการร่วมกับคณะทันตแพทยศาสตร์จัดทำฟันปลอมให้ผู้สูงอายุจำนวน ไม่น้อยกว่า ๘๐๐ ชิ้น จัดพิมพ์คู่มือการดูแลสุขภาพฟันจำนวน ๘,๐๐๐ เล่ม และการวิจัยเรื่องเกี่ยวกับผู้สูงอายุ เป็นต้น นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยจะเปิดดำเนินการศูนย์บริการสุขภาพแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขึ้นที่ชั้น ๒ อาคารจามจุรี ๙ เพื่อให้บริการแก่นิสิตและบุคลากรแทนหน่วยอนามัย รวมทั้งการบริการแก่บุคคลทั่วไปในขอบเขตหนึ่ง ตั้งแต่ช่วงไตรมาสที่ ๓ ของปี

ปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ ยังเป็นปีที่มีความสำคัญอย่างมากต่อชาวจุฬาฯ ในอีกประการหนึ่งด้วย กล่าวคือ เป็นปีที่มหาวิทยาลัยจะครบรอบ ๙๐ ปีแห่งการสถาปนา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๐ เพื่อเป็นการระลึกถึงโอกาสสำคัญนี้ รวมทั้งเป็นการแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของล้นเกล้าฯ ทั้งสองพระองค์ ผู้พระราชทานกำเนิดและผู้ทรงสถาปนา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจึงมีโครงการจัดทำหนังสือ “๙๐ ปีจุฬาฯ กับการพัฒนาประเทศ” และ “๙๐ ปีจุฬาฯ กับการพัฒนาด้านกายภาพ” รวมทั้งการจัดทำนิทรรศการ ๙๐ ปีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย “พระคุณแนบไฉนรินดร” โดยนิทรรศการจะเริ่มขึ้นในช่วงเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๐ ที่อาคารหอนิทรรศการที่กำลังปรับปรุงอยู่ในขณะนี้ สำหรับกิจกรรมตลอดทั้งปี จะมีการประชุมวิชาการ การจัดกิจกรรมเฉลิมฉลอง และการดำเนินงานด้านต่างๆ โดยจะนำเสนอท่านทั้งหลายเป็นระยะๆ ต่อไป

สำหรับผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การบริหาร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยเมื่อพฤษภาคม ๒๕๔๗ นั้น ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ ที่ผ่านมา มีความก้าวหน้ามากขึ้นในทุกด้าน ในยุทธศาสตร์ตามพันธกิจนั้น ได้มีการพัฒนาหลักสูตรใหม่เพิ่มขึ้นหลายหลักสูตร และที่สำคัญคือการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้นิสิตสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต สามารถคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหาได้ มหาวิทยาลัยได้นำการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ประโยชน์ e-learning โดยให้นิสิตเรียนรู้และค้นคว้าหาข้อมูลจากการใช้ระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้น เพื่อให้อาจารย์นำเวลาที่เหลือจากการให้สาระความรู้ในห้องเรียนมาใช้ในการนำเสนอประเด็นปัญหาจริง เพื่อให้นิสิตได้ร่วมกันวิเคราะห์ประเด็นปัญหา นำความรู้ที่มีมาช่วยในการวิเคราะห์และเสนอทางแก้ปัญหาเพิ่มขึ้น โดยมหาวิทยาลัยช่วยสนับสนุนทั้งด้านวิธีการ กระบวนการและบุคลากรสนับสนุน ให้อาจารย์สามารถดำเนินงานได้ในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบเพิ่มขึ้นจากเดิม มหาวิทยาลัยได้เน้นการพัฒนา นิสิตให้มีคุณลักษณะและทักษะที่ต้องการ โดยการ





เปิดรายวิชาเพิ่มเติมที่ให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้ชุมชนเพื่อเข้าใจส่วนต่างๆ ของประเทศเพิ่มขึ้น และมีโอกาสนำความรู้ของตนมาสานกับการเรียนรู้ภูมิปัญญาชาวบ้านและปัญหาอุปสรรคที่ชุมชนมี ช่วยเสนอทางแก้ปัญหาหรือการพัฒนาให้ชุมชนด้วย สำหรับยุทธศาสตร์การพัฒนองคกรนั้น มหาวิทยาลัยได้พัฒนาระบบให้สอดคล้องกับ GFMS ของรัฐ พัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงควบคู่ไปกับระบบประกันคุณภาพ พัฒนาระบบการเรียนการสอนทางไกล สนับสนุนนิสิตหลักสูตรเกียรตินิยม (Honors program) โดยให้ทุนการศึกษาเริ่มที่คณะวิทยาศาสตร์และคณะอักษรศาสตร์ นอกจากนี้ มีการพัฒนาระบบกายภาพของมหาวิทยาลัย ด้วยการปรับปรุงอาคารเคมี ๑ เป็นอาคารหอเกียรติการ อาคารเคมี ๓ เป็นอาคารเรียนและจัดการแสดงรวม เริงการก่อสร้างอาคารจามจุรี ๙ เพื่อเป็นอาคารเรียนรู้นิสิต รวมทั้งอาคารเรียนรวม ๑๐๐ ปีสมเด็จพระปิยะติศาของคณะจิตวิทยา พยาบาลศาสตร์ สหเวชศาสตร์ และสำนักวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยได้เริ่มการก่อสร้างต่อเนื่องในโครงการจุฬาลงกรณ์หรือโครงการหมอน ๒๐ เดิม บริเวณสามย่านข้างคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และคาดว่าจะแล้วเสร็จในปลายปี ๒๕๕๐ นี้ ในด้านการรักษาความปลอดภัยนั้น มหาวิทยาลัยได้จัดตั้งสำนักงานรักษาความปลอดภัยแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยพัฒนาจากศูนย์รักษาความปลอดภัยเดิม เพื่อขยายขอบข่ายภารกิจและพัฒนางานเดิมให้เป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของมหาวิทยาลัย จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรจำนวนมาก ซึ่งไม่สามารถได้จากงบประมาณแผ่นดินเพียงแหล่งเดียว แหล่งรายได้ของมหาวิทยาลัยนอกจากงบประมาณแผ่นดินแล้ว มีค่าเล่าเรียนค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บจากนิสิตรายได้จากการบริการวิชาการ เช่น การฝึกอบรม งานวิจัย เป็นต้น และรายได้จากการจัดการทรัพย์สินทั้งเชิงกายภาพและทรัพย์สินทางปัญญา ในส่วนงบประมาณแผ่นดินนั้น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณแผ่นดินปี ๒๕๕๐ ประมาณสามพันสามร้อยล้านบาท ในจำนวนนี้กว่าสองในสามเป็นค่าใช้จ่ายบุคลากร ที่เหลืออีกหนึ่งในสามใช้จ่ายเป็นค่าสาธารณูปโภค สิ่งก่อสร้าง เงินทุนวิจัยและครุภัณฑ์ส่วนหนึ่ง แต่ไม่มีงบประมาณสำหรับการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตและการเพิ่มคุณภาพการจัดการศึกษา รวมทั้งเงินทุนวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ซึ่งดีพิมพ์เผยแพร่ได้ก็มีไม่เพียงพอ ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงต้องแสวงหางบประมาณอีกส่วนหนึ่งจากการจัดการทรัพย์สินและขอจากความร่วมมือของนิสิตเก่า อันเป็นพลังที่สามารถมีส่วนช่วยพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัยได้ โดยท่านอาจบริจาคสมทบ **กองทุนจุฬาลงกรณ์บรมราชสมภพ** ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยติดต่อที่สำนักงานนิสิตเก่าสัมพันธ์ โทรศัพท์ ๐-๒๒๑๔-๓๓๕๙, ๐-๒๒๑๔-๓๓๖๐ เพื่อมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ด้วยการบริจาคสนับสนุนการศึกษา

สำหรับประเด็นที่กำลังได้รับความสนใจจากประชาคม
จุฬาฯ และสังคมทั่วไปคือ การเสนอร่างพระราชบัญญัติ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ซึ่งขณะนี้ได้ผ่านการรับ
หลักการในวาระที่ ๑ จากสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว และ
กำลังอยู่ในการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ ร่าง
พระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ เป็นฉบับเดียวกันกับฉบับที่ผ่าน
การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรมาแล้ว ๒ ครั้ง ในปีพ.ศ.
๒๕๔๗ และ พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยผ่านการรับหลักการในวาระที่
๑ และการพิจารณาของคณะกรรมการ รอเสนอเข้าสู่
สภาฯ เพื่อพิจารณาในวาระ ๒ และ ๓ แต่ต้องตกไป
เนื่องจากการยุบสภาในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ และ พ.ศ. ๒๕๔๙
ดังนั้น เมื่อเปิดสภานิติบัญญัติแห่งชาติขึ้น จึงได้มีการนำ
บรรดากฎหมายที่ตกไปเนื่องจากการยุบสภา มาพิจารณา
ดำเนินการต่อจากเดิม แต่ปรากฏมีการคัดค้านขึ้น และมีความ
เข้าใจที่ไม่ถูกต้อง เช่น คิดว่าการเป็นมหาวิทยาลัยใน
กำกับของรัฐเป็นการแปรรูป หรือการเป็นมหาวิทยาลัยใน
กำกับของรัฐจะทำให้ค่าเล่าเรียนแพง เป็นต้น มหาวิทยาลัย
ขอเรียนนิสิตเก่าทุกท่านว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ ยังคง
ความเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่รัฐเป็นเจ้าของ และให้งบประมาณ
แผ่นดินเช่นเดิม สิ่งต่างไปคือการไม่เป็นส่วน
ราชการ แต่เป็นนิติบุคคลในกำกับของรัฐ ได้รับการดูแล
กำกับและตรวจสอบจากรัฐ โดยมีอิสระในการบริหารงาน
บุคคล การบริหารการเงินและการบริหารวิชาการ เพิ่มขึ้น
สำหรับการบริหารงานบุคคลนั้น นับเป็นสิ่งจำเป็นมากที่สุด
เนื่องจากขณะนี้ มหาวิทยาลัยมีบุคลากรสองระบบ
คือข้าราชการและพนักงานมหาวิทยาลัย โดยพนักงาน
มหาวิทยาลัยในปัจจุบันมีจำนวนเกือบหนึ่งในสาม และจะ
เพิ่มมากขึ้นทุกปีในขณะที่ข้าราชการลดจำนวนลงทุกปี
เนื่องจากอัตราเกษียณและลาออกจะถูกยุบทั้งหมด และรัฐ
ให้คืนเป็นเงินอุดหนุนโดยปรับอัตราที่ยุบเป็นปริญญาเอก
ครึ่งหนึ่งปริญญาโทครึ่งหนึ่ง และรูดอัตราลงเท่าอัตราแรก
บรรจุสำหรับแต่ละระดับวุฒิ คุณด้วยอัตราเพิ่มจำนวนหนึ่ง
ส่วนการบริหารพนักงานมหาวิทยาลัยเป็นระบบภายในของ
แต่ละมหาวิทยาลัย ซึ่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกำลัง
ดำเนินการจัดทำระบบให้สมบูรณ์อยู่ในขณะนี้

สำหรับการดำเนินงานเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. นี้ สภามหาวิทยาลัยใน
การประชุมครั้งที่ ๖๗๘ เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๔๙ ได้
ตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจคณะหนึ่งซึ่งมี ศาสตราจารย์
(พิเศษ) จรัญ ภักดีธนากุล เป็นประธาน เพื่อรับฟังข้อคิด
เห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยมหาวิทยาลัยได้นำ
ร่างพระราชบัญญัติฯ ขึ้น website มหาวิทยาลัยเพื่อรับฟัง
ข้อคิดเห็น ขณะเดียวกัน ได้พิมพ์ร่างพระราชบัญญัติฯ

แจกจ่ายทั่วไปด้วย นอกจากนี้ สภามหาวิทยาลัยในการ
ประชุมครั้งที่ ๖๘๐ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๙ ได้
แต่งตั้งคณะทำงานยกร่างข้อบังคับตามร่างพระราช
บัญญัติจุฬาฯโดยมีคุณนพพร เรืองสกุล เป็นประธาน เพื่อ
พิจารณายกร่างข้อบังคับและประกาศตามความในร่าง
พระราชบัญญัติจุฬาฯ ตลอดจนจัดให้มีการรับฟังความ
คิดเห็นจากประชาคมเกี่ยวกับร่างข้อบังคับและประกาศที่
สำคัญต่อไป นอกจากนี้ คณะกรรมการวิสามัญของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ
คณะหนึ่งโดยมี ศาสตราจารย์ ดร. สุจิต บุญบงการ เป็น
ประธาน เพื่อทำหน้าที่รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอ
แนะต่างๆของประชาคมจุฬาฯ รวบรวมนำเสนอคณะ
กรรมการวิสามัญต่อไป ดังนั้น จึงขอเชิญชวนทุกท่าน
กรุณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย พ.ศ. และกรุณาสอนแนะด้วย เพื่อให้
การร่างพระราชบัญญัติที่จะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการ
ปฏิบัติหน้าที่มหาวิทยาลัยแห่งชาติของจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างดีที่สุด สมตามพระราชปณิธาน
ของพระผู้ทรงสถาปนามหาวิทยาลัยแห่งนี้ และให้การ
จัดการอุดมศึกษาของประเทศเป็นไปอย่างมีคุณภาพยิ่งๆ
ขึ้น ทั้งนี้ ขอความกรุณาท่านเข้า website ของ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คือ HYPERLINK “http://
www.chula.ac.th” www.chula.ac.th และให้ข้อคิดเห็น
ด้วย

ในท้ายที่สุดนี้ ท่านจะติดตามความเป็นไปและความ
ก้าวหน้าของมหาวิทยาลัยได้จากรายการอภิการปด็ออน
ไลน์ ทุกวันจันทร์ เวลา ๑๒.๐๐-๑๒.๓๐ น. ที่ website
ของมหาวิทยาลัย HYPERLINK “http://www.chula.ac.th”
www.chula.ac.th รวมทั้งสามารถติดตามข่าวย้อนหลังได้
และแสดงความคิดเห็นของท่านได้ที่ เสียงสู่การพัฒนา
และสร้างสรรค์ ใน website ดังกล่าว ดิฉันหวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่า เครือข่ายนิสิตเก่าจะเป็นพลังอันเข้มแข็งในการ
พัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่รักยิ่งของเราต่อไป
และขอเรียนท่านทั้งหลายอีกครั้งหนึ่งว่า มหาวิทยาลัยจะ
มุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาสำหรับนิสิต เพื่อสร้างคน
เก่งและดีมาเป็นกำลังของประเทศชาติ และจะมุ่งมั่น
สร้างความรู้ และนำความรู้ต่างๆ มาสร้างประโยชน์แก่
แผ่นดิน รวมทั้งการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ตาม
วิสัยทัศน์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คือ

**จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นแหล่งความรู้และ
แหล่งอ้างอิงของแผ่นดิน เพื่อเสริมสร้างคนและ
สังคมไทยให้พึ่งพาตนเองได้ แข่งขันได้ และร่วมมือ
ได้อย่างทัดเทียมและยั่งยืน ในประชาคมโลก**


(ศาสตราจารย์ คุณหญิงสุชาติ กีระนันท์)
อธิการบดี





คนจุฬาฯ ชมรมดนตรีไทย สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชมรมดนตรีไทย สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติชมรมดนตรีไทย สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย

การรวมกลุ่มของนิสิตเป็นชุมนุมดนตรีไทย สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่มีหลักฐานชัดเจนว่าถือกำเนิดขึ้นเมื่อปีใด ทราบเพียงว่าชุมนุมดนตรีไทยในระยะแรกนั้น บรรเลงเพียงวงเครื่องสาย จนกระทั่งถึงปี พ.ศ. ๒๔๘๒ จึงได้นำระนาดเข้ามาร่วมบรรเลง โดยฝึกซ้อมดนตรีและทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชั้น ๒ อาคารจักรพงษ์

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๐๕ ครูสังัด ยมะคุปต์ได้เข้ามาสอนที่ชุมนุมดนตรี

ไทยและในปีถัดมา

ชุมนุมก็ได้มีโอกาส

บรรเลงผ่าน

รายการ

โทรทัศน์เป็น

ครั้งแรก

ทางสถานี

โทรทัศน์

ช่อง ๔ เนื่อง

ในวโรกาส

วันคล้ายวัน

ประสูติสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ

เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ์

(พระอิสริยยศในขณะนั้น)





จากนั้นครูเทวประสิทธิ์ พาทยโกศล ได้เข้ามาสอนในชุมนุมดนตรีไทย และได้ต่อเพลงใหม่โรงมหาจุฬาลงกรณ์ ซึ่งโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้นำเพลงพระราชนิพนธ์มหาจุฬาลงกรณ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันมาทำเป็นทางไทยเมื่อปี พ.ศ.๒๔๙๗ ชุมนุมดนตรีไทย สจม. จึงใช้เพลงดังกล่าวเป็นเพลงใหม่โรงของชุมนุมดนตรีไทยนับแต่นั้นมา

ในปี พ.ศ.๒๕๐๘ ชุมนุมได้เรียนเชิญอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน มาเป็นครูผู้สอนและผู้ควบคุมวง ยุคนี้ชุมนุมได้จัดการแสดงเผยแพร่ทางโทรทัศน์และวิทยุ รวมทั้งงานที่ได้รับเชิญในโอกาสต่างๆ

ในปี พ.ศ.๒๕๑๐ “ชุมนุม” ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “ชมรม” มีชื่ออย่างเป็นทางการคือ ชมรมดนตรีไทยสโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้ใช้ชื่อนี้ตราบนานปัจจุบัน

ในปี พ.ศ.๒๕๑๒ ชมรมดนตรีไทย สจม. ได้เรียนเชิญอาจารย์เมธา หมูเย็น มาสอนปี่พาทย์ในชมรม หลังจากนั้นจึงได้เรียนเชิญอาจารย์เบญจรงค์ ธนโกเศศ อาจารย์สมพงษ์ ภูสุร นอกจากนี้ยังมีพี่เก่าของชมรมกลับมาเป็นอาจารย์ผู้สอนคือ อาจารย์ประกิต สะเพียรชัย และอาจารย์ศักรินทร์ สุนัญ มาสอนที่ชมรมตามลำดับ

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อครั้งยังดำรงพระอิสริยยศเป็น สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดาฯ ทรงเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีในคณะอักษรศาสตร์ และได้ทรงพระกรุณาสมัคเข้าเป็นสมาชิกชมรมดนตรีไทย พระองค์ทรงร่วมกิจกรรมของชมรมทุกครั้ง และปัจจุบันทรงพระกรุณาเสด็จพระราชดำเนินมาเป็นประธานในพิธีไหว้ครูของชมรมดนตรีไทยทุกครั้งที่ทรงว่างจากพระราชกิจ

ด้วยพระกรุณาธิคุณประกอบกับการทุ่มเทของคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีไทยในการถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งการสนับสนุนจากผู้บริหารของมหาวิทยาลัย และพี่เก่า ชมรมดนตรีไทยจึงมีการพัฒนามาโดยตลอด

ปัจจุบันชมรมดนตรีไทย สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีห้องสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกซ้อมดนตรีไทยอยู่ที่ชั้นล่างระหว่างศาลาพระเกี่ยวกับอาคารจุลจักรพงศ์ และมีเว็บไซต์คือ <http://dontreethai.clubs.chula.ac.th/>

ประวัติอาจารย์ผู้สอนในชมรมดนตรีไทย สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (พ.ศ.๒๕๐๐ ถึง ปัจจุบัน)

อาจารย์สังัด ยมะคุปต์ (พ.ศ.๒๔๔๐-๒๕๒๔)

อาจารย์สังัดเป็นบุตรของพระแสนทองฟ้า นักขับเสภาชาวราชบุรี สมรสกับนางลมุล และเป็นศิษย์หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ท่านเริ่มอาชีพรับราชการที่กรมพิณพาทย์หลวง โดยเป็นนักดนตรีประจำวงวังบูรพาภิรมย์ มีความเชี่ยวชาญในการบรรเลงระนาดทุ้ม และเข้าร่วมประชันวงปี่พาทย์ที่วังบางขุนพรหมเมื่อ พ.ศ.๒๔๖๖

ท่านได้เข้ามาสอนในชมรมดนตรีไทย สจม. ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๐๓ จนถึงปี พ.ศ.๒๕๐๕

อาจารย์เทวประสิทธิ์ พาทยโกศล (พ.ศ.๒๔๕๐-๒๕๑๖)

อาจารย์เทวประสิทธิ์เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ.๒๔๕๐ เป็นบุตรของจางวางทั่วพาทยโกศล กับนางปลั่ง นามของท่านได้รับพระราชทานจากจอมพลเรือสมเด็จพะเจ้าวรวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ตามชื่อเพลงเทวประสิทธิ์

เนื่องจากท่านเกิดในตระกูลนักดนตรี ครูคนแรกของท่านจึงเป็นบิดา ต่อมาท่านเริ่มเรียนปี่กับพระยาประสานดุริยศัพท์(แปลก ประสานศัพท์) และเรียนซอสามสายกับครูดนตรีไทยที่มีความสามารถหลายท่าน คือหลวงกัลยาณมิตตาวาส(ทับ พาทยโกศล) จอมพลเรือสมเด็จพะเจ้าวรวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต และพระอมายตยพงศ์ธรรมพิศาล(ประสงค์ อมาตยกุล)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน โปรดเกล้าฯ พระราชทานโน้ตสากลของเพลงมหาจุฬาลงกรณ์ให้อาจารย์เทวประสิทธิ์แต่งเป็นทางไทย ท่านได้มาสอนดนตรีในชมรมดนตรีไทย สจม. เมื่อ พ.ศ.๒๕๐๙-๒๕๑๒

อาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน

อาจารย์เจริญใจ เกิดเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ.๒๔๕๘ เป็นบุตรคนสุดท้องของพระยาเสนาะดุริยางค์ (แช่ม สุนทรวาทิน) กับคุณหญิงเสนาะดุริยางค์ (เรือน) ท่านเริ่มเรียนดนตรีและขับร้องกับบิดาจนมีความเชี่ยวชาญในการขับร้องเป็นอย่างมากตั้งแต่เยาว์วัย และยังมี ความเชี่ยวชาญในการสืซอสามสายเป็นพิเศษ

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ท่านได้เข้าถวายตัวเป็นข้าหลวงเรือนนอก ทำหน้าที่เป็นนักร้องจนได้รับพระราชทานเสมา

ทองคำ และในรัชสมัยต่อมาก็เข้าถวายตัวเป็นข้าหลวงในสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี มีหน้าที่ขับร้องและบรรเลงดนตรีประจำวงมโหรีหลวง

หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ท่านได้ย้ายไปเป็นนักร้องประจำวงมโหรี ที่แผนกดุริยางค์ไทย กรมศิลปากร ต่อจากนั้นจึงย้ายไปสอนที่โรงเรียนการเรือนพระนคร

ท่านได้สอนดนตรีไทยตามสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ และได้สอนที่ชมรมดนตรีไทย สจม. ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๐๘ จนถึงปัจจุบัน ท่านเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการริเริ่มจัดงานดนตรีไทย อุดมศึกษาขึ้นเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนตระหนักถึงความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการสืบสานดนตรีไทย

อาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทิน ได้รับยกย่องให้เป็นศิลปินสตรีคนแรก ในปีสตรีสากลเมื่อ พ.ศ.๒๕๑๘

ในปี พ.ศ.๒๕๓๐ ท่านได้รับพระราชทานปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาดุริยางคศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และศิลปกรรมศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดจนได้รับยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง (คีตศิลป์ไทย) ในปี พ.ศ.๒๕๓๐









อาจารย์เบญจรงค์ ธนโกเศศ

อาจารย์เบญจรงค์เกิดเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ.๒๔๖๐ เป็นบุตรของนายเตียงกับ นางทองอยู่ ธนโกเศศ บิดาของท่านเป็นนักดนตรีและเจ้าของวงเครื่องสายที่มีชื่อเสียงมาก ซึ่งวงบางขุนพรหม สมรสกับเรือเอกชิต แฉ่งฉวี ซึ่งก็เป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียง มีบุตร ๕ คน ท่านเริ่มเรียนขอด้วงกับครูปล่ วรณขจร และต่อเดี่ยวขอด้วงกับครูปลั่ง วรณเขจร เรียนขับร้องกับครูเชื้อ นักร้อง และครูลม่อม อิศรางกูร ณ อยุธยา ได้รับราชการที่กรมที่ดิน และธนาคารออมสิน เป็นนักดนตรีประจำวงเสริมมิตรบรรเลงของนายเสริม ศาลิคุปต์ และได้สืบทอดวงบางขุนพรหมได้จากบิดา

อาจารย์เบญจรงค์ ธนโกเศศได้สอนดนตรีไทยตามสถาบันต่าง ๆ และสอนที่ชมรมดนตรีไทย สจม. ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๑๔ จนถึงปัจจุบัน มีผลงานบันทึกเดี่ยวขอด้วงหลายเพลง และได้แต่งทางร้องไว้เป็นจำนวนมาก ท่านได้รับยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) ประจำปี พ.ศ.๒๕๔๑

อาจารย์เมธา หมู่เย็น (พ.ศ.๒๔๘๘-๒๕๔๒)

อาจารย์เมธาเกิดเมื่อวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ.๒๔๘๘ ที่ ต.บางเตย อ.สามโคก จ.ปทุมธานี เป็นบุตรคนโตของนายมานพ และนางวงษ์ หมู่เย็น มีพี่น้อง ๔ คน ครูเมธาเริ่มหัดเรียนปีพาทย์กับครูเก็บ รอบคอบ โดยหัดฆ้องวงใหญ่ เป็นเครื่องดนตรีชิ้นแรก ต่อมาจึงเริ่มหัดระนาดเอกอย่างจริงจังกับครูสาลี มาลัยมลายี ศิษย์เอกคนหนึ่งของจางวางทั่ว พาทยโกศล จนมีความเชี่ยวชาญในการบรรเลงระนาด และมักได้รับคำชมว่าตีระนาดมโหรีได้ไพเราะยิ่ง ท่านได้ทำงานที่สถานีโทรทัศน์ช่อง ๔ บางขุนพรหม ต่อมาย้ายไปทำงานที่กรมประชาสัมพันธ์

ท่านได้มาสอนปีพาทย์ที่ชมรมดนตรีไทย สจม. ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๑๒ จนถึงปี พ.ศ.๒๕๓๕

อาจารย์สมพงษ์ ภูธร

อาจารย์สมพงษ์ เกิดเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๔๘๘ ที่ อ.สองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุประมาณ ๑๑-๑๒ ขวบ โดยครูสนธิเป็นผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาฆ้องวงใหญ่ให้เป็นคนแรก เมื่อเข้ามากรุงเทพฯ ก็ได้เรียนกับครูอุทัย ที่วัดหัวลำโพง และเรียนเครื่องดนตรีอื่น ๆ ในวงปีพาทย์กับครูสมภพ ขำประเสริฐ และได้ต่อเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูง กับครูพริ้ง ดนตรีรส จนถึงหน้าพาทย์เพลงบาทสฤณี จากนั้น ได้ต่อเพลงหน้าพาทย์เพลงองค์พระพิราพ จากครูสมภพ ขำประเสริฐ นอกจากนี้ครูยังมีความสามารถในการเป่าปี่ โดยได้เรียนเป่าปี่ขว (เป็มวย) กับจำสิบเอกทวี ไทยพยัคฆ์

เมื่ออายุ ๓๕ ปี ท่านได้เข้ารับราชการที่กองดุริยางค์ทหารอากาศ เป็นนักดนตรีประจำวงและได้มาสอนดนตรีในชมรมดนตรีไทย สจม. เมื่อ พ.ศ.๒๕๒๐ จนถึงปัจจุบัน และได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดเป่าปี่มวยที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ซึ่งมีมหาวิทยาลัยมหิดลเป็นผู้จัดขึ้น



อาจารย์ประกิต สะเพียรชัย

อาจารย์ประกิต สำเร็จการศึกษาจากคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ท่านมีความสามารถทางด้านเครื่องสายเป็นพิเศษ และมาสอนในชมรมดนตรีไทย สจม. ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๗ ถึง พ.ศ.๒๕๔๕

อาจารย์ศักรินทร์ สุนัญ

อาจารย์ศักรินทร์เกิดเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๐๓ สำเร็จการศึกษาครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยเป็นศิษย์โดยตรงของครูระตี วิเศษสุรการ ครูอุทัย แก้วละเอียด ครูพิชิต ชัยเสรี และครูศิริ วิชเวช นอกจากนี้ยังได้รับการแนะนำทางเพลง การบรรเลง และการจัดการแสดง จากครูนิภา อภัยวงศ์ ครูแอบ ยูณวนิช อาจารย์คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ครูมนตรี ตราโมท และครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์

ท่านเป็นอาจารย์ประจำคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เป็นอาจารย์พิเศษสอนวิชาทักษะดนตรี(จะเข้) ให้กับภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และที่ชมรมดนตรีไทย วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎฯ ท่านเข้ามาสอนที่ชมรมดนตรีไทย สจม. ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๕

ครูผู้อ่านโองการไหว้ครู

ดร.สิริชัยชาญ พักจำรูญ

ดร.สิริชัยชาญ พักจำรูญ เกิดเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ.๒๔๘๖ ที่กรุงเทพฯ ท่านรับราชการจนเกษียณอายุในตำแหน่งอธิบดีกรมศิลปากร ปัจจุบันจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเชิญให้ดำรงตำแหน่งศิลปินแห่งชาติ ท่านหน้าที่ให้คำปรึกษางานทางด้านดนตรีไทยและศิลปวัฒนธรรม

ด้านการศึกษา ท่านได้รับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง (สาขาดุริยางค์ไทย) จากวิทยาลัยนาฏศิลป์ ประกาศนียบัตร (Ethnomusicology) East-West Center จาก Hawaii University ระดับปริญญาตรี สาขาภาษาไทย จากสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ระดับปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา และระดับปริญญาเอก สาขาพัฒนศึกษา จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ท่านได้เริ่มเรียนดนตรีไทยกับคุณพ่อทิพวัน พักจำรูญ และวิชาการดนตรีต่าง ๆ จากครูดนตรีไทยที่สำคัญหลายท่าน อาทิ ครูหลวงบำรุงจิตเจริญ ครูพระประณีตวรศัพท์ ครูเทียบ คงลายทอง ครูสอน วงฆ้อง ครูพริ้ง กาญจนผลิน ครูโองการ กลีบขึ้น ครูบางหลวงสุนทร ครูท้วม ประสิทธิ์กุล ครูจัมลัม กุลตันท์ ครูลั่นจี จารุวรรณ และครูประสิทธิ์ ถาวร เป็นต้น อาจารย์สิริชัยชาญมีความชำนาญในการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ และระนาดเอกเป็นพิเศษ นอกจากนี้ยังได้รับมอบโองการไหว้ครูดนตรีไทยจากครูประสิทธิ์ ถาวร และได้รับมอบโองการไหว้ครูดนตรีไทยรวมทั้งโองการไหว้ครูนาฏศิลป์จากครูมนตรี ตราโมท

จามจุรีรำลึก สุชิน ประสงค์บัณฑิต นิสิตเก่าคณะวิทยาศาสตร์ ปีการศึกษา ๒๕๔๐-๒๕๔๔

เปิดหิ้งหนังสือ มหาวิทยาลัย

ในวาระที่จุฬาฯ กำลังจะก้าวเข้าสู่ปีที่ ๙๐ แห่งการสถาปนานั้น เชื่อมั่นว่าหลายคนอาจกำลังมองไปยังอนาคตข้างหน้าของจุฬาฯ ซึ่งจะสดใสหรือไม่อย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับพวกเราชาวจุฬาฯ แต่ในขณะที่คนหลายคนมุ่งมองไปข้างหน้า ก็ยังมีคนกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มหนึ่งที่เหลียวมองมาข้างหลังและผมเองก็เป็นหนึ่งในคนกลุ่มนั้น เพราะมีความเชื่อมั่นว่าการที่เราจะก้าวไปข้างหน้าได้อย่างเต็มภาคภูมินั้น เราควรจะมองย้อนกลับไปยังเส้นทางที่เราเดินผ่านมาเสียก่อน เนื่องจากจุฬาฯ มีทุกวันนี้อยู่ได้ ไม่ใช่ด้วยหนทางที่ปูไปข้างหน้าแต่เป็นหนทางที่ปูอยู่ด้านหลังของเรา



นั่นคือที่มาที่ไปของการค้นคว้าหาอดีต ซึ่งอาจเป็นสิ่งแปลก
ประหลาดสำหรับบางคน

ผมทำงานอยู่ในวงการคอมพิวเตอร์ นิตยสารที่พบเห็น
ได้ทั่วไปในวงการนี้มักจะมีคอลัมน์รีวิวหนังสือออกใหม่ หรือ
ถ้าจะเรียกให้ถูกก็คือการโปรโมทหนังสือในเครือของ
นิตยสารเล่มนั้น ๆ ซึ่งผมเองไม่อาจทราบได้ว่าในวงการ
อื่น ๆ จะมีคอลัมน์ในลักษณะนี้มากน้อยเพียงใด

แต่ในครั้งนั้นผมขอแหวกแนวเป็นการรีวิวหนังสือ
เก่า ซึ่งไม่ใช่หนังสือคอมพิวเตอร์ และก็ไม่ใช่การ
โปรโมทหนังสือในเครือ เนื่องจากท่านไม่สามารถหา
ซื้อหนังสือเล่มนี้ได้ที่ไหนอีกแล้ว

นั่นคือ “หนังสือมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
๒๔๙๐”

ทำไมต้องเป็นจุฬาลงกรณ์ ๒๔๙๐?

หนังสือเล่มนี้มีความน่าสนใจอย่างไร? หาก

ท่านสนใจใคร่รู้ ผมขอเรียนเชิญให้ท่านตาม
ผมมา เรากำลังจะเริ่มกัน ณ บัดนี้

นับตั้งแต่โรงเรียนข้าราชการพลเรือนของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ประดิษฐานขึ้นเป็นจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ.๒๔๕๙ นั้น จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยได้ผลิตบัณฑิตออกมารับใช้สังคมอย่างต่อเนื่อง กาล
เวลาผ่านไปเนิ่นนานถึง ๓๐ ปี จึงมีผู้เสนอความคิดว่าน่าจะมีการ
รวบรวมทำเนียบรุ่นของชาวจุฬาฯ ซึ่งไม่เคยได้ทำเลยจนกระทั่งบัดนี้
ดังความตอนหนึ่งในหนังสือจุฬาลงกรณ์ ๒๔๙๐

“จุฬาลงกรณ์เล่มนี้ผู้รวบรวมได้พยายามอย่างยิ่งที่จะให้เป็น
ที่รวมของบัณฑิตที่สำเร็จไปจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกรุ่นจริง ๆ
ได้พยายามค้นหารายชื่อนามผู้สำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัยนี้ตั้ง
แต่รุ่นแรกในทุกแขนงวิชา ซึ่งผู้สนใจจะค้นหาได้อย่างสะดวก และ
ยังมีได้มีผู้ใดรวบรวมไว้ที่ใดเลย...มีเรื่องของคณะทุกคณะ มีรูปที่ควร
จะมีทุกรูป ตั้งแต่เริ่มตั้งมหาวิทยาลัยเป็นต้นมาจนถึง พ.ศ.๒๔๙๐ อัน
เป็นปีที่จัดทำหนังสือนี้...”

จากข้อความข้างต้น จึงมีความเป็นไปได้สูงที่หนังสืออนุสรณ์
จุฬาลงกรณ์ ๒๔๙๐ น่าจะเป็นหนังสือรุ่น “เล่มแรก” ของจุฬาล
งกรณ์มหาวิทยาลัย (ผมมิได้พิมพ์ผิด ในสมัยนั้นไม่มีการนับต้น
ตัว “ณ”)

หนังสือเล่มนี้มีความหนา ๗๐๐ หน้า ปกของหนังสือที่แท้
จริงนั้นไม่อาจทราบได้เนื่องจากคงจะเก่าผุพังไปหมดแล้ว เหลือ
เพียงปกแข็งที่ทำขึ้นใหม่ เป็นปกสีแดง มีตรามหาวิทยาลัยเป็น
ตัวนูน ดังแสดงในภาพที่ ๑

ผู้เป็นบรรณาธิการของหนังสือคือ ร.ต.พอพันธุ์ มณีรัตน์ ศิษย์
เก่าคณะบัญชี เป็นหนึ่งในคณะกรรมการจัดงานฉลองปริญญาปี
๒๔๙๐ ซึ่งปัจจุบันใช้ชื่อว่า “คณะกรรมการบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย” สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับคณะกรรมการบัณฑิต
หากมีโอกาสผมจะได้นำเสนอต่อไป

ความตั้งใจแต่เดิมของคณะกรรมการจัดงานฉลองปริญญาปี ๒๕๙๐ นั้น ต้องการให้หนังสือเล่มนี้มีเฉพาะรูปและชื่อของบัณฑิตในปีนั้น ๆ เท่านั้น แต่ด้วยเหตุขัดข้องมากมายหลายประการดังตอนหนึ่งในบทบรรณาธิการ

“...ครั้นเมื่อเริ่มทำกันจริง ๆ ก็มีอุปสรรคมากมายเหลือเกิน จนกระทั่งไม่สามารถออกทันวันฉลองปริญญาได้...เมื่อออกไม่ทันตามกำหนด คณะกรรมการผู้จัดทำจึงได้ประชุมปรึกษากัน ลงมติว่าไหน ๆ ก็ออกไม่ทันงานแล้ว ควรจะปรับปรุงจัดทำให้เป็นเล่มพิเศษดีที่สุด...”

เป็นเรื่องธรรมดาของการทำหนังสือรุ่นที่มักใช้เวลาในการจัดทำนานกว่าปกติ เช่นในยุคของผมนั้น จากเดิมที่ประมาณว่าใช้เวลาไม่เกิน ๑ ปี ก็ยืดเยื้อไปเป็น ๒ ปี บางรุ่นใช้เวลาจัดทำเกือบ ๔ ปีทีเดียว และดูเหมือนหนังสือเล่มนี้ก็เป็นอย่างนั้นนั่น ดังความตอนหนึ่งในบทบรรณาธิการ

“...เมื่อเริ่มลงมือทำ ข้าพเจ้าประมาณว่า ต้นทุนการจัดจำหน่ายตกเล่มละ ๓๐ บาท ใช้เวลาทำไม่เกิน ๔ เดือนเสร็จ แต่ความเป็นจริงนั้น เมื่อจัดทำให้เป็นเล่มพิเศษดังกล่าว ‘จุฬา-บัณฑิต ๒๕๙๐’ เล่มนี้ ต้นทุนการจัดทำจึงตกเล่มละ ๒๐๐ บาท และต้องใช้เวลารวบรวมงานถึง ๔ ปี!...”

เหตุใดจึงใช้เวลาจัดทำนานเช่นนี้? เหตุผลสำคัญประการหนึ่งคือไม่มีผู้จัดทำ ในยุคของผมนั้น จากเดิมเรามีสมาชิกอยู่ราว ๑๐ คน ที่คาดหวังว่าจะมาร่วมหัวจมท้ายด้วยกัน แต่เมื่อทำไปถึงระยะเวลาหนึ่ง หรืออาจจะกล่าวได้ว่าภายหลังจากที่ทุกคนรับพระราชทานปริญญาบัตรเรียบร้อยแล้ว ต่างคนก็มีภาระหน้าที่แตกต่างกันไป บ้างก็เรียนต่อต่างประเทศ บ้างก็ทำงานต่างจังหวัด และ...บ้างก็หายตัวไปอย่างไร้ร่องรอย ดังนั้น ในแต่ละรุ่นอาจจะเหลือคนทำอยู่เพียง ๑ หรือ ๒ คนเท่านั้นที่จะทำจนจบเล่ม ซึ่งก็ไม่ใช่ใครอื่น บรรณาธิการหรือประธานฝ่ายสารนิยกรกับเพื่อนสนิทอีกสักคนเท่านั้นเอง สำหรับหนังสือเล่มนี้ก็เช่นเดียวกัน

“...เมื่อข้าพเจ้าต้องเรียนซ้ำปีที่ ๔ ในคณะบัญชีใน พ.ศ.๒๕๙๑ นั้น คณะกรรมการผู้จัดทำ ‘จุฬา-บัณฑิต ๒๕๙๐’ ได้สำเร็จการศึกษาไปหมด ข้าพเจ้าจึงก้มหน้าก้มตาทำไปแต่ลำพังคนเดียว และเมื่อข้าพเจ้ารับปริญญาบัญชีบัณฑิตแล้ว ก็ได้เข้ารับราชการในกรมช่างอากาศ ได้พยายามใช้เวลาว่างราชการ หลังจากเลิกงานประจำแล้ว จัดทำหนังสือเล่มนี้ต่อมา ค่อยทำค่อยไปที่ละเล็กละน้อยเท่าที่โอกาส กำลัง และเงินทุนจะอำนวยให้ ด้วยความมุ่งมั่งปรารถนาจะให้ ‘จุฬา-บัณฑิต ๒๕๙๐’ สำเร็จลงให้ได้...”

ดูราวกับว่าผู้รับหน้าที่เป็นบรรณาธิการหนังสือรุ่นในแทบทุกรุ่นจะต้องพร้อมรับกับความโดดเดี่ยวอ้างว้างและความเจ็บช้ำน้ำใจอยู่ เช่นนี้เป็นธรรมดา นอกจากจะต้องทำงานแต่เพียงลำพังแล้ว บ่อยครั้งจะถูกต่อว่าจากผู้ที่เกี่ยวข้องว่า “บัณฑิตจุฬาฯ” แต่มิเคยรับฟังปัญหาและเหตุผลของผู้ที่เสียสละเวลามาทำหนังสือเล่มนี้ให้เป็นรูปเล่มให้สมกับชื่อบัณฑิตเสียเลย อย่างไรก็ตาม อุณหภูมิ ความเชื่อมั่นและความรัก ถือเป็นกำลังใจอันสำคัญในการที่จะฝ่าฟันให้หนังสือรุ่นแต่ละเล่มนั้นสำเร็จลงได้

จากแหล่งค้นคว้าที่มีอยู่ พบว่าเหลือหนังสือรุ่นเล่มน้อยอยู่เพียง ๒ เล่ม และทั้ง ๒ เล่มมีเนื้อหาไม่ตรงกัน! ซึ่งอาจจะเป็นข้อผิดพลาดในการพิมพ์ ในเบื้องต้นก็สร้างความสับสนให้กับผมอยู่พักใหญ่ เมื่อตั้งสติได้แล้วก็ได้พยายามไล่เรียงถึงความน่าจะเป็นไปได้ของเนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ โดยอาศัยสารบาญของหนังสือเป็นแนวทาง

เมื่อเปิดหนังสือขึ้นจะพบกับหน้าว่าง มีข้อความที่เขียนด้วยปากกาโดยบรรณาธิการเอง ดังแสดงในรูปที่ ๒

หน้าถัดไปจะเป็นพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งไม่ได้ระบุไว้ว่าได้พระราชทานไว้เมื่อใด ดังแสดงในรูปที่ ๓ (จากการค้นเอกสารที่หอประวัติจุฬาฯ พบว่าความในตอนนั้นคัดมาจากพระราชหัตถเลขาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่พระราชทานแด่หนังสือพิมพ์ “มหาวิทยาลัย” ฉบับปียมหาราชานุสรณ์ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๙๒)

หน้าคู่กับพระบรมราโชวาทจะเป็นตรามหาวิทยาลัย เมื่อพลิกไปยังหน้าถัดไปจะพบกับหน้าคู่สีชมพู มีชื่อหนังสือเขียนไว้ว่า “จุฬา-บัณฑิต ๒๕๙๐” จากนั้นจะเป็นคำนำจากบรรณาธิการ หน้าคู่กับคำนำจะเป็นสารบาญ (รูปที่ ๔)

สารบาญระบุไว้ว่าจุฬาฯ มีทั้งสิ้น ๑๐ คณะกับ ๔ แผนกวิชา อันประกอบไปด้วย คณะรัฐศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ ทั้ง ๕ คณะข้างต้นคือคณะที่ก่อตั้งขึ้นมาพร้อมกับจุฬาฯ (แรกเริ่มก่อตั้งจุฬาฯ มี ๔ คณะ คือ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ซึ่งคณะสุดท้ายได้แยกออกเป็น ๒ คณะ คือคณะวิทยาศาสตร์ และคณะอักษรศาสตร์ เมื่อ พ.ศ.๒๕๔๖) อีก ๕ คณะที่เพิ่มเข้ามาคือ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะเภสัชกรรมศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และคณะทันตแพทยศาสตร์ นอกจากนั้นยังมีอีก ๔ แผนกวิชา คือ แผนกนิติศาสตร์ (แต่ก่อนนั้นเป็นคณะหนึ่งที่รวมอยู่กับคณะรัฐศาสตร์ มีชื่อว่าคณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.๒๕๗๖ ได้มีพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยวชิราวุธธรรมศาสตร์และการเมือง แยกเอาคณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ไปขึ้นตรงต่อมหาวิทยาลัยใหม่แห่งนี้) แผนกคุรุศาสตร์ (สังกัดคณะอักษรศาสตร์) แผนกนางพยาบาลและผดุงครรภ์ และแผนกวิชาการหนังสือพิมพ์ (สังกัดคณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ซึ่งเปิดสอนได้เพียงรุ่นเดียวก็ยุบไป)

ถัดจากหน้าสารบาญ คือรูปด้านหลังหอประชุมจุฬาฯ ซึ่งถ่ายติดส่วนหนึ่งของอาคารอักษรศาสตร์ ๑ (อาคารมหาจุฬาลงกรณ์) หรือที่เรารู้จักกันดีในชื่อเทวาลัย หากสังเกตให้ดีจะพบว่าอาคารอักษรศาสตร์ ๒ (อาคารมหาชิราวุธ) ยังไม่ได้สร้างขึ้นเพื่อเชื่อมกับอาคารอักษรศาสตร์ ๑ ดังเช่นปัจจุบัน (รูปที่ ๕) ในหน้าต่อมาเป็นรูปหอประชุมจุฬาฯ (สร้างเมื่อ พ.ศ.๒๕๔๑) ตึกอักษรศาสตร์-บัญชี (ตึกอักษรศาสตร์ ๑) ตึกวิทยาศาสตร์หรือตึกขาว ตึกวิศวกรรมศาสตร์หรือปราสาทแดง และตึกสถาปัตยกรรมศาสตร์ (รูปที่ ๖-๑๐ตามลำดับ)

๑) ในทางทหารแล้ว อุณห์ชัย ราชบุรุษ
 มีตราวิญญูให้ไปขอเสียค่าทำหนังสือฉบับ
 ดียวไปขอทำราชการที่ปากจั่นในกรมอาณานิคม

23 11.0. 2530

2 n. n. 95

[illegible]

સાંપળા

ปฐะวติ
 มุตตงนพรรคณ
 อธิการบต
 คณะวรุคาสัตร์
 คณะแพทยศาสต์
 คณะวิทากรรมศาสต์
 คณะวิชยศาสต์
 คณะอภิชยศาสต์
 คณะสากาธิยกรรมศาสต์
 คณะสัตรแพทยศาสต์
 คณะเภสัธิยกรรมศาสต์
 คณะนาธิชยศาสต์แล การบญชี
 คณะทันนแพทยศาสต์
 แผนกนิติศาสต์
 แผนกครุศาสต์
 แผนกช่างพยาบาลแล มตงกรรม
 แนกวิทการทมนิจอิมม
 กิษา , สนิส , เกียร



၁



၈၂



3



௩



90

จากนั้นจะเป็นพระบรมฉายาลักษณ์ของ “ผู้ทรงพระคุณ” ได้แก่ “พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวผู้พระราชทานกำเนิดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวผู้ทรงสร้างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวผู้ทรงพระอุปการคุณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลผู้ทรงพระอุปการคุณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชผู้ทรงพระอุปการคุณ สมเด็จพระราชปิตาเจ้าฟ้ากรมหลวงสงขลานครินทร์ผู้ทรงพระอุปการคุณ”

ข้อความที่อยู่ภายในเครื่องหมายอัฒประกาศในย่อหน้าข้างบนนั้น ผมคัดลอกมาจากหนังสือโดยมิได้ดัดแปลงอันใด ผมไม่ทราบเหมือนกันว่าท่านผู้อ่านจะรู้สึกเหมือนผมบ้างไหมว่ามีบางอย่างที่ “แปลก” ซึ่งจะแปลกอย่างไรนั้นผมไม่สามารถชี้แนะท่านได้มากไปกว่านี้

เมื่อผ่านหน้าผู้ทรงพระคุณแล้ว จะเข้าสู่หน้าประวัติซึ่งประกอบไปด้วยความเป็นมาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากนั้นจะเป็นภาพถ่ายทางอากาศของจุฬาฯ ในขณะนั้น (รูปที่ ๑๑) และต่อด้วยรายชื่อคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย ถัดมาเป็นนามและรูปของอธิการบดีตั้งแต่คนแรกจนถึงขณะที่ท่านหนังสือคือ จอมพล ป. พิบูลสงคราม

พ้นจากส่วนต้นของหนังสือจะเข้าสู่เนื้อหาของแต่ละคณะ ซึ่งรูปแบบของการจัดหน้าจะใกล้เคียงกันในทุกคณะคือเริ่มต้นด้วยชื่อคณะ รูปสถานที่เรียน ประวัติ หลักสูตร วิทยานิพนธ์ผู้สำเร็จการศึกษา ตั้งแต่ต้น รายชื่อคณาจารย์ ภาพเดี่ยวของนิสิตปิตุทายีและรายนามของนิสิตชั้นปีอื่น ปิดท้ายด้วยบทความ “ชีวิตศึกษา” และภาพกิจกรรมภายในคณะ

ในส่วนท้ายของหนังสือจะเป็นรายนามคณะกรรมการจัดงาน
ฉลองปริญญา บทบรรณาธิการ และผู้ให้การสนับสนุนด้านเงินทุน

อย่างที่ผมได้กล่าวไว้ในตอนต้นว่าจุดประสงค์คือการรีวหนังสือ
เท่าที่เขียนมานี้ก็อาจจะยืดยาวมากเกินไปจนความจำเป็นเสียแล้ว และ
หากจะให้บรรยายออกมาเป็นตัวหนังสือต่อไปก็เกรงว่าจะไม่เห็น
ภาพ ดังนั้นนับจากย่อหน้านี้ผมจะขอพาท่านไปดูสิ่งที่อยู่ในหนังสือ
เล่มนี้ด้วยตาของตัวเอง ในลักษณะของการบรรยายแบบภาพต่อ
ภาพครับ

รูปที่ ๑๒ ส่วนหนึ่งของหน้าคู่สี่ชมพูตอนต้นหนังสือ

รูปที่ ๑๓ หน้าแรกของบทความ “ประวัติ”

รูปที่ ๑๔ ที่ตั้งของสภามหาวิทยาลัยในขณะนั้น

รูปที่ ๑๕ ที่ตั้งของคณะรัฐศาสตร์ในเวลานั้น (อาคารมหาจุฬาลงกรณในปัจจุบัน โปรดสังเกตว่าอาคารมหาวิทยาลัยยังไม่ได้สร้าง)

รูปที่ ๑๖ ที่ตั้งของคณะแพทยศาสตร์ (โปรดสังเกตชื่ออาคารระบุไว้ว่า “คณะแพทยศาสตร์ และศิริราชพยาบาล”)

รูปที่ ๑๗ ส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้การสอนของคณะแพทยศาสตร์

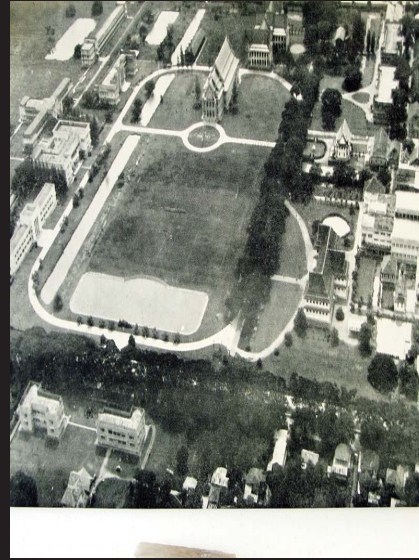
รูปที่ ๑๘ ภายในปราสาทแดงของคณะวิศวกรรมศาสตร์

รูปที่ ๑๙ หลักสูตรของคณะวิศวกรรมศาสตร์ที่ปรากฏในหนังสือ

รูปที่ ๒๐ รายนามผู้สำเร็จการศึกษา

รูปที่ ๒๑ ส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอนของคณะวิศวกรรมศาสตร์

รูปที่ ๒๒ หน้าแรกของคณະวิทยาศาสตร์



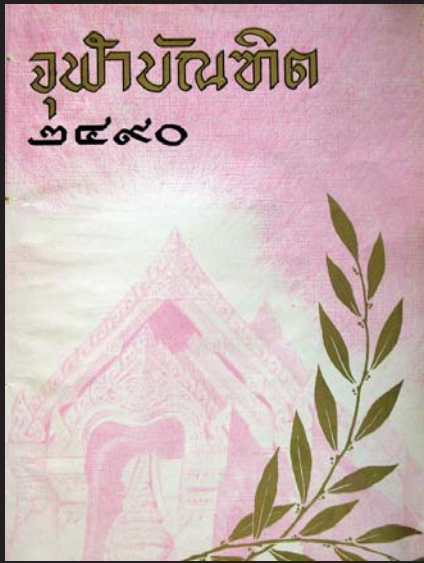
११



୧୬୫

[illegible]

൧൯



๑๒



๑๓



๑๔



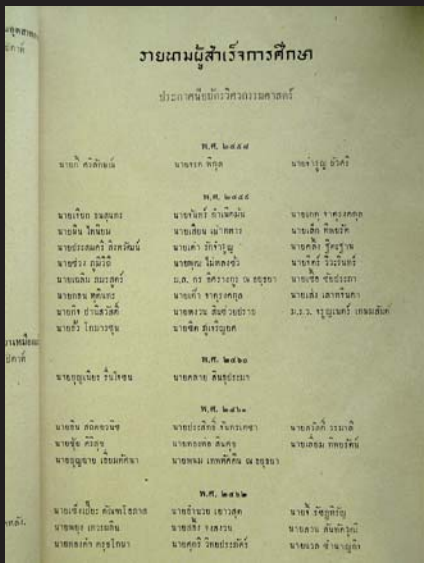
๑๖



๑๗



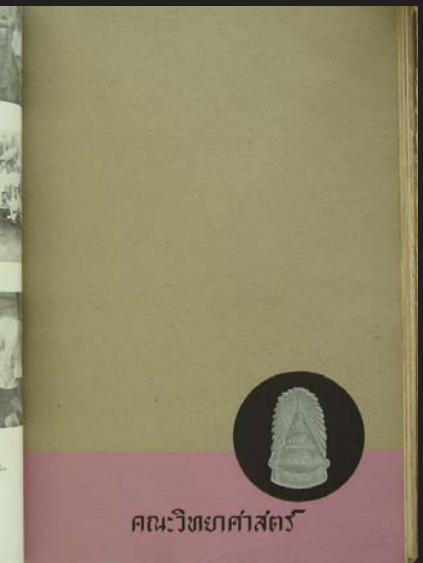
๑๘



๒๐

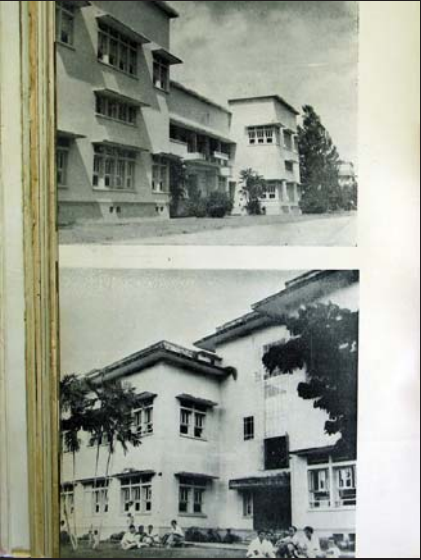


๒๑

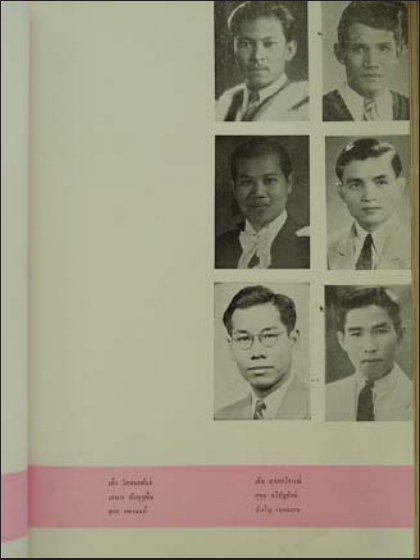


๒๒

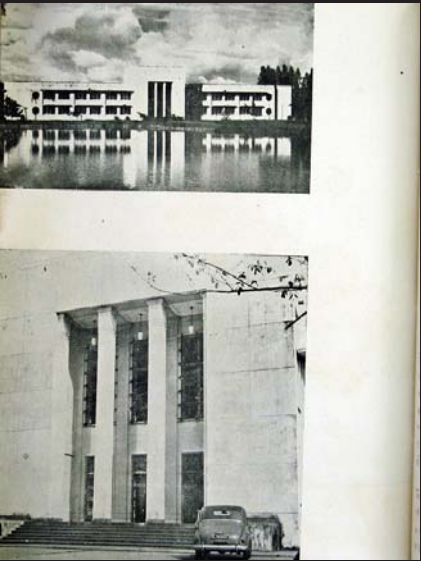
รูปที่ ๒๓ ตึกฟิลิกส์ของคณะวิทยาศาสตร์
รูปที่ ๒๔ บางส่วนของคณาจารย์คณะ
วิทยาศาสตร์
รูปที่ ๒๕ บางส่วนของกิจกรรมการเรียน
การสอนของคณะวิทยาศาสตร์
รูปที่ ๒๖ ภายในตึกอักษรศาสตร์ ๑
รูปที่ ๒๗ การจัดวางรายชื่อพร้อมรูปของ
นิสิตปีสุดท้าย
รูปที่ ๒๘ อาคารสถาปัตยกรรมศาสตร์ใน
อดีต
รูปที่ ๒๙ บัญชีบัณฑิตรุ่นแรก
รูปที่ ๓๐ ห้างแบตแมน ที่ตั้งของโรงเรียน
นิติศาสตร์
รูปที่ ๓๑ หน้าประวัติของแผนกคุรุศาสตร์
หรือครุศาสตร์
รูปที่ ๓๒ หอวังหรือวังใหม่หรือวังวินด์
เซอร์ ปัจจุบันได้กลายเป็นสนามกีฬาแห่ง
ชาติไปแล้ว
รูปที่ ๓๓ หอใหม่ในขณะนั้น
รูปที่ ๓๔ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
รูปที่ ๓๕ รวมรูปเหล่านักกีฬาแห่งจุฬาฯ
รูปที่ ๓๖ ข้อกำหนดของเสื้อสามารถ
รูปที่ ๓๗ ส่วนหนึ่งของรายนามผู้ได้รับ
เครื่องหมายสามารถ



๒๓



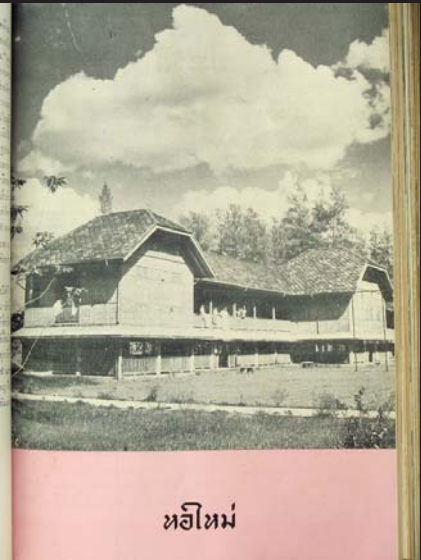
๒๔



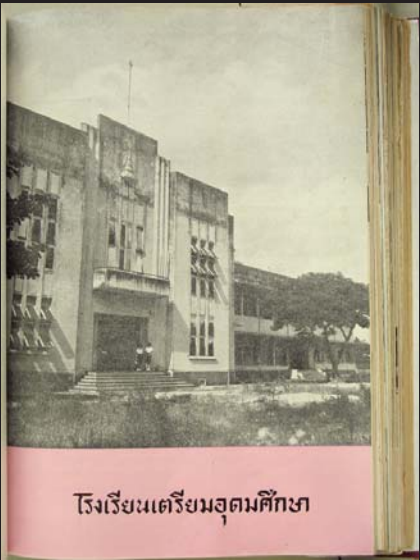
๒๕



๒๖



๒๗



๒๘



๒๕



๒๖



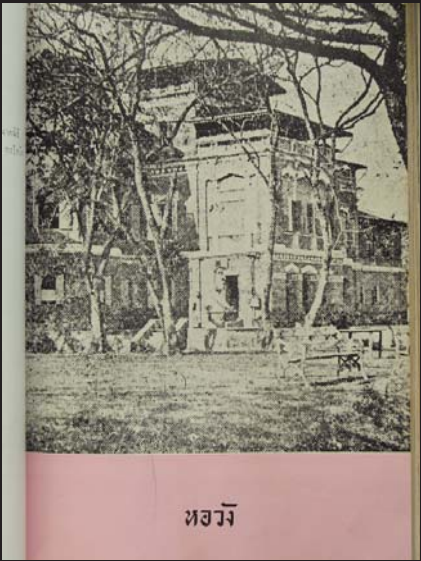
๒๗



๓๐



๓๑



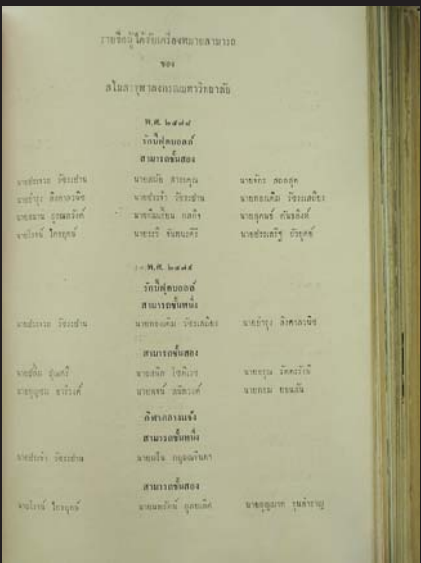
๓๒



๓๕



๓๖



๓๗

รูปที่ ๓๘ บางส่วนของนักกีฬาประเภทต่าง ๆ รูปกลางคือฟุตบอล
จุฬาฯ-ธรรมศาสตร์ ๒๔๗๘ แข่งขันที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
รูปที่ ๓๙ เพลงประจำมหาวิทยาลัย (มหาจุฬาลงกรณ์)
รูปที่ ๔๐ บางส่วนของหน้าเพลงมหาวิทยาลัย
รูปที่ ๔๑ การแข่งขันกีฬาทางน้ำที่สระน้ำจุฬาฯ
รูปที่ ๔๒ ตึกจักรพงษ์ ซึ่งเป็นที่ตั้งของสโมสรนิสิตในเวลานั้น
รูปที่ ๔๓ รายชื่อคณะกรรมการสโมสรฯ
รูปที่ ๔๔ บางส่วนของกิจกรรมมหาวิทยาลัย
รูปที่ ๔๕ กิจกรรมวันปิยมหาราช
รูปที่ ๔๖ พิธีพระราชทานปริญญาบัตร ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
รูปที่ ๔๗ ส่วนหนึ่งของคณะกรรมการจัดงานฉลองปริญญา (คนซ้ายสุดคือบรรณาธิการ)
รูปที่ ๔๘ ตอนท้ายของบทบรรณาธิการ มีระบุโรงพิมพ์ที่พิมพ์หนังสือเล่มนี้ทางด้านล่าง (โรงพิมพ์ไทยเชชม)
รูปที่ ๔๙ ส่วนหนึ่งของผู้ให้การสนับสนุนด้านเงินทุนท้ายเล่ม

เดิมผมตั้งใจจะเขียนรีวิวย่างละเอียดแบบหน้าต่อหน้า
บทความต่อบทความ แต่หากทำเช่นนั้นคงต้องใช้พื้นที่หลายร้อยหน้า
เป็นแน่ ผมจึงต้องคัดเฉพาะบางส่วนมาให้ท่านได้รับชม และที่สำคัญ
กว่านั้นคือเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเพียงภาพประกอบ หาได้นำความ
ลงไม่ ซึ่งบทความในหนังสือเล่มนี้หลายเรื่อง มีคุณค่า มีประโยชน์ต่อ
ผู้ที่สนใจค้นคว้าเรื่องของจุฬาฯ เป็นอย่างยิ่ง
เคยมีผู้ถามผมว่า “ไปหาเรื่องพวกนี้มาจากไหน?” ผมได้แต่ชี้ไป
พักใหญ่ มิใช่อ้างเพราะตอบไม่ได้แต่อ้างเพราะผมควรเป็นผู้ถามเขา
มิใช่เขาเป็นผู้ถามผม เพราะแม้แต่บุคคลภายนอกยังชวนขวยมายัง
“หอประวัติจุฬาฯ” หรือ “หอสมุดกลาง” เพื่อค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับ
จุฬาฯ
ผมกำลังจะบอกว่า ข้อมูลสำคัญของจุฬาฯ ย่อมอยู่ที่จุฬาฯ และ
จะคงอยู่ต่อไปอย่างนั้นจนกว่าจะมีผู้เห็นคุณค่าไปหยิบจับขึ้นมาบอก
เล่าให้สาธารณชนได้รับทราบ หรือจนกว่าผู้ที่ไม่เห็นคุณค่าจะปล่อย
ให้ข้อมูลสูญหายไปตามกาลเวลา

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ผู้คอยให้บริการในห้องหนังสือหายาก ชั้น ๒ สถาบันวิทยบริการ



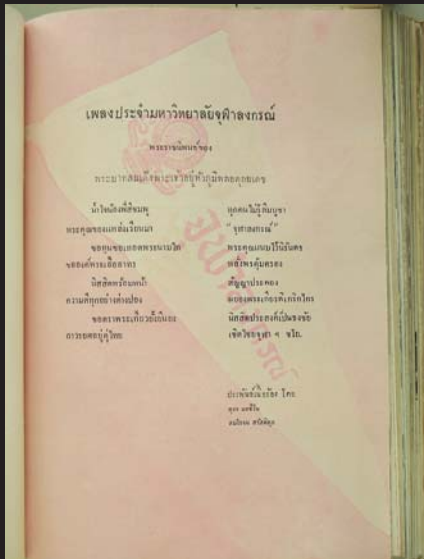
๓๘



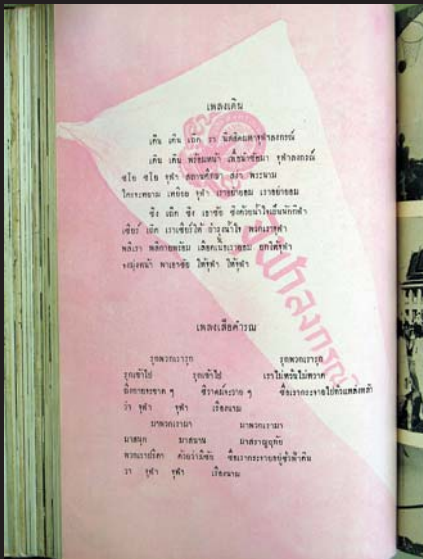
๔๒



๔๖



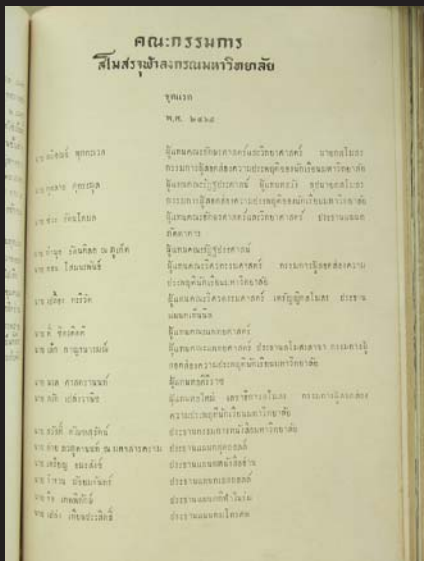
๓๙



๔๐



๔๑



๔๒



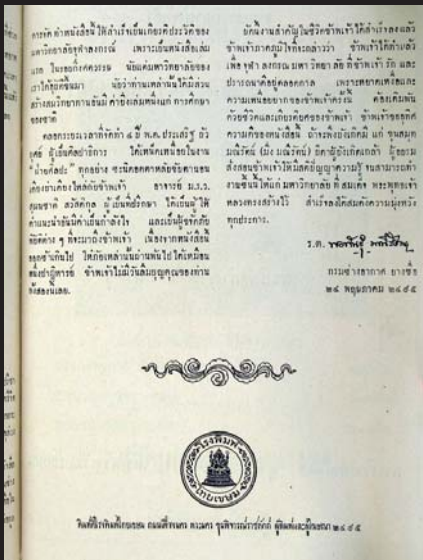
๔๓



๔๔



๔๕



๔๖



๔๗

๔๘



เกร็ดจุฬาฯ ชัชวาล อังณากุล นิทรรศการและนิทรรศการ ปีการศึกษา ๒๕๕๒-๒๕๕๕

ครั้นเมื่อข่าวการเสด็จ
สวรรคตของสมเด็จพระปิย
มหาราช ได้แพร่กระจายออก
ไป ทิวทัศน์แผ่นดินก็ถูกปกคลุม
ไปด้วยความโศกเศร้า
สาหัส แม้ขณะที่พระบรมโกศ
ได้ถูกอัญเชิญโดยพระ
ยานมาศจากพระราชวังดุสิต
ไปยังพระบรมมหาราชวังนั้น
ตลอดสองข้างทางก็เหมือนจะ
ถูกโปรยปรายไปด้วยสาย
น้ำตาของพลกนิกรที่มาส่ง
เสด็จ และถวายความจงรัก
ภักดีแต่เจ้าเหนือชีวิตพระองค์
นั้นเป็นครั้งสุดท้าย

ภายหลังจากที่สมเด็จพระ
พุทธเจ้าหลวงเสด็จ
สวรรคต นับได้ชวปี พลก
นิกรทั้งหลายใคร่จะให้มีการ
ถวายบังคมพระบรมรูป จึงได้
ทูลเกล้าฯ ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตต่อพระบาท
สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งพระองค์ก็ทรงเห็นชอบ
ด้วย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กำหนดวันนักขัตฤกษ์
ในการถวายพระบรมรูปทรงม้าเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๑๗
พฤศจิกายน พ.ศ.๒๔๕๔ ซึ่งตรงกับวันที่ระลึกพิธีฉัตรมงคล
ของสมเด็จพระปิยมหาราช

ต่อมาในปี พ.ศ.๒๔๕๕ จึงได้เปลี่ยนให้มีการถวาย
บังคมพระบรมรูปทรงม้าในวันที่ ๒๓ ตุลาคม อันเป็นวัน
คล้ายวันเสด็จสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว

ความสำคัญของพระบรมรูปทรงม้านั้น อยู่ที่ว่าพระบรม
รูปนี้เกิดขึ้นด้วยเงินบริจาคจากมหาชนชาวสยาม ทุกชั้น
บรรดาศักดิ์ทั่วทุกภูมิภาค โดยได้เงินบริจาคมากกว่า
๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเกินราคาพระบรมรูปถึง ๕ เท่า
ทั้งยังได้เสร็จทันเวลาถวายพระองค์ เพื่อทรงอนุโมทนาและ
ประจักษ์แก่พระราชหฤทัยว่า ความจงรักภักดีของอาณา
ประชาราษฎร์ของพระองค์นั้นมีมากมายนักที่ได้พร้อมใจ
น้อมเกล้าฯ ถวายของขวัญขึ้นนี้แด่พระองค์ในโอกาสจิต
สมัยพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก

สำหรับเงินที่เหลือจากการสร้างพระบรมรูปทรงม้า
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทาน
เพื่อนำมาใช้ในการขยายกิจการของโรงเรียนข้าราชการ
พลเรือนของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ให้พัฒนามากขึ้นและได้ทรงมีพระบรมราชโองการให้
ประดิษฐานขึ้นเป็น “จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ในกาล



ต่อมา อันเป็นการแสดงให้เห็น
ว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เป็นเสมือนพระบรมราชานุสาว
รีย์ของสมเด็จพระปิยมหาราช
ที่พลกนิกรทุกหมู่เหล่าได้
บริจาคเงินเพื่อใช้ในการพัฒนา
และประดิษฐาน เป็นสถาบัน
อุดมศึกษาแห่งแรกของ
ประเทศไทยในที่สุด

สำหรับที่มาของการถวาย
บังคมของชาวจุฬาฯ นั้น สืบ
เนื่องแต่เมื่อครั้งที่พระบาท
สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่
หัวยังทรงพระชนม์ชีพอยู่
นักเรียนโรงเรียนมหาดเล็ก
ชั้นปีที่ ๓ จะต้องเข้าไปฝึกงาน
สนองพระเดชพระคุณภายใน
พระบรมมหาราชวัง ซึ่ง
พระองค์ท่านก็ทรงเป็นเสมือน
พระอาจารย์ของบรรดา

นักเรียนมหาดเล็กเหล่านั้น อันเป็นพระมหากษัตริย์คุณอย่าง
สุดประมาณ

ครั้นเมื่อพระองค์เสด็จสวรรคตแล้ว เมื่อวันคล้ายวันเสด็จ
สวรรคตของพระองค์ท่านเวียนมาบรรจบ นักเรียนโรงเรียน
ข้าราชการพลเรือนซึ่งพัฒนามาจากโรงเรียนมหาดเล็กก็ต่าง
น้อมนำดอกไม้ธูปเทียน เข้าไปถวายบังคม พระบรมอัฐิ ณ
ลานพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทในพระบรมมหาราชวัง เพื่อ
น้อมรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณที่พระราชทานแก่นักเรียน
ในขณะที่ยังทรงพระชนม์ชีพอยู่อย่างสุดคณานับ

ภายหลังเมื่อได้มีการเปลี่ยนวันถวายบังคมพระบรมรูป
ทรงม้ามาในวันที่ ๒๓ ตุลาคมแล้ว นิสิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยซึ่งได้รับพระมหากฤษฎาฯ สถาปนาจากโรงเรียน
ข้าราชการพลเรือนฯ ก็ได้ย้ายมากระทำพิธี ณ ลาน
พระราชวังดุสิต อันเป็นสถานที่ประดิษฐานพระบรมรูปทรง
ม้า และเปลี่ยนมาเป็นการถวายพวงมาลาสักการะแทน แต่
อย่างไรก็ตามสิ่งหนึ่งที่นิสิตจุฬาฯ ยังปฏิบัติสืบมามิได้
เปลี่ยนแปลงคือ การถวายบังคมสามครั้งตามขนบโบราณ
ราชประเพณี

ดังนั้นเมื่อวันที่ระลึกวันคล้ายวันเสด็จสวรรคตของ
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เวียนมาบรรจบ
อีกวาระหนึ่งนั้น นิสิตจุฬาฯ ทั้งนิสิตเก่าและนิสิตปัจจุบัน ควร
ที่จะพร้อมใจกันไปแสดงกตัญญูตา ณ พระบรมรูปที่
ประดิษฐาน ณ ใจกลางของพระมณฑลแห่งนี้เพื่อเป็นการ
น้อมรำลึกในพระมหากษัตริย์คุณที่ทรงมีต่อชาวจุฬาฯ อย่าง
หาที่สุดมิได้

บรรณานุกรม : พลดิษฐ์ สิทธิธัญกิจ. พระบรมรูปทรงม้า. กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์พรินตึง, ๒๕๓๙.





การถวายบังคมในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตนของนิสิตชั้นปีที่ ๑ ณ สนามหน้าพระบรมราชานุสาวรีย์
สมเด็จพระปิยมหาราชและสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า หน้าหอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย





เที่ยวจุฬาร บทสัมภาษณ์ศาสตราจารย์ศักดา ศิริพันธุ์ นิสิตเก่าคณะวิทยาศาสตร์ ปีการศึกษา ๒๕๐๐-๒๕๐๗

พิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีทางภาพ

ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ
เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
กรมหลวงนราธิวาส
ราชนครินทร์



“พิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีทาง
ภาพเป็นพิพิธภัณฑ์แห่งแรก
ของประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียที่
จัดแสดงกล้องถ่ายภาพ ภาพถ่ายสี
เชิงศิลปะและวิทยาศาสตร์ การพิมพ์
และเทคโนโลยีทางภาพอื่นๆ เป็นการ
เฉพาะและครบวงจร”

ประโยชน์ด้านอธิบายความ
สำคัญของพิพิธภัณฑ์แห่งนี้ที่กำลังจะ
เปิดตัวต่อสายตาของท่านผู้อ่าน
นิตยสารจามจุรีให้ได้เห็นว่าความ
หมายที่พูดถึงนั้นอาจด้อยไปกว่า
ความจริงที่ท่านจะได้พบเมื่อไปสัมผัส
กับพิพิธภัณฑ์แห่งนี้

หากกล่าวถึงการเปิดตัวอย่างเป็นทางการของพิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีทางภาพก็ต้องนับว่าพิพิธภัณฑ์เปิดเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๔ โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จฯ แทนพระองค์ในพิธีเปิด แต่หากจะกล่าวถึงจุดเริ่มต้นของพิพิธภัณฑ์อย่างแท้จริงแล้ว คงต้องย้อนไปตั้งแต่สมัยที่ศาสตราจารย์ศักดิ์ ศิริพันธุ์ ยังเป็นเพียงนักเรียนบ้านนอกตัวเล็ก ๆ คนหนึ่งที่เฝ้าถามคำถามว่า “ทำไม? ฝรั่งเศสเก่ง” “ทำไมคนไทยถึงไม่เก่ง?” “ฝรั่งหัวดีกว่าคนไทยอย่างนั้นหรือ?” คำถามเหล่านี้ตามติดตัวไปกับหนุ่มไทยที่ได้ทุนไปเรียนต่อที่ประเทศสวีตเซอร์แลนด์ และดูงานอีกหลายครั้งในเยอรมนี ซึ่งคำตอบได้เผยตัวออกเมื่อชายหนุ่มคนนี้ได้ไปพบเห็นบ้านเมืองของฝรั่งเศสจนกระทั่งต้องร้อง “อ้อ” ในใจคนเดียวก็เมื่อได้เห็นพิพิธภัณฑ์มากมายแทบจะทุกหัวระแหงของเมืองเล็ก ๆ ที่เขาได้ไปศึกษา...เมืองมิวนิค ที่สำคัญคนที่เข้าไปชมพิพิธภัณฑ์ไม่ได้มีเฉพาะผู้ใหญ่เท่านั้น แต่ยังมีเด็ก ๆ มากมายที่เข้าไปใช้บริการ เรื่องยาก ๆ บางเรื่องที่อาจารย์ศักดิ์ขณะนั้นอายุปาเข้าไป ๒๕ ปีแล้วก็เพิ่งจะารู้ อย่างเช่นเรื่องของกลไกการทำงานของเรือดำน้ำ ปรากฏว่าเด็ก ๕ - ๖ ขวบที่เยอรมันได้เห็นและเข้าใจจากเรือดำน้ำจำลองที่มีอยู่ในพิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์จึงเป็นจุดที่หล่อหลอมให้เยาวชนของเรามีจินตนาการและแรงบันดาลใจ ความแตกต่างเหล่านี้เองที่อาจารย์ศักดิ์ได้ค้นพบและซึมซาบถึงความสำคัญอันใหญ่หลวงของพิพิธภัณฑ์



ในระหว่างที่ศึกษาที่สวีตเซอร์แลนด์ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องพิพิธภัณฑ์ยังคงก่อตัวอยู่ในใจของอาจารย์ศักดิ์อย่างเงิบ ๆ และการที่เลือกเรียนวิทยาศาสตร์ทางภาพถ่ายทำให้ความมุ่งมั่นที่สะสมมากขึ้นทุก ๆ วันจนกระทั่งกลายเป็นเหมือนจุดหมายสำคัญยิ่งในชีวิตเรื่องหนึ่งที่จะต้องทำให้สำเร็จให้ได้ก็คือการสร้างพิพิธภัณฑ์ที่เกี่ยวกับเรื่องเทคโนโลยีทางภาพ แผนการคร่าว ๆ ถูกร่างขึ้นในหัว ตั้งแต่การพยายามเรียนรู้ทุกสิ่งทุกอย่างที่อาจารย์จะสอนให้ ได้แสวงหาความรู้เกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ

ด้วยการเข้าไปเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ทุกที่ทุกประเทศที่ไปเยือน การทำความรู้จักคุ้นเคยกับผู้ที่มีความรู้ในเรื่องการถ่ายภาพ การสร้างความสัมพันธ์กับองค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการถ่ายภาพไปจนถึงการพิมพ์ รวมทั้งอุทิศตนด้วยการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการให้ ตามที่โปรเฟสเซอร์เคยสอนสั่งตอนไปลากลับบ้านว่า “ถ้าใครเขามาขอความช่วยเหลือด้านวิชาการ จงช่วยเหลือเขาโดยไม่คิดมูลค่า การช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ควรเป็นเป้าหมายสูงสุดของชีวิต” จึงได้ปฏิบัติตามที่อาจารย์เคยสอนไว้ รวมถึงสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตัวเองด้วยผลงานทุก ๆ ด้าน ทั้งที่เกี่ยวข้องทางตรงและทางอ้อมกับเรื่องนี้ จากที่เล่ามาคงจะเห็นแล้วว่าการวางแผนเพื่อจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ของอาจารย์ศักดิ์ต้องใช้เวลาในการเตรียมการต่าง ๆ นานกว่า ๑๕ ปี













ผู้ที่มีคุณูปการต่อพิพิธภัณฑ์มีมากมาย เริ่มตั้งแต่ศาสตราจารย์โทมามีเซลซึ่งเป็นโปรเฟสเซอร์ตอนที่อาจารย์ศึกษาเรียนเป็นผู้เชี่ยวชาญทางโฟโตกราฟีที่สวิส ผู้ซึ่งย้ำแนวคิดของการสร้างพิพิธภัณฑ์ให้กับอาจารย์คิดว่างานพิพิธภัณฑ์เป็นงานอุทิศตน ไม่มีเงิน ไม่มีผลตอบแทน ในทางกลับกันการก่อตั้งพิพิธภัณฑ์ต้องใช้เงินสูงมาก สิ่งเหล่านี้ย้ำเตือนให้อาจารย์ศึกษาต้องพยายามหาแนวทางต่าง ๆ มากมายเพื่อที่จะก่อตั้งให้เป็นจริงจากที่ไม่มีสตางค์สำหรับที่จะทำพิพิธภัณฑ์เลยสักสตางค์แดงเดียว แต่ที่สามารถดำเนินการมาจนกระทั่งเปิดตัวเป็นพิพิธภัณฑ์กล้องและการถ่ายภาพแห่งแรกของประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียได้ก็เพราะความช่วยเหลือจากกัลยาณมิตรมากมาย ไม่ว่าจะเป็น ดร.เลียวโอนาร์ด ลาวิช มร.ฟิลลิป คอนแดกซ์ มร.โรเจอร์ เทเลอร์ มร. ฮิโรชิ คิมาตา มร. ทากาชิ ฮิชิ นายยอร์จ ลี พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายบัญชา ล่ำซำ และอีกหลาย ๆ ท่าน บริษัท โกดัก บริษัทฮักฟ้า บริษัทฟูจิ บริษัทแคนนอน บริษัทนิคอน และอื่น ๆ อีกมากมายที่ไม่อาจกล่าวถึงได้หมด ซึ่งความช่วยเหลือดังกล่าวมีตั้งแต่การบริจาคกล้องถ่ายภาพ เลนส์ หนังสือ ภาพถ่าย ไปจนถึงการบริจาคเงินที่ใช้ในการก่อสร้างห้องจัดแสดงต่าง ๆ อีกด้วย ดังนั้นพิพิธภัณฑ์แห่งนี้จึงเป็นเสมือนหนึ่งตัวแทนหรือสัญลักษณ์ของความร่วมมือที่มนุษย์มีต่อกัน และการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์เป็นผลเนื่องมาจากความพยายามของบุคคลากรหลายฝ่ายทั้งในภาควิชา เช่น รศ.คงจรรย์ ขาญสืบสาย รศ.พรทวี พึ่งรัศมี รวมทั้งที่เกี่ยวข้องเป็นเวลานานนับปีโดยมิได้ใช้งบประมาณแผ่นดิน (ยกเว้นห้องจัดแสดง)



พิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีทางภาพเป็นองค์กรซึ่งไม่ได้แสวงหาผลกำไร มีวัตถุประสงค์ในการรวบรวม รักษา ศึกษา จัดแสดง และให้ความรู้เกี่ยวกับวิวัฒนาการของกล้องถ่ายภาพ อุปกรณ์ประกอบ กระบวนการถ่ายภาพ วิทยาศาสตร์และศิลปะที่เกี่ยวกับสื่รวมทั้งอุปกรณ์และกระบวนการพิมพ์และเทคโนโลยีทางภาพอื่น ๆ พิพิธภัณฑ์แห่งนี้จัดตั้งขึ้นเป็นสถาบันที่ถาวรเพื่อประกันการดูแลและรักษาสืบต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในครอบครองให้คงอยู่ตลอดไป ภายในพิพิธภัณฑ์จัดให้มีการแสดงวิวัฒนาการของ

กล้องถ่ายภาพ และภาพถ่ายตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน กล้องอิลิกทรอนิกส์ วิดิทัศน์ การแสดงภาพถ่ายร่วมสมัย การแสดงธรรมชาติของแสงและสีซึ่งเป็นพื้นฐานของศิลปะและการถ่ายภาพ การแสดงภาพสามมิติฮอโลแกรม การจัดแสดงภาพสไลด์คอนแทค วิดิทัศน์ด้านการถ่ายภาพแก่ประชาชนทั่วไป รวมทั้งการจัดแสดงวิวัฒนาการและความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีการพิมพ์และวัสดุพิมพ์ ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสสัมผัสกับกระบวนการวิทยาศาสตร์ภาพถ่าย วิดิทัศน์และการพิมพ์ เพื่อช่วยกระตุ้นและเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ของประชาชนและช่วยให้ผู้ที่สนใจด้านการถ่ายภาพวิดิทัศน์และการพิมพ์ได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาเทคนิคและศิลปะเทคโนโลยีทางภาพ นอกจากนั้นพิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีทางภาพฯ แห่งนี้ยังทำหน้าที่เก็บรักษาและอนุรักษ์กล้องถ่ายภาพและภาพถ่ายที่มีคุณค่า เช่น กล้องถ่ายภาพและภาพยนตร์ของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และกล้องของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นสมบัติของประเทศไทย รวมทั้งยังเป็นศูนย์กลางถ่ายทอดแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีและศิลปวัฒนธรรม เปิดให้เข้าชมวันจันทร์ถึงศุกร์ เวลา ๙.๓๐ - ๑๕.๓๐ น. วันเสาร์ อาทิตย์ และวันนักขัตฤกษ์ ปิดทำการราคาบัตรเข้าชมสำหรับนักเรียนและนิสิตนักศึกษาในเครื่องแบบ ๑๐ บาท ประชาชนทั่วไป ๒๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๑๐๐ บาท พิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ที่ชั้น ๓ และ ๖ อาคารพิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีทางภาพ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางภาพถ่ายและเทคโนโลยีทางการพิมพ์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถ.พญาไท ปทุมวัน กทม. ๑๐๓๓๐ โทรศัพท์ ๐-๒๒๑๘-๕๕๘๑-๓ โทรสาร ๐-๒๒๑๘-๕๕๘๓





กิจกรรมจามจุรี สำนักงานสารสนเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จทรงบาตร – งานอักษรศาสตร์คืบสู่เหย้า ๙๐ ปี

วันพุธที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๐ เวลา ๐๗.๐๐ น. ณ บริเวณด้านหลังหอประชุมจุฬาฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ร่วมทรงบาตรพระสงฆ์ จำนวน ๑๘ รูป เนื่องในโอกาสวันครบรอบ ๙๐ ปีแห่งการสถาปนาคณะอักษรศาสตร์ โดยมีผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้บริหารคณะ คณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน และนิสิต ตลอดจนนิสิตเก่าคณะอักษรศาสตร์เฝ้ารับเสด็จ

เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๐ เวลา ๐๘.๔๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จทรงเป็นประธานในงาน “อักษรศาสตร์คืบสู่เหย้า ๙๐ ปี” จัดโดยสมาคมนิสิตเก่าอักษรศาสตร์ จุฬาฯ ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในโอกาสนี้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีได้ทอดพระเนตรการร้องเพลงประสานเสียงของนิสิตปัจจุบัน และทรงบรรเลงดนตรีไทย เพลง “ดับเจริญศรี” ร่วมกับนิสิตเก่าและนิสิตปัจจุบัน จากนั้นได้ทอดพระเนตรนิทรรศการอาคารมหาจักรีสิรินธร ทั้งนี้คณะอักษรศาสตร์ร่วมกับสมาคมนิสิตเก่าอักษรศาสตร์ฯ ได้ก่อตั้ง “มูลนิธิมหาจักรีสิรินธร” เพื่อหารายได้สมทบทุนในการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับอาคาร “มหาจักรีสิรินธร” โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงรับเป็นองค์ประธานมูลนิธิ



สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จทรงเป็นประธานงาน “เดินการกุศล...สู่ ๖๐ ปีแพทย์จุฬาฯ”

วันอาทิตย์ที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ เวลา ๐๗.๐๐ น. ณ สนามหน้าพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระปิยมหาราชและสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธานในงาน “เดินการกุศล...สู่ ๖๐ ปี แพทย์จุฬาฯ” ซึ่งคณะแพทยศาสตร์ จุฬาฯ จัดขึ้นเพื่อเปิดตัวโครงการการจัดงานเฉลิมฉลอง “๖๐ ปี แพทย์จุฬาฯ” ในปี ๒๕๕๐

ในโอกาสนี้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงกดปุ่มไฟฟ้าปล่อยบอลลูกนตราสัญลักษณ์ “๖๐ ปี แพทย์จุฬาฯ” จากนั้นได้เสด็จพระราชดำเนินนำไปตามเส้นทางความยาวประมาณ ๕ กิโลเมตร จากพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระปิยมหาราชและสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้าผ่านคณะแพทยศาสตร์ จุฬาฯ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ มาสิ้นสุดที่หอประชุมจุฬาฯ

ต่อมา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จทอดพระเนตรการแสดงพิเศษชุด “เฉลิมรัชจัดระแผ่นดิน สยามินทร์ปิ่นไพบ” ใช้ผู้แสดงเป็นบุคลากรแพทย์จุฬาฯกว่า ๒,๐๐๐ คน ร่วมแปรภาพตราสัญลักษณ์ “๖๐ ปี แพทย์จุฬาฯ” อย่างยิ่งใหญ่ตระการตา



การแข่งขันฟุตบอลประเพณีจุฬาฯ – ธรรมศาสตร์ ครั้งที่ ๖๓

วันเสาร์ที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๐ เวลา ๑๖.๒๐ น. ณ สนามศุภชลาศัย นายพลการ สุวรรณรัฐ ฯพณฯองคมนตรี ผู้แทนพระองค์เป็นประธานในพิธีเปิดการแข่งขันฟุตบอลประเพณี จุฬาฯ – ธรรมศาสตร์ ครั้งที่ ๖๓ โดยมี ร.ต.ต.เกรียงศักดิ์ โลหะชาละ ประธานคณะกรรมการดำเนินการจัดการแข่งขันเป็นผู้กล่าวรายงาน

การแข่งขันฟุตบอลประเพณีจุฬาฯ – ธรรมศาสตร์ ในปีนี้มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์เป็นเจ้าภาพจัดขึ้นภายใต้แนวคิด “หนึ่งเดียวเพื่อแผ่นดิน” เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในมหามงคลสมัยที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และเน้นการเชื่อมความรักความสามัคคีระหว่างนิสิต นักศึกษาและศิษย์เก่าของสองสถาบันให้มีความแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ทั้งนี้รายได้จากการจัดงานจะนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย โดยพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าสิริวัณณวรี นารีรัตน นิสิตชั้นปีที่ ๒ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาฯ เสด็จทรงร่วมชมการแข่งขันในครั้งนี้ด้วย

ก่อนหน้านั้นนิสิตจุฬาฯ ได้จัดโครงการถนนนี้สีชมพู ร่วมกันเดินขบวนจากหน้าพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระปิยมหาราชและสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้าถึงสนามศุภชลาศัย ตลอดจนจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่างๆมากมาย เช่น โครงการเลือดไม่แบ่งสี เชิญชวนร่วมบริจาคโลหิตช่วยชีวิต



เพื่อนมนุษย์ สำหรับบรรยากาศของการแข่งขันฟุตบอลประเพณีปีนี้นักศึกษาทั้งจุฬาฯและธรรมศาสตร์ได้ร่วมแสดงพลังความคิดสร้างสรรค์และศักยภาพของคนรุ่นใหม่ผ่านขบวนพาเหรดอันสวยงามตระการตา เริ่มตั้งแต่เวลา ๑๕.๐๐ น. ประกอบด้วยขบวนต่างๆ อาทิ ดรัมเมเยอร์ และวงโยธวาทิต ขบวนธง ขบวนพี่เก่า ขบวนเฉลิมพระเกียรติ ขบวนผู้อัญเชิญพระเกี้ยว ซึ่งนายศิวพล ประชาเสริมศาสตร์ นิสิตชั้นปีที่ ๔ คณะรัฐศาสตร์ และน.ส.ศศิกันต์ วุฒิวัฒน์ นิสิตชั้นปีที่ ๑ คณะอักษรศาสตร์ เป็นผู้แทนนิสิตจุฬาฯ อัญเชิญพระเกี้ยว สัญลักษณ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยังมีขบวนอัญเชิญธรรมจักร ขบวนพี่เก่า ขบวนอัญเชิญถ้วยพระราชทาน ขบวนก๊วนน้อยๆตามรอยพระยุคลบาท และปิดท้ายด้วยขบวน ล้อการเมือง

ผลปรากฏว่าจุฬาฯ - ธรรมศาสตร์เสมอกัน ๑ - ๑ เพิ่มสถิติให้ทั้งสองทีมเสมอกันเป็น ๒๙ ครั้ง จุฬาฯชนะ ๑๓ ครั้ง ธรรมศาสตร์ชนะ ๒๑ ครั้ง ก่อนหน้านั้นทางสมาคมนิสิตเก่าจุฬาฯ ร่วมกับสมาคมธรรมศาสตร์จัดการแข่งขันฟุตบอลคู่พิเศษ “จุฬาฯ - ธรรมศาสตร์ รุ่นอายุ ๓๕ ปี” กับ “สีอมवलชน” และการแข่งขันฟุตบอล “โตมชรา - จามจุรีโรย” (รุ่นอายุ ๔๐ ปี , ๕๐ ปี , ๖๐ ปี) เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างพี่เก่าของทั้งสองสถาบัน เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๐ ณ สนามกีฬาจุฬาลงกรณ์



จุฬาฯ กับการประสบความสำเร็จในกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๓๔ “ราชพฤกษ์เกมส์”

ทัพนักกีฬาจากจุฬาฯ ประสบความสำเร็จสร้างสถิติอันยอดเยี่ยมในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๓๔ “ราชพฤกษ์เกมส์” ซึ่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อ.องครักษ์ จ.นครนายก เป็นเจ้าภาพจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

ผลจากการเตรียมความพร้อมของนักกีฬามาเป็นอย่างดีทำให้นักกีฬาจุฬาฯ ประสบความสำเร็จคว้าเหรียญรางวัลจากกีฬาชนิดต่างๆ และสามารถทำลายสถิติในหลายรายการ สรุปเหรียญรางวัลปรากฏว่า **จุฬาฯสามารถครองอันดับที่ ๓ โดยคว้าเหรียญรางวัลมาได้ ๒๑ เหรียญทอง ๑๕ เหรียญเงิน ๑๗ เหรียญทองแดง** (อันดับที่ ๑ ม.กรุงเทพ, อันดับที่ ๒ ม.ศรีปทุม) นอกจากนี้นายรตมยศ มาตเจือ นักกีฬาว่ายน้ำของจุฬาฯ ยังได้รับรางวัลนักกีฬายอดเยี่ยม ประเภทบุคคลชาย มีสถิติโดยพิชิต ๖ เหรียญทอง ๑ เหรียญเงิน และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังได้รับรางวัลสถาบันดีเด่นอีกด้วย ในฐานะที่เป็นสถาบันที่มีการบริหารจัดการนักกีฬาที่ดี มีการจัดสวัสดิการที่เหมาะสม ให้ความร่วมมือในการจัดการแข่งขันเป็นอย่างดี อีกทั้งมีนักกีฬาที่ถูกลงโทษหรือถูกตัดสิทธิ์ออกจากการแข่งขันน้อยที่สุด



จุฬาฯเปิดตัวศูนย์และระบบตรวจติดตามและบริหารการจัดการข้อมูลภายในมหาวิทยาลัย (CUBIC)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดตั้ง Chulalongkorn University Business Intelligence Center (CUBIC) โดยใช้ COGNOS ซึ่งเป็นผู้นำตลาดของโลกในด้านการให้บริการซอฟต์แวร์ธุรกิจอัจฉริยะ (Business Intelligence Tool: BI) และระบบตรวจติดตามและบริหารการจัดการภายในองค์กร (Performance Management Solution) โดยศูนย์ดังกล่าวใช้ COGNOS ในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล รวมถึงออกแบบรายงานเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ได้มีงานแถลงข่าวเปิดตัวโครงการ “Chulalongkorn University Business Intelligence” และพิธีลงนามความร่วมมือระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ COGNOS เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ณ ห้องประชุม ๒๐๒ อาคารจามจุรี ๔ โดยมี ศ.ดร.คุณหญิงสุมณฑา กิระนันท์พนธ์ อธิการบดีจุฬาฯ กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ นายริชาร์ด ไมเคิลจอห์น ผู้อำนวยการภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ COGNOS Inc. กล่าวถึงนโยบายของ COGNOS ต่อการส่งเสริมการศึกษา นายศิริศักดิ์ ธีรวัฒนากูร กรรมการผู้จัดการบริษัทบิสซิเนสแอฟฟลิเคชั่น จำกัด กล่าวถึง COGNOS กับโครงการ CUBIC และ ผศ.ดร.กมลเส็น สันติเวชกุล รองอธิการบดีจุฬาฯ เปิดเผยถึงกลยุทธ์และการดำเนินงานของโครงการ CUBIC



ความคืบหน้าเรื่องร่างพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ ๒๗๘ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๙ ได้แต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ในประเด็นที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง และสภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ ๒๘๐ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๙ ได้แต่งตั้งคณะทำงานยกร่างข้อบังคับตามร่างพระราชบัญญัติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. เพื่อทำหน้าที่จัดยกร่างข้อบังคับและประกาศ ตามความในร่างพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาคมจุฬาฯเกี่ยวกับ ร่างข้อบังคับและร่างประกาศที่สำคัญ

สำหรับรายงานความคืบหน้าของคณะทำงานเฉพาะกิจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. และคณะทำงานยกร่างข้อ บังคับตามร่างพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. สรุปได้ดังนี้

คณะทำงานเฉพาะกิจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.

ปัจจุบันคณะทำงานฯ ได้ประชุมรวม ๒ ครั้งโดยได้นำเอาประเด็นสำคัญ ๑๔ ประเด็นที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม ในชั้นคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ของสภาผู้แทนราษฎรชุดที่แล้ว ขึ้นมาหารือกัน พร้อมกันนั้น ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น จากประชาคมจุฬาฯ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย พ.ศ. เป็นลายลักษณ์อักษรและผ่านทางเว็บไซต์จุฬาฯ (www.chula.ac.th) ในช่วงระหว่างวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน - ๘ ธันวาคม ๒๕๔๙ ในการนี้ มีประชาคมจุฬาฯ ร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางดังกล่าว รวม ๓๘ คน และขณะนี้คณะทำงานฯ กำลังดำเนินการประมวลความคิดเห็นข้อห่วงใยและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ดังกล่าว เพื่อนำมาจัดทำบทสรุปและคำชี้แจงแจกจ่ายให้แก่ ประชาคมจุฬาฯ ต่อไป นอกจากนั้นคณะทำงานฯ กำลังดำเนินการรวบรวมประเด็นสำคัญในร่างพระราชบัญญัติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ที่เห็นสมควรปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นจากความคิดเห็นของประชาคมจุฬาฯ และกรรมการในคณะทำงาน ตลอดจนจากแหล่งอื่น ๆ เช่น บทความในหนังสือพิมพ์เพื่อประมวลและนำเสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติผ่านกรรมการในสัดส่วน ที่เป็นตัวแทนมหาวิทยาลัย (ศ.ดร.เกื้อ วงศ์บุญสิน และ อ.ณรงค์เดช สรุโฆษิต) ต่อไป

คณะทำงานยกร่างข้อบังคับตามร่างพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.

ปัจจุบันคณะทำงานฯ ได้ประชุมรวม ๒ ครั้ง โดยกำลังดำเนินการสำรวจความคิดเห็นบุคลากรจุฬาฯ ว่า ต้องการที่จะให้ คณะทำงานฯ ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างข้อบังคับหรือร่างประกาศฉบับใดบ้าง และในประเด็นใด เพื่อคณะทำงานฯ จะได้นำมาประมวล สรุปผล และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างข้อบังคับหรือร่างประกาศฉบับนั้น ๆ จากประชาคมจุฬาฯ ในโอกาสต่อไป โดยได้จัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นเรื่องการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างข้อบังคับ และร่างประกาศตามร่าง พระราชบัญญัติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. จำนวนทั้งสิ้น ๘,๐๐๐ เล่ม แจกจ่ายเผยแพร่ให้แก่บุคลากรของมหาวิทยาลัยทุกคน สภานิสิต องค์การบริหารสโมสรนิสิตจุฬาฯ สโมสรนิสิตของแต่ละคณะ และสมาคมนิสิตเก่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยรวมทั้งนิสิต และผู้สนใจสามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์จุฬาฯ (www.chula.ac.th) และขอให้ส่งความคิดเห็นกลับมายังคณะทำงานฯ ซึ่งความคิดเห็น เหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขระเบียบ ข้อบังคับต่างๆของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ว่ามหาวิทยาลัยจะออกนอกระบบ หรือไม่ก็ตาม

ในส่วนของคณะอนุกรรมการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาคมจุฬาฯ ในคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ.จุฬาฯ ได้จัดเวทีรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์เกี่ยวกับร่าง พ.ร.บ.จุฬาฯ เมื่อวันที่ ๕, ๖, ๙, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ตามคณะต่างๆ ในจุฬาฯ นอกจากนั้นในส่วนของนิสิตเก่าจุฬาฯ ได้มีการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นระหว่างวันที่ ๘, ๑๐, ๑๑, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ที่ จ.ชลบุรี เชียงใหม่ ขอนแก่น ภูเก็ต และกรุงเทพฯ ที่สมาคมนิสิตเก่าจุฬาฯ ในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ด้วย



คณาจารย์นักวิจัยจุฬาฯ คว่ำรางวัลสภาวิจัยแห่งชาติในวันนักประดิษฐ์ ปี ๒๕๕๐

คณาจารย์นักวิจัยจุฬาฯ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติทางด้านวิชาการและผลงานวิจัยที่โดดเด่นเป็นประโยชน์ต่อประเทศ คว่ำรางวัลนักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๔๙ รางวัลผลงานวิจัยดีเยี่ยม – ชมเชย รางวัลวิทยานิพนธ์ดีเยี่ยม – ชมเชย และรางวัลผลงานประดิษฐ์คิดค้น ประจำปี ๒๕๕๐ โดยได้มีพิธีรับมอบรางวัลสภาวิจัยแห่งชาติ จาก รศ.ดร.ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในงานวันนักประดิษฐ์ ประจำปี ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา

คณาจารย์จุฬาฯ ซึ่งได้รับรางวัลต่างๆ มีดังนี้

ศ.นพ.ดร.อภิวัฒน์ มุทิรากร คณะแพทยศาสตร์ จุฬาฯ นักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์

ดร.ชุมพร บัณฑิตานนท์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาฯ นักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ สาขานิติศาสตร์

ศ.นพ.พญ. กุวัชรวรรณ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาฯ ได้รับรางวัลผลงานวิจัยดีเยี่ยม สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ จากผลงานวิจัยเรื่อง “ไขหวัดนกในประเทศไทย”

นอกจากนี้คณาจารย์จุฬาฯยังคว่ำรางวัลต่างๆ จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ดังนี้

รางวัลผลงานวิจัย รางวัลชมเชย

- รศ.สพญ.ดร.ศิรินทร หิบบิโชคนันต์ ภาควิชาเภสัชวิทยา คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาฯ ได้รับรางวัลผลงานวิจัย รางวัลชมเชย สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ จากผลงานวิจัยเรื่อง “บทบาทของฮอริโมนวาสโซเพรสซินต่อการกระตุ้นการหลั่งฮอริโมนกลูคา곤ในหนูที่ถูกเหนี่ยวนำให้เป็นเบาหวาน”

- รศ.ดร.อรุณ อินเจริญศักดิ์ ภาควิชาชีวเคมี คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาฯ ได้รับรางวัลผลงานวิจัย รางวัลชมเชย สาขาเกษตรศาสตร์และชีววิทยา จากผลงานวิจัยเรื่อง “การนำสารประกอบอินทรีย์และอินทรีย์ในโตรเจนเข้าสู่ไซยาโนแบคทีเรียอะฟาโนทิกซ์ ฮาโลฟิลคา ภายใต้สภาวะความเค็มดออสโมติก”

- รศ.ดร.สมศักดิ์ ปัญญา ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาฯ ได้รับรางวัลผลงานวิจัย รางวัลชมเชย สาขาเกษตรศาสตร์และชีววิทยา จากผลงานวิจัยเรื่อง “อนุกรมวิธานหอยทากจืด เขาหินปูน ในประเทศไทย มาเลเซีย และเวียดนาม”

- รศ.ดร.อัมพร ม้าคอง คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ ได้รับรางวัลผลงานวิจัย รางวัลชมเชย สาขาการศึกษา จากผลงานวิจัยเรื่อง“ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการพัฒนานักเรียนของครูคณิตศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา”



รางวัลวิทยานิพนธ์ดีเยี่ยม

- ผศ.ดร.อรรถจน์ เศรษฐบุตร ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาฯ ได้รับรางวัลวิทยานิพนธ์ดีเยี่ยม ประจำปี ๒๕๔๙ สาขาปรัชญา จากวิทยานิพนธ์เรื่อง “การออกแบบและจัดการเพื่อปรับปรุงสภาวะน่าสบายในอาคารที่ระบายอากาศด้วยวิธีธรรมชาติ ในเขตภูมิอากาศร้อนชื้น” ซึ่งเป็นวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกของ ผศ.ดร.อรรถจน์ ขณะศึกษา ณ มหาวิทยาลัย Texas A&M สหรัฐอเมริกา

รางวัลวิทยานิพนธ์ รางวัลชมเชย

- อ.ดร.ชาญวิทย์ จิตยุทธการ ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาฯ ได้รับรางวัลวิทยานิพนธ์ รางวัลชมเชย ประจำปี ๒๕๔๙ สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและคณิตศาสตร์ จากวิทยานิพนธ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง “การเตรียมฟิล์มบางคอปเปอร์อินเดียมแกลเลียมไดซัลไฟด์สำหรับเซลล์แสงอาทิตย์ประสิทธิภาพสูง”
- อ.ดร.ธรรมบุญ ศรีทะวงศ์ วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี จุฬาฯ ได้รับรางวัลวิทยานิพนธ์ รางวัลชมเชย ประจำปี ๒๕๔๙ สาขาวิทยาศาสตร์เคมีและเภสัช จากวิทยานิพนธ์เรื่อง “สารที่มีรูปพูนในระดับเมโซพอร์สำหรับการใช้งานในกระบวนการเร่งปฏิกิริยา : ปฏิกิริยาแยกโมเลกุลน้ำและปฏิกิริยาออกซิเดชันของไซโคลเฮกซีน” ซึ่งเป็นวิทยานิพนธ์ขณะที่อาจารย์ศึกษาอยู่ที่ Kyoto University ประเทศญี่ปุ่น
- ผศ.ดร.คุณฤทัย หายตะคุ ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาฯ ได้รับรางวัลวิทยานิพนธ์ รางวัลชมเชย สาขาปรัชญา จากวิทยานิพนธ์เรื่อง “การอนุรักษ์ – พัฒนาที่สมดุลในศูนย์กลางเมืองของนครประวัติศาสตร์ : กรณีศึกษา ออยุธยา ประเทศไทย” ซึ่งเป็นวิทยานิพนธ์ในขณะที่ยังเป็นอาจารย์ศึกษาที่ Oxford Brookes University ประเทศอังกฤษ
- อ.ดร.ปรมินทร์ จารูวร ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาฯ ได้รับรางวัลวิทยานิพนธ์ รางวัลชมเชย สาขาสังคมวิทยา จากวิทยานิพนธ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง “ความขัดแย้งและการประนีประนอมในตำนานปรัมปราไทย”

รางวัลผลงานประดิษฐ์คิดค้น รางวัลชมเชย

- ศ.ดร.ปราโมทย์ เตชะอัมไพ ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาฯ ได้รับรางวัลผลงานประดิษฐ์คิดค้น รางวัลชมเชย สาขาวิศวกรรมศาสตร์และอุตสาหกรรมวิจัย จากผลงานเรื่อง “การวิจัยและพัฒนาไฟไนต์เอลิเมนต์พร้อมซอฟต์แวร์เพื่อการศึกษาและออกแบบงานทางวิศวกรรม”
- ผศ.ดร.ประเสริฐ คณาวัดนไชย คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ได้รับรางวัลผลงานประดิษฐ์คิดค้น รางวัลชมเชย สาขาการศึกษา จากผลงานเรื่อง “เกมจำลองธุรกิจ”



การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
ให้การสนับสนุนเป็นจำนวนเงิน
50,000 บาท



มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
ให้การสนับสนุนเป็นจำนวนเงิน
50,000 บาท



บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)
ให้การสนับสนุนเป็นจำนวนเงิน
50,000 บาท



การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
ให้การสนับสนุนเป็นจำนวนเงิน
30,000 บาท



การไฟฟ้านครหลวง
ให้การสนับสนุนเป็นจำนวนเงิน
20,000 บาท



บมจ. ธนาคารกรุงไทย
ให้การสนับสนุนเป็นจำนวนเงิน
20,000 บาท



บมจ.
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา
BANK OF AYUDHYA
Public Company Limited

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)
ให้การสนับสนุนเป็นจำนวนเงิน
20,000 บาท



ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
The Stock Exchange of Thailand

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ให้การสนับสนุนเป็นจำนวนเงิน
20,000 บาท



สนชาติ

บริษัท ทู่นสนชาติ จำกัด (มหาชน)
ให้การสนับสนุนเป็นจำนวนเงิน
20,000 บาท



ThaiBev

บริษัท ไทยเบฟเวอเรจเฌมาร์เก็ตติ้ง จำกัด
ให้การสนับสนุนเป็นจำนวนเงิน
20,000 บาท



คุณสมโภชน์ อินทรานุกูล
ให้การสนับสนุนเป็นจำนวนเงิน
10,000 บาท



คุณฤๅณา อีระวุฒิ
ให้การสนับสนุนเป็นจำนวนเงิน
5,000 บาท



กุหลาบ “จุฬาลงกรณ์” ภาพถ่ายจากสวนบริเวณหน้าพิพิธภัณฑ์พระตำหนักดาราภิรมย์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙

